

**Ing. arch. Paško Vladimír – Projekcia urbanizmu a architektúry,
Tulská 97, Banská Bystrica**

Územný plán obce Šumiac

návrh

**Banská Bystrica
jún 2012**

OBSAH

A.	Základné údaje	5
A.1	Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši.....	5
A.1.1	Údaje o dôvodoch obstarávania ÚPN obce Šumiac	5
A.1.2	Hlavné ciele riešenia	5
A.2	Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce.....	6
A.3	Údaje o súlade riešenia so zadaním a so súborným stanoviskom z prerokovania konceptu	6
A.3.1	Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním.....	7
A.3.2	Súpis použitých ÚPP a iných podkladov so zhodnotením ich využitia pri riešení	7
A.4	Zhodnotenie konceptu ÚPN O Šumiac a pokyny pre dopracovanie.....	7
B	Riešenie Územného plánu obce	9
B.1	Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický popis	9
B.2	Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu	9
B.3	Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	16
B.4	Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentácie	18
B.5	Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	18
B.5.1	Riešenie katastrálneho územia obce.....	18
B.5.2	Riešenie obce.....	20
B.6	Zásady ochrany a využitia kultúrno-historických hodnôt	21
B.6.1	Ochrana kultúrneho dedičstva	21
B.7	Požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu	23
B.8	Návrh funkčného využitia územia s určením prevládajúcich funkčných území.....	23
B.9	Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia, výroby a rekreácie.....	24
B.9.1	Bývanie.....	24
B.9.2	Občianska a rekreačná vybavenosť	24
B.9.3	Sociálna infraštruktúra	26
B.9.4	Výroba.....	26
B.10	Vymedzenie zastavaného územia obce	27
B.11	Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území.....	27
B.12	Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	31
B.12.1	Obrana štátu.....	31
B.12.2	Požiarne ochrana	31
B.12.3	Ochrana pred povodňami	31
B.13	Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, ochrana prírodných zdrojov, ložísk nerastov a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia	32
B.13.1	Ochrana prírody.....	32
B.13.2	Ochrana ložísk nerastov	37
B.14	Návrh verejného dopravného vybavenia.....	38
B.14.1	Nadradená dopravná štruktúra	38
B.14.2	Riešenie cestnej dopravy	38
B.14.3	Riešenie železničnej dopravy	39
B.14.4	Autobusová doprava.....	39
B.14.5	Statická doprava	39
B.14.6	Pešia doprava.....	40
B.14.7	Cyklistická doprava.....	40
B.14.8	Dopravné zariadenia.....	41

B.14.9	Horské dopravné zariadenia	41
B.14.10	Letecká doprava	41
B.15	Návrh technického vybavenia – vodné hospodárstvo	41
B.15.1	Širšie vzťahy.....	42
B.15.2	Vodohospodárska problematika katastrálneho územia.....	42
B.15.3	Vodohospodárska problematika obce	45
B.16	Návrh verejného technického vybavenia - energetika	51
B.16.1	Koncepcia zásobovania elektrickou energiou	51
B.16.2	Koncepcia zásobovania teplom.....	57
B.16.3	Elektronické komunikačné siete.....	57
B.16.4	Civilná ochrana obyvateľstva.....	57
B.17	Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	58
B.17.1	Ochrana vôd	58
B.17.2	Ochrana pôdy	59
B.17.3	Ochrana ovzdušia	60
B.17.4	Ochrana proti hluku.....	60
B.17.5	Ochrana proti ionizujúcemu žiareniu	60
B.17.6	Ochrana pred radónovým nebezpečenstvom.....	60
B.17.7	Nakladanie s odpadmi	61
B.18	Vymedzenie a vyznačenie prieskumových území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	61
B.19	Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	61
B.19.1	Ochrana pred povodňami	61
B.19.2	Ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov	61
B.20	Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy	62
B.20.1	Zábery poľnohospodárskej pôdy.....	62
B.21	Vyhodnotenie záberov lesných pozemkov	67
B.21.1	Zábery lesných pozemkov.....	67
B.22	Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, sociálnych a územno-technických dôsledkov	69
B.22.1	Hodnotenie s hľadiska environmentálnych dôsledkov	69
B.22.2	Hodnotenie z hľadiska ekonomických dôsledkov.....	69
B.22.3	Hodnotenie z hľadiska sociálnych dôsledkov	70
B.22.4	Hodnotenie z hľadiska územno-technických dôsledkov	70
C	Závazná časť ÚPN obce Šumiac	71
C.1	Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia a funkčné využitie územia ..	71
C.1.1	Rozvojové smery vyžitia územia	71
C.1.2	Regulatívy rozvojových plôch, určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok pre využitie jednotlivých plôch	71
C.2	Zásady a regulatívy na umiestnenie občianskeho vybavenia územia	85
C.3	Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia územia	85
C.4	Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného technického vybavenia územia.....	86
C.4.1	Vodné hospodárstvo	86
C.4.2	Elektrická energia.....	87
C.4.3	Všeobecné regulatívy technickej vybavenosti	88
C.5	Zásady pre zachovanie kultúrnohistorických hodnôt, pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre ochranu prírody a tvorbu krajiny	88
C.6	Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie.....	90
C.6.1	Voda	90
C.6.2	Ovzdušie (ochrana čistoty ovzdušia).....	91

C.6.3	Ochrana pôdneho fondu	91
C.6.4	Hluk a vibrácie	91
C.6.5	Ochrana pred radónovým nebezpečenstvom.....	91
C.6.6.	Nakladanie s odpadmi	91
C.7	Vymedzenie zastavaného územia.....	92
C.8	Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov ...	92
C.8.1	Ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov	94
C.9	Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonávanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny.....	97
C.9.1	Vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby.....	97
C.9.2	Vymedzenie plôch na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov	98
C.9.3	Vymedzenie plôch na asanácie	98
C.9.4	Vymedzenie plôch na chránené časti krajiny	98
C.10	Určenie, na ktoré časti obje je potrebné obstarat' a schváliť plán zóny	98
C.11	Zoznam verejnoprospešných stavieb	98
C.12	Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb	99
C.13	Zoznam verejnoprospešných stavieb.....	100

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Názov dokumentácie:	Územný plán obce Šumiac - Návrh
Obstarávateľ dokumentácie:	Obec Šumiac v zastúpení: Marcel Pollák – starosta obce prostredníctvom odborne spôsobilej osoby podľa § 2a Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov: Ing. arch. Pavel Bugár, eR STAR, s. r. o., Trieda SNP 75, Banská Bystrica
Spracovateľ územnoplánovacej dokumentácie:	Ing. arch. Vladimír Paško, autorizovaný architekt, registračné číslo 0830 AA a kolektív

A.1 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

A.1.1 ÚDAJE O DÔVODOCH OBSTARÁVANIA ÚPN OBCE ŠUMIAC

Dôvodom pre obstaranie nového územného plánu je aktuálna potreba premietnuť súčasné i predpokladané rozvojové zámery obce do komplexného plánovacieho dokumentu s právnou záväznosťou, ako aj nutnosť zosúladiť tieto zámery s požiadavkami rozvojových a plánovacích dokumentov na nadradenej úrovni, najmä ÚPN VÚC Banskobystrického kraja.

V júli 2007 začala obec prípravné práce pre spracovanie územného plánu obce Šumiac zhromaždením všetkých dostupných podkladov o využití územia, zverejnením informácie na území obce ako aj prípravou projektu pre obstaranie územnoplánovacej dokumentácie. V roku 2007 Obec Šumiac na základe výsledkov súťaže objednala vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie u Ing. arch. Vladimíra Paška, Banská Bystrica. Následne bola spracovaná prvá etapa územného plánu obce – Prieskumy a rozbor.

Zadanie pre spracovanie Územného plánu obce Šumiac bolo spracované v októbri 2008. Súhlasné stanovisko podľa §20 ods.6 SZ vydal Krajský stavebný úrad v Banskej Bystrici dňa 23.01.2009 pod č. KSU BB 2009-85/96-1:OÚP. Zadanie bolo schválené Obecným zastupiteľstvom v Šumiaci dňa 23. 01. 2009 uznesením číslo 4/OZ/2009.

Koncept Územného plánu obce bol vyhotovený 10.11.2010. Začatie prerokovania konceptu Územného plánu obce bolo oznámené dňa 15.11.2010. Súborné stanovisko ku konceptu ÚPN O Šumiac s vyhodnotením pripomienok spracoval Ing. arch. Pavel Bugár 20.4.2012.

A.1.2 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA

Cieľom Územného plánu obce Šumiac je komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia jednotlivých činností v súlade s princípmi udržateľného rozvoja, podľa ustanovení § 1 Zákona č. 50/1976 v znení neskorších predpisov. Ciele a smerovanie rozvoja územia bude územný plán podriaďovať ochrane a rozvoju životného prostredia, kultúrno-historických a prírodných hodnôt územia, pričom bude hľadať možnosti optimálneho využitia zdrojov a rezerv územia na jeho spoločensky najefektívnejší urbanistický rozvoj.

Hlavnými úlohami pre riešenie územného plánu obce sú najmä:

- vytvoriť koncepciu rozvoja vo všetkých jej funkčných zložkách, pre stanovenie optimálnych podmienok pre zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja obce,
- rozvojovú koncepciu obce vo všetkých jej funkčných zložkách riešiť tak, aby boli zabezpečené optimálne podmienky pre jeho trvalo udržateľný rozvoj,
- rozvoj aktivít podriadiť prírodným danostiam krajiny s cieľom zachovania jej environmentálnych hodnôt,
- vymedziť nové plochy pre bývanie a občiansku vybavenosť,
- stanoviť zásady rozvoja hospodárskych aktivít vo vzťahu k zachovaniu environmentálnych hodnôt,
- dopravný systém obce riešiť vo vzťahu na nadradenú dopravnú sieť európskeho a celoštátneho významu, stanoviť zásady rozvoja dopravného systému v riešenom území,
- stanoviť zásady rozvoja technickej infraštruktúry vo vzťahu k rozvoju ťažiskových funkcií v území,
- navrhnúť podmienky ochrany prvkov územného systému ekologickej stability vo vzťahu k rozvojovým zámerom obce,
- stanoviť limity a regulatívy urbanistickej koncepcie a optimálneho usporiadania priestorovej štruktúry obce a jej katastrálneho územia,
- stanoviť prioritu a postupnosť realizácie verejnoprospešných stavieb.

Návrhovým obdobím bude **rok 2020**, s výhľadom do **roku 2030**.

A.2 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Územný plán zóny rekreačného krajinného celku Švermovo – Telgárt – Kráľova Hoľa spracoval Stavoprojekt Banská Bystrica v roku 1987. ÚPN Z RKC Švermovo – Telgárt – Kráľova Hoľa bol schválený uznesením Rady ONV v Banskej Bystrici č. 177/86-III zo dňa 21.11.1986. Tento základný územnoplánovací dokument bol napriek svojej aktualizácii piatimi doplnkami za 22 rokov v svojich základných smeroch rozvoja vyčerpaný, čo signalizuje potrebu novej územnoplánovacej dokumentácie, ktorá určí rozvojové plochy pre výstavbu rodinných domov, možností obce v oblasti drobného priemyslu a služieb, rozvoja cestovného ruchu, ako aj následne v potrebnej technickej infraštruktúre.

Počet obyvateľov obce nepresahuje 2000, preto podľa § 11 Zákona č. 50/1976. Zb. v znení neskorších predpisov/, obec je povinná mať vypracovaný územný plán, ak to vyplýva zo záväznej časti územného plánu regiónu, najmä na splnenie medzinárodných väzbov. (Na území obce Šumiac sa nachádza navrhované vtáčie územie, NATURA 2000, atď.) Vytvorenie nových rozvojových možností obce v oblasti rekreácie, turistiky, drobného priemyslu a služieb, rozvoja cestovného ruchu, prinútila Obecný úrad zabezpečiť spracovanie nového územného plánu obce.

A.3 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM A SO SÚBORNÝM STANOVISKOM Z PREROKOVANIA KONCEPTU

Obec Šumiac pristúpila k obstaraniu nového ÚPN obce Šumiac v roku 2007. V roku 2008 boli spracované Prieskumy a rozbor. Následne bolo spracované Zadanie pre spracovanie ÚPN obce Šumiac. Zadanie pre spracovanie ÚPN obce Šumiac bolo spracované v októbri 2008, prerokované v termíne od 26.11.2008 do 29.12.2008 a schválené v obecnom zastupiteľstve

23.1.2009. Koncept riešenia bol spracovaný vo variantoch. Súborné stanovisko ku konceptu riešenia ÚPN O Šumiac bolo spracované 20.4.2012.

Územný plán obce Šumiac je považovaný za strategický dokument v zmysle zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

A.3.1 ZHODNOTENIE SÚLADU RIEŠENIA SO ZADANÍM

Návrh riešenia je plne v súlade s požiadavkami na riešenie, ktoré boli stanovené v zadávacom dokumente, tak z hľadiska ich obsahového vymedzenia, ako aj koncepcného smerovania. Koncept riešenia akceptoval všetky pripomienky vznesené v Pripomienkovom konaní k Zadaniu ÚPN obce Šumiac. V alternatívach riešenia boli predložené možnosti využitia disponibilných plôch v území pre rozličné funkcie využitia.

Návrh riešenia vychádza z vyhodnotenia a akceptovania pripomienok ako aj zo Súborného stanoviska ku konceptu riešenia ÚPN O Šumiac.

A.3.2 SÚPIS POUŽITÝCH ÚPP A INÝCH PODKLADOV SO ZHODNOTENÍM ICH VYUŽITIA PRI RIEŠENÍ

- Územný plán zóny rekreačného krajinného celku Švermovo – Telgárt – Kráľova Hoľa v znení platných zmien a doplnkov
- ÚPN VÚC Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov (Ing. arch. Mária Chocholová a kolektív)
- Prieskumy a rozbor ÚPN obce Šumiac
- Zadanie na spracovanie Územného plánu obce Šumiac
- BPEJ poskytnuté VÚP Banská Bystrica
- SODB 2001
- Porastové mapy Lesohospodárskeho plánu (Lesoprojekt Zvolen)
- Koncept Územného plánu obce Šumiac je spracovaný v súlade s § 21 stavebného zákona, v zmysle § 9 a § 12 vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a Metodickým usmernením obstarania a spracovania územného plánu obce vydaným Ministerstvom životného prostredia SR.

A.4 ZHODNOTENIE KONCEPTU ÚPN O ŠUMIAC A POKYNY PRE DOPRACOVANIE

Koncept ÚPN O bol spracovaný v dvoch základných variantách. Boli však možné ďalšie kombinácie jednotlivých lokalít a funkcií.

Základnou myšlienkou bolo iniciovať rozvoj obce navrhnutím vhodných ekonomických aktivít tak, aby bolo možné zvrátiť nevhodné demografické zloženie obyvateľstva. V opačnom prípade je možné vážne ohrozenie funkčnosti obce.

Variant A v zásade počíta s reaktivovaním výrobnjej funkcie v miestnej časti Červená skala, ako aj s realizáciou takýchto aktivít vo východnej časti obce. Rozvoj poľnohospodárstva ponecháva v jestvujúcich troch lokalitách, ktoré vhodne exploatujú jednotlivé časti katastrálneho územia.

Obytná funkcia sa prednostne rozvíja v západnej a východnej časti obce. Základné funkcie sú doplnené o funkcie občianskej a rekreačnej vybavenosti – a to vo forme rekreačného areálu s vodným svetom na južnom okraji obce ako aj živým skanzenom Horehronia v lokalite „

Dolina“. Ďalej sú navrhované lokality individuálnej rekreácie vo forme chát, respektívne rekreačných domov v náväznosti na zastavané územie.

Vo variante B je počítané z väčším rozvojom, a to nielen v náväznosti na zastavané územie, ale aj v interakčnom území. Tu v lokalite „ Pri Šumiackom potoku“ je navrhnuté Nízkotatranské safari, areál rybníkov s malou vodnou elektrárnou a v priestore „ Čeremka“ s golfovým areálom. Varianta počíta s aktivizovaním výroby v miestnej časti „ Červená skala“ ako aj čiastočne v areáli poľnohospodárskeho družstva a pri zastavanom území. Obytná funkcia je navrhovaná prednostne na južný okraj obce. Rekreačný areál je navrhovaný do lokality „ Dolinka“. Na túto lokalitu nadväzuje súbor chatovej rekreácie ako aj nadregionálny športový areál v lokalite „ Medzi vŕškami“. V tejto variante sa počíta so sedačkovou lanovkou na Kráľovu hoľu.

Nakoľko sieť miestnych komunikácií (najmä šírkové usporiadanie) nedovoľuje zvýšenie intenzity dopravy a z toho vyplývajúcu dobrú dopravnú obsluhu, je po južnom okraji obce v obidvoch variantách navrhnutá nová zberná komunikácia.

V obidvoch variantách je počítané s prestavbou cesty I/66 podľa Dopravnej štúdie.

V obidvoch variantách je počítané s využitím objektov na Kráľovej holi pre rekreačné využitie. Líšia sa však možnosťami dostupnosti: vo variante A- kontrolovaným vstupom áut a kyvadlovou autobusovou dopravou, vo variante B – sedačkovou lanovkou.

V obidvoch variantách sú rešpektované záujmy ochrany prírody.

Na základe Súborného stanoviska ku konceptu ÚPN O Šumiac boli stanovené nasledujúce požiadavky na spracovanie Návrhu ÚPN O:

1. v základnej koncepcii funkčného využívania a priestorového usporiadania vychádzať z variantu B konceptu ÚPN O Šumiac
2. z variantu A konceptu riešenia ÚPN O prevziať:
  - a.) obytné plochy pre výstavbu rodinných domov západ a východ
  - b.) plochu rekreačnej vybavenosti poniže cintorína
  - c.) plochu občianskej vybavenosti v miestnej časti Červená Skala
  - d.) z variantu B konceptu ÚPN O vypustiť obytnú plochu pre výstavbu rodinných domov juh
3. rešpektovať Zadanie pre spracovanie Územného plánu obce Šumiac
4. rešpektovať záväznú časť nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, ktorou je Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj
5. aktualizovať citácie všeobecne záväzných predpisov, pokiaľ došlo k ich zmene, alebo novelizácii
6. vymedziť a vyznačiť centrálnu časť obce
7. v textovej časti nepoužívať skratky, resp. použité skratky vysvetliť.
8. v grafickej časti zosúladiť legendu so značením vo výkresoch
9. rešpektovať rozhodnutia obstarávateľa o stanoviskách a vyjadreniach dotknutých orgánov štátnej správy, právnických i fyzických osôb uvedené v tabuľkovom prehľade Vyhodnotenia stanovísk a pripomienok ku konceptu ÚPN O
10. rešpektovať odporúčania zo Záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu.

B RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

B.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ POPIS

Obec Šumiac leží 43 km východne od okresného mesta Brezno a 40 km juhozápadne od mesta Poprad. Obec leží severne od hlavného dopravného koridoru Banská Bystrica – Brezno – Poprad. Nachádza sa na južných svahoch Nízkyh Tatier v území pozvoľne sa zvažujúcom do údolia Hrona.

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. hranicou katastrálneho územia.

Územie obce hraničí zo severu s obcou Liptovská Teplička, z juhu s obcami Muránska Zdychava, Muráň a Muránska Huta, tesnejšie väzby má s obcou Telgárt s ktorou susedí z východu a s obcami Val'kovňa a Pohorelá, s ktorými susedí zo západu.

Zastavané územie pozostáva z dvoch častí – samotnej obce Šumiac a časti Červená Skala.

Výmera riešeného územia je 81 764 900 m² a v roku 2007 na tomto území žilo 1369 obyvateľov.

V riešenom území sa nachádzajú aj:

- Národný park Nízke Tatry a jeho ochranné pásmo
- Národný park Muránska Planina
- Maloplošné chránené územia:
- Územia sústavy NATURA 2000 v Národnom parku Nízke Tatry a jeho ochrannom pásme
- Chránené vtáčie územie Nízke Tatry
- Územia európskeho významu:
  - Brezinky, SKUEV0297
  - Alúvium Hrona, SKUEV0303
  - Kráľovohoľské Nízke Tatry, SKUEV0310

B.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

Územným plánom regiónu vzťahujúcim sa k riešenému územiu obce Šumiac je Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj, ktorý bol schválený vládou Slovenskej republiky uznesením č. 394/1998 zo dňa 9.6.1998. Nariadenie vlády SR č. 263/1998 zo dňa 9.6.1998, ktorým bola vyhlásená záväzná časť ÚPN VÚC Banskobystrický kraj, bolo uvedené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 18.8.1998.

Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Banskobystrický kraj, ktorých spracovateľom bola Slovenská agentúra životného prostredia Banská Bystrica – Centrum tvorby krajiny, schválilo Zastupiteľstvo Banskobystrického samosprávneho kraja uznesením č. 611/2004, dňa 16. a 17.12.2004. Záväzná časť Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Banskobystrický kraj bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Banskobystrického samosprávneho kraja č. 4/2004, ktoré nadobudlo účinnosť 21. januára 2005.

Uznesením Zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja č. 222/2007 zo dňa 23.08.2007 bol schválený ÚPN VÚC BB kraj – Zmeny a doplnky č. 1/2007; dňom 27.09.2007 nadobudlo účinnosť Všeobecne záväzné nariadenie č. 6 zo dňa 23.08.2007, ktorým bola vyhlásená záväzná časť „ÚPN VÚC BB kraj – Zmeny a doplnky č. 1/2007“.

Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj – Zmeny a doplnky 2009 „schválilo zastupiteľstvo BBSK na svojom zasadnutí 18.júna 2010 a jeho Záväzná časť bola

vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č. VZN 14/2010. Predmetné VZN nadobudlo účinnosť 10. júla 2010.

Tento základný východiskový dokument vo svojej záväznej časti určuje niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne regulatívy vzťahujúce sa k riešenému územiu. Výstupy z riešenia územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa – záväzná časť Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj vrátane Zmien a doplnkov 2004 a Zmien a doplnkov 2007 a 2009 sú záväzným dokumentom pre Územný plán obce Šumiac. Územný plán obce bude vychádzať zo zhodnotenia súčasného stavu obce, z rozvojových možností a z územnej a priestorovej disponibility stanovenej v Prieskumoch a rozboroch pre spracovanie Územného plánu obce Šumiac.

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.5. podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí
- 1.6. podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry
- 1.6.3. podporovať ako rozvojové osi tretieho stupňa:
  - horehronskú rozvojovú os: Heľpa – Vernár – Poprad
- 1.7. v oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom
- 1.7.1. podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností
- 1.7.2. zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov
- 1.7.3. pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru
- 1.7.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráм podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života

2. V oblasti hospodárstva

- 2.1. vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj hospodárskych aktivít v území vrátane zariadení na nakladanie s odpadmi a považovať ich za prioritný podnet pre jeho komplexný rozvoj
- 2.2. poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
- 2.2.1. rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade so zákonom NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- 2.2.2. v chránených územiach zavádzať osobitnú sústavu hospodárenia (chránené územia podľa §17 ods. 1 písm. c), d), e), f) a §27 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, ochranné pásma vodných zdrojov, ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd)
- 2.2.3. v národných parkoch a v ich ochrannom pásme a v chránených krajinných oblastiach uprednostňovať poľnohospodárstvo s výrazným ekologickým účinkom
- 2.2.4. pri využívaní LPF uplatňovať funkčnú diferenciaciu územia aj v závislosti od stupňa ochrany a kategórie chráneného územia v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v národných parkoch vyhlasovať len lesy osobitného určenia a ochranné lesy
- 2.2.5. v chránených územiach uplatňovať ekologické princípy hospodárenia
- 2.2.6. zalesniť pôvodnými, stanovištne vhodnými druhmi drevín poľnohospodársky nevyužiteľné pozemky, ak súčasne nepredstavujú biotop chránených druhov rastlín, alebo živočíchov a ak tým nie sú ohrozené záujmy ochrany prírody podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, a vykonať ich prevod do lesného pôdneho fondu
- 2.2.7. zosúladiť stav evidencie pozemkov s ich skutočným stavom – prevod zalesnených nelesných pozemkov do lesného pôdneho fondu
- 2.2.8. vytvárať podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva v súlade s ochranou životného prostredia a zdravou výživou
- 2.2.9. vytvárať podmienky pre obnovu TTP v súlade s udrzaním ekologickej stability územia a zachovania krajinného rázu
- 2.2.10. stabilizovať výmeru najkvalitnejších pôd a ich ochranu uskutočňovať ako ochranu hospodársko-sociálneho potenciálu štátu aj ako súčasť ochrany prírodného a životného prostredia
- 2.3. priemysel, ťažba a stavebníctvo
  - 2.3.1. pri rozvoji priemyslu podporovať a uprednostňovať princíp rekonštrukcie, sanácie a intenzifikácie využívania existujúcich priemyselných zón, areálov a plôch, prípadne aj objektov
- 2.4. regionálny rozvoj
  - 2.4.4. vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania
  - 2.4.7. diverzifikovať odvetvovú a ekonomickú základňu miest a regiónov a podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie
  - 2.4.8. zabezpečiť dostupnosť trhov a vytvorenie rovnocenných podmienok pre podnikanie dobudovaním výkonnej technickej a dopravnej infraštruktúry
  - 2.4.9. zabezpečiť v záujme rozvoja vidieka v horských a podhorských oblastiach so sťaženými prírodnými podmienkami primeranú životnú úroveň a zlepšenie kvality života vidieckeho obyvateľstva prostredníctvom podpory vybraných centier s využitím ich prírodného, demografického a kultúrno-historického potenciálu v prospech rozvoja vidieckych oblastí
- 3. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky**
  - 3.1. usmerňovať rozvoj funkčno-priestorového subsystému rekreácie a turistiky v súlade s Konceptiou územného rozvoja Slovenskej republiky 2001 a Programom hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja
  - 3.2. utvárať podmienky na rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov mestských sídiel budovaním rekreačných zón sídelných útvarov
  - 3.3. utvárať územno-technické predpoklady na rozvoj všetkých aktuálnych foriem domácej a medzinárodnej turistiky v sídlach a rekreačných útvaroch modernizáciou jestvujúcej a budovaním novej obslužnej, relaxačnej a športovej vybavenosti v zastavanom území a

- nadväzujúcich priestoroch, na významných medzinárodných a regionálnych cestných trasách kraja a na cykloturistických trasách všetkých kategórií
- 3.4. rozvíjať komplexnosť a kvalitu vybavenosti všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu
    - 3.4.1. zariadenia a služby umiestňovať do ich zastavaného územia a jeho okolia
    - 3.4.2. zariadenia a služby mimo zastavaných území miest a obcí, umiestňovať do už zastavaných lokalít
    - 3.4.3. priestor voľnej krajiny využívať predovšetkým na športové, relaxačné, poznávacie a iné pohybové aktivity
  - 3.5. zvyšovať kvalitu vybavenosti stredísk cestovného ruchu na území národných parkov a veľkoplošných chránených území prírody
    - 3.5.1. zariadenia a služby umiestňovať prednostne do ich zastavaného územia
    - 3.5.2. návštevnosť, kapacity vybavenosti a využitie voľnej krajiny v ich okolí zosúladať s požiadavkami štátnej ochrany prírody
  - 3.6. rozvoj vybavenosti pre rekreáciu a turizmus v nových, doteraz neurbanizovaných lokalitách a strediskách cestovného ruchu umožniť len v súlade so schváleným programom, alebo plánom rozvoja obce, mesta, alebo regiónu a len na základe schválenej územnoplánovacej dokumentácie. Na územiach s 3. až 5. stupňom ochrany podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, nezakladať nové lokality a strediská rekreácie, liečby, športu a turizmu
  - 3.7. zvyšovať kvalitatívny štandard jestvujúcich stredísk rekreácie a turistiky na území Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Muránska planina, Národného parku Veľká Fatra, Národného parku Slovenský raj a v Chránenej krajinskej oblasti Poľana, len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou
  - 3.8. viazať lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok
  - 3.9. vytvárať podmienky pre rozvoj špecifickej vybavenosti pre medzinárodný cestovný ruch
  - 3.11. pri rozvoji rekreácie a turizmu na území chránených území a ich ochranných pásiem rešpektovať návštevný poriadok príslušného chráneného územia, platný v čase prípravy a realizácie rozvojových zámerov
  - 3.14. vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny
  - 3.15. využiť bohatý kultúrno-poznávací potenciál územia na rozvoj poznávacieho a rekreačného turizmu
  - 3.16. zabezpečiť podmienky pre vytvorenie komplexného informačného systému regiónu ako neoddeliteľnej súčasť rozvoja cestovného ruchu a informovanosti o atraktivitách Banskobystrického kraja, pri súčasnom rešpektovaní zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny
  - 3.17. podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny
- 4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu**
- 4.1. rešpektovať územné vymedzenie, podmienky ochrany a využívanie všetkých vyhlásených chránených území v kategóriách chránená krajinná oblasť, národný park, národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok, chránené vtáčie územie, navrhované

- územie európskeho významu a národného významu, biotopy chránených rastlín a živočíchov
- 4.4. uplatňovať pri hospodárskom využívaní územia chránených podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny diferencovaný spôsob hospodárenia a uprednostňovať biologické a integrované metódy ochrany územia
  - 4.5. rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability
  - 4.8. zosúladiť trasovanie dopravnej a technickej infraštruktúry s prvkami ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť
  - 4.9. eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácií, znečisťovanie vodných tokov a pod.)
  - 4.11. zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva

- 5.1. rešpektovať pamiatkový fond a kultúrne dedičstvo, predovšetkým chrániť najcennejšie objekty a súbory objektov zaradené, alebo navrhované na zaradenie do kategórie pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, vrátane ich vyhlásených ochranných pásiem, chrániť ich a využívať v súlade s ustanoveniami zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu
- 5.4. utvárať podmienky na ochranu pamiatkového fondu a spolupracovať s orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu pri záchrane, obnove a využívaní pamiatkového fondu, pamiatkových území a ich ochranných pásiem v súlade s ustanoveniami zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu. Obdobne vytvárať podmienky pre ochranu pamätihodností miest a obcí
- 5.7. podporovať ochranu vedeckých a technických hodnôt: banské a hutnícke diela – šachty, štôlne, tajchy, huty, hámre, valkovne a pod., vybrať typické remeselnícke a priemyselné objekty, zariadenia železničnej dopravy – pôvodné stanice, charakteristické a unikátne úseky tratí, ako sú Telgárt – Červená Skala, Brezno – Tisovec, Čiernohronska železnica, železničná trať Banská Bystrica – Diviaky

6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 6.1. v oblasti rozvoja cestnej infraštruktúry
  - 6.1.12 rekonštruovať a vybudovať cestu I/66 v úseku Brezno - Besník – hranica Prešovského kraja s obchvatom obcí, (vo výhlade s tunelovým úsekom „Popová“)
  - 6.1.23. preferovať vedenie cestných trás zaťažených intenzívnou dopravou mimo zastavaného územia obcí, územia evidovaných vodných zdrojov a ich ochranných pásiem, pripravovaných vodných diel a chránených území, vytvárať podmienky pre postupnú realizáciu tunelových úsekov navrhovaných dopravných trás v horských úsekoch
  - 6.1.29. výstavbu rýchlостných ciest a preložiek cestných úsekov (obchvatov ciest I.- II. triedy) realizovať podľa naliehavosti najmä v závislosti od intenzity dopravy a požiadaviek ochrany prírody a životného prostredia v intravilánoch miest a obcí v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou obcí
  - 6.1.30. zlepšovať nevyhovujúcu dopravnú dostupnosť územia VÚC dôsledným uplatňovaním územných a stavebno-technických parametrov (najmä normovej návrhovej kategórie); na plánovaných cestných ťahoch medzinárodných ciest E 58, E 77, E 571 – zásadne nepoužívať výnimočné kategórie a neznižovať návrhové rýchlosti

- 6.2. v oblasti rozvoja železničnej infraštruktúry
- 6.2.5. zlepšovať nevyhovujúcu dopravnú dostupnosť územia Pohronia a spojenia územia kraja s východným Slovenskom zlepšovaním územných a stavebnotechnických parametrov trate nadregionálnej úrovne Banská Bystrica – Červená Skala – Margecany s výhľadovou elektrifikáciou trate v celej dĺžke ťahu na území Banskobystrického kraja
- 6.3. v oblasti rozvoja leteckej infraštruktúry
- 6.3.4. v strediskách rekreácie a cestovného ruchu riešiť sieť heliportov pre pohotovostné lety leteckej záchrannej služby, ostatných rýchlych zásahov a taxislužby

7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1. vodné hospodárstvo
  - 7.1.11. postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s ČOV za rozvojom verejných vodovodov
    - a) prioritnou výstavbou kanalizácií s ČOV v obciach nad 2.000 ekvivalentných obyvateľov
    - b) výstavbou kanalizácií s ČOV v obciach ležiacich v ochranných pásmach vodárenských zdrojov, zdrojov prírodných liečivých vôd a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd, prípadne v ich blízkosti
    - c) výstavbou čistiarní odpadových vôd v rozhodujúcich zdrojoch znečistenia
    - d) výstavbou skupinových kanalizácií s ČOV
  - 7.1.14. akceptovať pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií v súlade so zákonom č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach
- 7.2. zásobovanie elektrickou energiou
  - 7.2.10. pri budovaní, plánovaní a rekonštruovaní nadzemného elektrického vedenia používať také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov (podľa § 4 ods. 4 a 5 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny)
- 7.3. zásobovanie plynom a teplom
  - 7.3.5. podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, s uprednostnením sídiel bez perspektívy zásobovania zemným plynom
  - 7.3.4. presadzovať uplatnením energetickej politiky SR, regionálnej energetickej politiky a využitím kompetencií miestnych orgánov samosprávy budovanie kogeneračných zdrojov na výrobu elektriny a tepla a tam kde je to ekonomicky a environmentálne zdôvodniteľné, udržať a inovovať už vybudované systémy s centralizovaným zásobovaním obyvateľstva teplom
  - 7.3.5. podporovať v oblastiach s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov pre potreby obyvateľov a služieb
- 7.4. pošta a telekomunikácie
  - 7.4.3. pri budovaní, plánovaní a rekonštruovaní nadzemného telefónneho vedenia používať také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov (podľa § 4 ods. 4 a 5 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny)

8.2. zdravotníctvo

- 8.2.3. podporovať malé a stredné podnikanie v oblasti zdravotníctva, predovšetkým v oblastiach vzdialenejších od sídelných centier
- 8.3. sociálna pomoc
  - 8.3.1. rozširovať sieť a štruktúru zariadení sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb podľa potrieb okresov paralelne s narastaním podielu občanov odkázaných na sociálnu pomoc

a občanov v dôchodkovom veku, ako aj občanov so zdravotným postihnutím, najmä občanov s ťažkým zdravotným postihnutím

- 8.3.4. podporovať vytvorenie siete domácej ošetrovateľskej starostlivosti a starostlivosti o dlhodobo chorých a zdravotne ťažko postihnutých

9. V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia

- 9.1. podporovať postupnú realizáciu národných programov zameraných na znižovanie emisií oxidu uhličitého a ostatných plyných látok vyvolávajúcich zvýšenie skleníkového efektu, ich podrobné rozpracovanie a realizáciu v podmienkach Banskobystrického kraja, zabezpečiť realizáciu a implementáciu všetkých environmentálnych programov na nadnárodnej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni
- 9.2. zabezpečiť dosiahnutie cieľa kvality ovzdušia v území podľa § 5 zákona č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia, ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) v oblastiach riadenia kvality ovzdušia v súlade s vypracovanými Programami na zlepšenie kvality ovzdušia
- 9.3. ochranu vôd realizovať ako:
- 9.3.1. ochranu v chránených vodohospodárskych oblastiach Veľká Fatra, Nízke Tatry - západná časť, Nízke Tatry - východná časť, Horné povodie Ipľa, Rimavice a Slatiny, Muránska planina, Horné povodie Hnilca podľa § 31 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a NV SSR č.13/1987 Zb. o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd
- 9.3.2. ochranu vodárenských tokov a ich povodí podľa vyhlášky MP SR č. 525/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú vodárenské toky, ich povodia a vodohospodársky významné toky
- 9.3.3. ochranu vodárenských zdrojov podľa § 32 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách
- 9.3.9 rešpektovať ustanovenia vyhlášky MZ SR č. 151/2004 Z.z. o požiadavkách na pitnú vodu a kontrolu kvality pitnej vody a vyhlášky MZ SR č. 30/2002 Z.z. v znení vyhlášky č. 146/2004 Z.z. o požiadavkách na vodu na kúpanie, kontrolu kvality vody na kúpanie a na kúpaliská
- 9.4. vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj a budovanie potrebnej kapacity zariadení na zhodnocovanie, zneškodňovanie, zber a iné nakladanie s odpadmi
- 9.5. usmerňovať cieľové smerovanie nakladania s odpadmi, budovanie nových zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov a budovanie zariadení na iné nakladanie s odpadmi v území v súlade s Programami odpadového hospodárstva

II. Verejnoprospešné stavby

1. Cestná infraštruktúra

- 1.12. cesta I/66 v úseku Brezno - Besník - hranica Prešovského kraja, rekonštrukcia s obchvatmi sídiel (kategória C 11,5/80,70)

2. Železničná infraštruktúra

- 2.4. zlepšovanie územných a stavebno-technických parametrov trate nadregionálnej úrovne Banská Bystrica – Červená Skala – Margecany v celej dĺžke ťahu na území Banskobystrického kraja
Výstupy z riešenia územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa - záväzná časť Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj vrátane zmien a doplnkov sú záväzným dokumentom pre riešenie ÚPN obce Šumiac

B.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

Zloženie a vývoj počtu obyvateľstva

Podľa výsledkov sčítania ľudu, domov a bytov mala v roku 2007 obec Šumiac 1 389 obyvateľov. Pri katastrálnej výmere obce bola hustota osídlenia 17 obyvateľov na km². Počet obyvateľov v obci zaznamenával od roku 1869 sústavný nárast.

Rok	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Počet obyvateľov	1438	1456	1455	1464	1471	1471	1472
Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Počet obyvateľov	1479	1482	1479	1487	1478	1459	1389

Prirodzený pohyb v období 2000 – 2007

Rok	Živonarodení spolu			Zomrelí spolu			Prir. prí. (-úbyt.)		
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy
2001	21	10	11	19	7	12	+2	+3	-1
2002	25	8	17	4	2	2	+21	+6	+15
2003	21	10	11	12	3	9	+9	+7	+2
2004	25	14	11	5	2	3	+20	+12	+8
2005	27	13	14	12	8	4	+15	+5	+10
2006	16	9	7	16	6	10	0	+3	-3
2007	11	5	6	21	13	8	-10	-8	-2

Pohyb obyvateľstva sťahovaním podľa pohlavia v rokoch 2000 - 2007

Rok	Prisťahovaní spolu			Vysťahovaní spolu			Prir. (-úbyt.) sťah.		
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy
2001	13	4	9	22	10	12	-9	-6	-3
2002	8	2	6	26	6	20	-18	-4	-14
2003	3	2	1	15	7	8	-12	-5	-7
2004	13	1	12	22	6	16	-9	-5	-4
2005	0	0	0	23	8	15	-23	-8	-15
2006	11	4	7	31	12	19	-20	-8	-12
2007	14	7	7	28	11	17	-14	-4	-10

Celkový prírastok podľa pohlavia v rokoch 2000 - 2007

Rok	Prir. prí. (-úbyt.)			Prir. (-úbyt.) sťah.			Celk. prí. (-úbyt.)		
	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	ženy	spolu	muži	ženy
2001	+2	-9	-7	-7	-7	12	+2	+3	-1
2002	+21	-18	+3	+3	+3	2	+21	+6	+15
2003	+9	-12	-3	-3	-3	9	+9	+7	+2
2004	+20	-9	+11	+11	+11	3	+20	+12	+8
2005	+15	-23	-8	-8	-8	4	+15	+5	+10
2006	0	-20	-20	-20	-20	10	0	+3	-3
2007	-10	-14	-24	-24	-24	8	-10	-8	-2

Napriek relatívne pozitívnemu prirodzenému prírastku zaznamenáva obec Šumiac celkovo úbytok obyvateľstva a to v dôsledku negatívnej migrácie.

Veková skladba obyvateľov obce Šumiac je pomerne nepriaznivá Priemerný vek obyvateľov obce dosahuje 38,7 rokov (v SR 36,1 rokov). Index stária pri SODB 2001 dosiahol hodnotu 134,346 (t.j. na 100 detí v predproduktívnom veku pripadalo 134 osôb v poproduktívnom veku). V SR to bolo pritom v roku 2001 95,2.

Podiel osôb podľa vekových skupín v %

Územie	predproduktívni	produktívni	poproduktívni
Šumiac	265 - 19,4 %	748 - 54,6 %	356 - 26 %
SR	18,9 %	62,3 %	18,0 %

Pri realizácii výstavby bytov a realizácii ekonomických aktivít je možné počítať s rastom obyvateľstva o 720 obyvateľov. Spolu so súčasným počtom je predpoklad nárastu na cca 2 100 obyvateľov, Obývanosť bytov pritom je uvažovaná od 3,1 po 3,2 na byt.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Pri SODB 2001 žilo v obci 636 ekonomicky aktívnych osôb. Podľa údajov úradu práce bolo ku koncu roku 2003 v obci 229 nezamestnaných (91 žien). Návrh ÚPN O predpokladá pri plnej realizácii zámerov zvýšenie pracovných príležitostí o cca 400 miest. Realizácia výrobnoskladových areálov, ale aj občianskej a rekreačnej vybavenosti umožní zamestnať nielen vlastných obyvateľov, ale aj obyvateľov okolitých obcí.

Bytový fond

V obci Šumiac je k dispozícii celkom 639 domov z toho trvalo obývaných domov je 416. Možno konštatovať, že stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne dobrý a vyhovujúci. Nižší štandard sa ukazuje len v časti obce obývanej sociálne slabším obyvateľstvom. Vybavenie bytov patrí popri veku a veľkosti bytového fondu k hlavným charakteristikám celkovej kvality bytov. Technická vybavenosť bytov sa podstatne zlepšila. Intenzita novej bytovej výstavby je nízka, čo zodpovedá nepriaznivej demografickej situácii obce. V budúcnosti možno za istých okolností predpokladať oživenie dopytu po nových bytoch. Napomôcť tomu by mohol aktuálny trend sťahovania obyvateľov miest do okolitých vidieckych obcí. Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od rozvojovej politiky obce (program hospodárskeho a sociálneho rozvoja), udržania a zlepšenia kvality života v obci, od situácie na trhu práce, spektra poskytovaných služieb, kvality dopravného spojenia a ďalších faktorov. Ďalším zdrojom dopytu po nových bytoch bude pokračujúci trend znižovania počtu osôb na domácnosť a rast priemernej obytnej plochy na obyvateľa.

Spolu 216 bytov, čo predstavuje 720 obyvateľov.

Navrhovaný počet 216 bytov na základe demografického spĺňa potrebu bytov pre dlhšie obdobie.

Podľa súčasnej skúsenosti bude expandovať najmä potreba sociálnych bytov.

Nakoľko v plochách určených pre bývanie je prípustná aj funkcia rekreácie, je predpoklad, že časť rodinných domov bude vybudovaná ako rekreačná. Reálne je teda možné počítať s výstavbou cca 180 bytov.

B.4 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTÁCIE

Na základe administratívno-správneho členenia SR z roku 1996 je obec Šumiac zaradená do okresu Brezno, kraj Banskobystrický.

Má väzby na centrum osídlenia druhej skupiny – Brezno ako aj väzby na okresné mesto Poprad – centrum osídlenia prvej skupiny, druhej podskupiny.

Obec Šumiac leží 40 km východne od okresného mesta Brezno, 38 km juhozápadne od okresného mesta Poprad a 26 km severne od mesta okresného mesta Revúca. Od ďalších najbližších miest je vzdialená: Tisovec 28 km, Dobšiná 26 km. Od krajského mesta je vzdialená 88 km.

Obec leží na dopravnom koridore Brezno – Vernár – Poprad. Obec patrí do spádového územia okresného mesta Brezno. Dopravne je napojená na dopravný systém cestou I. triedy I/66. Väzby na okolie sú prevažne v sfére cestných komunikácií a v turistických chodníkoch. Bližšie väzby sú len na obec Telgárt, kde sa nachádza časť občianskej vybavenosti a skromné pracovné príležitosti.

ÚPN O predpokladá s využitím vodných zdrojov v Šumiaci pre Telgárt.

Riešené územie je dopravne obsluhované cestou I/66 B. Bystrica – Pusté pole a železničnou traťou B. Bystrica – Červená skala – Margecany. Napojenie na diaľnicu D1 je možné v Poprade, kde je aj najbližšie letisko.

Za vyššou občianskou vybavenosťou obec spáduje do Brezna.

Do katastrálneho územia zasahujú dva Národné parky: Nízkotatranský národný park a Národný park Muránska planina.

Do katastrálneho územia zasahujú Chránené vodárenské oblasti: Muránska planina a Horného toku Hnilca. A Nízke Tatry.

Elektrickou energiou je obec zásobovaná z transformovne 110/22 kV v Závadke. Katastrálnym územím prechádza 110 kV vedenie Závadka – Dobšiná.

ÚPN O podľa nadradenej dokumentácie ÚPN VÚC Banskobystrického kraja počíta s využitím vodných zdrojov zo Zadnej doliny pre realizáciu Horehronského skupinového vodovodu.

V cestovnom ruchu je pomerne dobrá väzba na priestor Dobšinská ľadová jaskyňa - Dedinky (11 km) a na Muráň (17 km). Obec je turistickými chodníkmi prepojená na Liptovskú Tepličku, Telgárt, Kráľovu hoľu. Prevažujú však hrebeňové komunikácie (Nízke Tatry, Muránska planina), ktoré vlastnú obec obchádzajú.

ÚPN O navrhuje cyklistické trasy smerujúce na Červenú skalú, na Telgárt a na Pusté pole. Predpokladáme ich pokračovanie v smeroch na Muráň, Brezno, Dobšinskú ľadovú jaskyňu a na Poprad.

B.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

B.5.1 RIEŠENIE KATASTRÁLNEHO ÚZEMIA OBCE

Tri štvrtiny katastrálneho územia tvoria lesy. Jedna štvrtina je tvorená zastavanými plochami predovšetkým samotnou obcou a trvalé trávne porasty.

Hospodárenie v lesoch je stanovené Lesným hospodárskym plánom. Ďalej predovšetkým toto územie je v záujme ochrany prírody a to ako Národné parky, ich ochranné pásma, ale aj ako Chránené územia Európskeho významu a Chránené vtáčie územia.

- Národný park Nízke Tatry a jeho ochranné pásmo
- Národný park Muránska Planina
- Maloplošné chránené územia:
  - Prírodná rezervácia Martalúzka – severovýchodný okraj katastrálneho územia
  - Prírodná rezervácia Meandre Hrona
  - Chránený areál Brezinky - východne od obce
  - Národná prírodná rezervácia Zlatnica
  - Prírodná rezervácia Havrania dolina
  - Prírodná rezervácia Mokrú Poľana
  - 80 jaskýň – prírodných pamiatok
  - SKUEV 0225 Muránska planina
  - CHVU 017 Muránska planina a Stolica
- Územia sústavy NATURA 2000 v Národnom parku Nízke Tatry a jeho ochrannom pásme
- Chránené vtáčie územie Nízke Tatry
- Územia európskeho významu:
  - Brezinky, SKUEV0297
  - Alúvium Hrona, SKUEV0303
  - Kráľovohoľské Nízke Tatry, SKUEV0310
- Regionálne a lokálne významné mokrade – Za Havraník a Dolina Tresník

V zozname regionálne významných mokradí pod por. č. 22 sú zoradené Meandre Hrona v obciach Telgárt, Šumiac o rozlohe 500 000 m² a v zozname lokálne významných mokradí je zaradená pod por. č. 3 Dolina Trsteník, JZ od Červenej skaly o rozlohe 121 000 m², pod por. č. 4 Za Havraník o rozlohe 305 000 m².

Akceptovanie Lesohospodárskeho plánu ako aj záujmov ochrany prírody zužuje potenciál územia pre rozvojové aktivity na samotné zastavané plochy ako aj na poľnohospodársku pôdu-trvalé trávne porasty

Toto územie považujeme za interakčné. Mimo toto územie platí jednoznačne záujem ochrany prírody ako aj platný Lesohospodársky plán. Súčasne tu bude prednostne uplatňovaný záujem ochrany vodných zdrojov. Z rozvojových zámerov je počítané:

- s výstavbou sedačkovej lanovky na Kráľovu hoľu, s lyžiarskymi traťami.
- Revitalizácia zariadení na Kráľovej holi pre zariadenia cestovného ruchu
- Revitalizácia chovného zariadenia pre hlucháne v Blatnej.
- prevádzka poľnohospodárskej farmy v lokalite „Dudášova stodola“ pre obhospodarovanie plôch juhozápadne od obce Zlatno.

Návrh ÚPN O rieši využitie interakčného územia

Návrh ÚPN O predpokladá rozvojové plochy pre bývanie a rekreačnú vybavenosť v tesnej návaznosti na terajšie zastavané plochy. Mimo interakčného územia predpokladá prevádzku agrofarmy v lokalite „Dudášova stodola“, s chovnou stanicou hlucháňov.

Počíta s cyklotrasou medzi Šumiacom a Telgártom a medzi Šumiacom a Valkovňou.

Návrh predpokladá využitie zariadení na Kráľovej holi pre cestovný ruch vo forme horského hotela. Tento by bol prístupný sedačkovou lanovkou s medzistanicou na „Prednom sedle“. Po túto medzistanicu od Kráľovej hole je navrhovaná aj lyžiarska trať.

Ďalej sa počíta s rozvojovými plochami predovšetkým južne od zastavaného územia v lokalitách „Dolina“ a „Medzi vŕškami“ predovšetkým pre rekreačnú a športovú vybavenosť. V lokalite „Čeremka“, sa počíta s realizáciou golfového ihriska.

V priestore medzi Šumiacom a Telgártom sú navrhované plochy pre rekreačné a športové aktivity pri zachovaní priorit ochrany prírody v lokalitách Brezinky (bežkársky areál, jazda koňom, snežné skútre...

Juhozápadne od poľnohospodárskeho dvore je navrhovaný areál obory, respektívne Slovenského safari, ako aj areál rybníkov a malej vodnej elektrárne.

Rozvojové plochy bývania sú navrhované v návaznosti na jestvujúce zastavané územie.

Ďalej sa počíta s pokračovaním ťažby stavebného kameňa vo vytýčených hraniciach.

Tak isto sa počíta s oživením výrobnno-skladového areálu v Červenej Skale.

ÚPN O predpokladá oživenie chovu hospodárskych zvierat a tým aj potlačanie sukcesie na trávnatých pozemkoch ich intenzívnejším využívaním. Z toho dôvodu ponecháva zariadenia potrebné pre tento chov v areáli Poľnohospodárskeho družstva a „Ovčína.“ A ďalej dopĺňa o agrofarmu v lokalite „Dudášova stodola“.

Počítajú s využitím jestvujúcich lazov pre rekreačné využitie vo forme individuálnej chatovej rekreácie. Pre tieto zámery je možné využiť aj miesta po zbúraných objektoch. Nesmú však vzniknúť nové lokality, alebo terajšie sa zahusťovať novými objektmi. Architektonicky je potrebné dodržať hmotové a tvaroslovné prvky miestnej architektúry.

B.5.2 RIEŠENIE OBCE

Za centrum obce považujeme priestor pred kostolom a domom kultúry. Kompozičnou rozvojovou osou je smer od centra po dolný koniec a priečna rozvojová os od poľnohospodárskeho družstva cez centrum po navrhovaný areál „Medzi vŕškami“.

Prevládajúcou funkciou je bývanie, rekreácia a občianska vybavenosť.

Obytné plochy pre výstavbu individuálnej bytovej výstavby navrhujeme po vyplnení prelúk, predovšetkým na západný okraj obce dostavbou súbežných ulíc. Súčasne navrhujeme obytný areál aj do východnej časti „Pri teplici“ v okolí terajšieho športového areálu. Tento navrhujeme doplniť o ďalšie plochy.

Sociálne bývanie navrhujeme doplniť o nové plochy nadväzujúce na terajšie. Súčasne navrhujeme túto lokalitu doplniť o edukačné a komunitné centrum s chránenými dielňami ako aj o areál výroby a skladov.

Rekreačnú vybavenosť vo forme malého vodného sveta, ubytovania a stravovania v menších hoteloch a apartmánových domov navrhujeme do lokality „Dolina“ na južný okraj zastavaného územia. Ďalšiu rekreačnú vybavenosť kombinovanú s kultúrnymi zariadeniami vo forme spoločensko-kultúrneho centra navrhujeme v lokalite Dolina. Individuálnu rekreáciu vo forme chalupníctva, ako aj malé penzióny navrhujeme do lokality južne od cintorína. Živý skanzen Horehronskej architektúry s možnosťami, ubytovania, stravovania, školení... navrhujeme do lokality „Medzi vŕškami“.

Návrh ÚPN O predpokladá s rezerváciou plôch pre rozšírenie cintorína.

Skládka biologického odpadu je navrhovaná do lokality „Ovčín“. Špecifikom riešenia je návrh viacúčelového športového areálu vyššieho významu v lokalite „Medzi vŕškami“ Tento by bolo možné využívať nielen miestnymi športovcami, ale aj pre prípravu vrcholových športovcov. Na predmetný areál nadväzuje priestor medzi Šumiacom a Telgártom, ktorý je možné využiť pre trasovanie bežeckých, lyžiarskych a cyklistických trás, trás pre jazdu na koni a v zimných mesiacoch aj pre snežné skútre.

Do tohoto medzipriestoru umiestňujeme aj menší golfový areál so špecifikom využitia miestnych morfológií, trávnych spoločenstiev, bez razantných zásahov do nich.

V lokalite „Pri teplíci je navrhovaná údolná stanica sedačkovej lanovky na Kráľovu hoľu. Sem je umiestnené aj záchytné parkovisko ako aj menšia rekreačná vybavenosť.

V Červenej Skale navrhujeme čiastočnú reprofiláciu obytných domov pre rekreačné využitie ako aj vybudovanie mikroregionálnej vybavenosti v obchodoch a službách. Sem by spádovali záujemcovia od Dobšinskej jaskyne po Pohorelú a po Prednú horu. Súčasne počítame s rozvojom výroby a skladového hospodárstva v tejto miestnej časti pri dochádzke zamestnancov nielen zo Šumiaca, ale aj z Telgártu a Zlatna. Vhodné by bolo spracovanie dreva a jeho finalizácia, ale aj finalizácia výrobkov z kameňa.

Návrh ÚPN O navrhuje obnovenie čerpacej stanice pohonných hmôt. Táto lokalita je vhodná aj v smere na Muráň, ale aj v smere na Poprad a na Dobšínú.

Rozvoj územia obce podmieňuje výstavba miestnej zbernej komunikácie po južnom okraji obce. Touto sú sprístupnené lokality „Dolina“ a „Medzi vrškami“ a nástupná stanica sedačkovej lanovky.

Návrh ÚPN O počíta s rekonštrukciou cesty I/66 avšak v dvoch rôznych trasách. Obidve varianty trás však žiaľ sú vedené cez zastavané územie miestnej časti Červená skala.

B.6 ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA KULTÚRNO-HISTORICKÝCH HODNÔT

B.6.1 OCHRANA KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Na katastrálnom území obce Šumiac sa nenachádza žiadne pamiatkovo chránené územie. Tiež nie sú evidované archeologické lokality z dôvodu, že v obci nebol vykonaný archeologický výskum.

Predpokladá sa však možný výskyt archeologických nálezov. V oblasti ochrany kultúrneho dedičstva je nutné sa riadiť zákonom NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

Obec založili v 15. storočí na valaskom práve, listinne je doložená z roku 1573. Názov obce sa postupne menil z Schvmecz (1573), Seömezc (1643), Sumiacz (1647), Sumjacz (1773) až na dnešný názov Šumiac; maďarsky Sumjác. Patrila Muránskemu hradnému panstvu, spravovali ju dedičný richtári. Obyvatelia sa zaoberali pôvodne chovom oviec a dobytky, neskôr aj spracovaním dreva, predajom dosák a šindľov. Bola tu pila a sklárska huta. V roku 1686 obec populačne poklesla, pretože množstvo obyvateľov ušlo pre poplatky, ktorými ich zaťažovali prechádzajúce vojská. V 19. storočí bola v osade Červená Skala v prevádzke Coburgovská železiareň s vysokou pecou. V roku 1828 mal Šumiac 158 domov a 1846 obyvateľov, ktorí sa zaoberali poľnohospodárstvom, väčšinou však pracovali v lesoch a povozníci. V roku 1926 bola zastavená práca v železiarskom závode na Červenej Skale, namiesto neho bola postavená pila. V 30. rokoch pracovalo veľa obyvateľov na stavbe železnice Červená Skala – Margecany. Do roku 1954 patrili k Šumiacu osady Nová Maša, Švábovka, Valkovňa a Zlatno. Od roku 1960 patrí k Šumiacu osada Červená Skala.

Pôvodná architektúra sa radí typologicky do horehronskej etnografickej oblasti. Jednopodlažné drevené zrubové domy na kamennej podmurovke s typickým vysokým omietaním a bielením podmurovky so šindľovými strechami a komunikáciou cez pavlač. V druhej polovici dvadsiateho storočia ustúpila murovanej architektúre, s jedným až dvomi podlažiami s pôdorysom v tvare obdĺžnika alebo písmena L so sedlovou prípadne valbovou strechou a plechovou, azbestocementovou alebo škridlovou krytinou.

V obci sú evidované nasledovné národné kultúrne pamiatky:

- Dom ľudový s areálom (3 PO – dom, dreváreň, budova hospodárska), Šumiac, Studničkova ul. s č. 298, č. ÚZPF 3431/3, parcela č. 90/1
- Pomník Padlí partizáni, Park, č. ÚZPF 184/0, parcela č. 1/7
- Dom ľudový zrubový, Šumiac – Bučianka č. 37, č. ÚZPF 3427/0, parcela č. 8/1-2
- Dom ľudový a budova hospodárska, Šumiac č. 158, č. ÚZPF 3428/2, parcela č. 51/1
- Dom ľudový zrubový, Šumiac č. 203, č. ÚZPF 3429/0 parcela č. 62/6
- Dom ľudový zrubový, Šumiac č. 241, č. ÚZPF 3430/0 parcela č. 69/2
- Dom ľudový zrubový a budova hospodárska, Šumiac č. 472, č. ÚZPF 3432/2, parcela č. 227
- Dom ľudový, Šumiac č. 426, č. ÚZPF 3468/0, parcela č. 164/2
- Dom ľudový zrubový, Šumiac č. 471, č. ÚZPF 3469/0, parcela č. 223/3
- Dom ľudový zrubový, Šumiac č. 650, č. ÚZPF 3470/0, parcela č. 359/5
- Usadlosť Dom ľudový zrubový I., II. A III (č. 368) a budova hospodárska, Šumiac č. 369 – horná časť obce, č. ÚZPF 11395/1-4, parcela č. 119/1,2,3,4
- V roku 2007 bol spracovaný návrh na vyhlásenie objektu Grécko-katolíckeho kostola spolu so vstupnou bránou do kostola v Šumiaci za národnú kultúrnu pamiatku. Taktiež je pripravený zápis na vyhlásenie ochranného pásma okolo kostola

Návrh ÚPN O požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva:

- rešpektovať vyhlásené a na vyhlásenie navrhované NKP
- zachovávať pôvodnú charakteristickú jestvujúcu zástavbu s prihliadnutím na zachovávanie prvkov ľudovej architektúry
- rešpektovať založenú štruktúru zástavby prihliadnuc na danosti terénu obce
- výhľadové smery ďalšieho rozvoja sídla a novej zástavby orientovať na nové plochy situované mimo historického jadra obce, resp. voľných prelúk tak, aby sa neporušila pôvodná historická konfigurácia zástavby obce
- objekty individuálnej výstavby a tiež ďalšie stavby, ktoré budú umiestnené na území obce regulovať tak, aby vo svojom architektonickom výraze uplatňovali znaky miestnej architektúry
- Revitalizovať samoty v katastrálnom území predovšetkým pre účely individuálnej chalupníckej rekreácie, bez jej ďalšieho zahusťovania v samotných lokalitách novými stavbami a pri zachovaní tradičných hmôt a architektonických prvkov. Možná je aj obnova samôt už zbúraných na ich pôvodných miestach
- Zachovať charakteristickú architektúru v miestnej časti Červená skala a to ako obytných objektov, služobných objektov a objektov industriálnych a železničných
- do podrobného urbanistického riešenia primerane riešiť ochranu navrhovaných miestnych pamätihodností (v zmysle § 14 ods. 4 pamiatkového zákona) viažucich sa k obci Šumiac
- Je potrebné počítať aj s možným výskytom archeologických nálezov a preto je potrebné v podobných prípadoch postupovať v zmysle § 40 zákona č.49/2002 o ochrane pamiatkového fondu
- „Investor/stavebník každej stavby vyžadujúcej si zemné práce si od pamiatkového úradu jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiada konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti súvisiacej so zemnými prácami (líniové stavby, budovanie komunikácií, bytová výstavba, atď.) z dôvodu, že stavebnou činnosťou resp. zemnými prácami môže dôjsť k narušeniu archeologických nálezísk ako aj k porušeniu dosiaľ nevidovaných pamiatok.“

B.7 POŽIADAVKY NA STAVBY UŽÍVANÉ OSOBAMI S OBMEDZENOU SCHOPNOSŤOU POHYBU

Požiadavku bezbariérovosti v riešenom území obce zohľadniť pri projektovaní v následných stupňoch dokumentácie pre (§ 56 Vyhlášky MŽP SR č. 532/2002 Z. z.):

- stavbu bytového domu a ostatných budov na bývanie
- byt, ak ho má užívať osoba s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie
- stavbu rodinného domu, ak ju má užívať osoba s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie
- stavbu nebytovej budovy v časti určenej na užívanie verejnosťou
- stavbu, v ktorej sa predpokladá zamestnávanie osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie
- inžiniersku stavbu v časti určenej na užívanie verejnosťou.

Zároveň musí byť zabezpečený prístup do každej vyššie uvedenej stavby, miestna komunikácia a verejná plocha podľa § 57 a 58 Vyhlášky MŽP SR č. 532/2002 Z. z..

Stavby musia spĺňať osobitné požiadavky na užívanie stavby osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, najmä požiadavku bezbariérovosti podľa platných predpisov a noriem (Vyhláška MŽP SR č. 532/2002 Z. z. a príloha k uvedenej vyhláške).

B.8 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ

Návrh funkčného využitia územia obce je zameraný na riešenie územnotechnických problémov a potrieb obce, vymedzenie rozvojových plôch pre bytovú výstavbu, pre výrobu, pre kultúrnu, športovú a rekreačnú vybavenosť, pre tvorbu a ochranu životného prostredia.

Urbanistický návrh vychádza z prírodných, územnotechnických a priestorových podmienok územia a z dosiahnutého stupňa rozvoja urbanistickej štruktúry obce.

Podľa urbanistického návrhu bude územie obce využité pre nasledovné funkcie:

- obytnú
- rekreačnú
- hospodársku (výrobnú)
- dopravnú

V obci Šumiac pritom ale prioritnou funkciou bude bývanie a rekreácia. Výroba je zastúpená len čiastočne, najmä v miestnej časti Červená skala.

Zariadenia občianskeho vybavenia sa nachádzajú hlavne, v ťažiskovom priestore v centrálnej časti obce avšak i v navrhovaných rekreačných lokalitách. Prevádzkové vzťahy sú bez výraznejších problémov a kolízií.

V návrhu odporúčame rešpektovať súčasné funkčné využitie zastavaných plôch. Intenzifikácia využitia obytného územia je možná najmä dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov.

V obytnom území je potrebné budovanie ubytovacích kapacít v kategórii ubytovanie na súkromí.

Plošný rozvoj obce determinujú viaceré limity, ktoré sa premietli do návrhu optimálneho funkčného usporiadania. Ide predovšetkým o líniové dopravné a technické stavby a prírodné prvky (vodné toky so sprievodnou zeleňou, lesné porasty).

Nové rozvojové plochy sú navrhované v nadväznosti na existujúcu zástavbu obce, čo umožňuje plynulo nadviazať na existujúce dopravné a technické vybavenie.

Presná regulácia územia obce funkčného využívania a priestorového usporiadania územia je stanovená v kapitole C.1.2.

B.9 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA, VÝROBY A REKREÁCIE

B.9.1 BÝVANIE

Návrh územného plánu obce stanovuje priestory pre rozvoj bývania. Prevažnou formou bývania budú individuálne stojace rodinné domy.

Je potrebné počítať v časti domov aj s umiestnením remeselnej a inej živnostníckej činnosti, ako aj s možným ubytovaním na súkromí.

Návrh výstavby bytov

- súbor IBV – 10 objektov = 30 obyvateľov – návrh
- súbor IBV – 70 objektov = 210 obyv. – návrh
- súbor IBV – 22 objektov = 66 obyv. návrh podľa pôvodnej ÚPD
- súbor IBV – 17 objektov = 51 obyv. – návrh
- súbor IBV – 27 objektov = 81 obyvateľov – návrh
- súbor IBV – sociálne bývanie – 7 objektov = 42 obyvateľov - návrh
- súbor IBV – sociálne bývanie – 5 objektov = 30 obyvateľov- návrh
- súbor IBV – sociálne bývanie – 12 objektov = 72 obyvateľov - návrh
- súbor IBV – 46 objektov = 138 obyv. - návrh

Spolu 216 bytov, čo predstavuje 720 obyvateľov.

Navrhovaný počet bytov na základe demografického spĺňa potrebu bytov pre dlhšie obdobie.

Podľa súčasnej skúsenosti bude expandovať najmä potreba sociálnych bytov.

Nakoľko v plochách určených pre bývanie je prípustná aj funkcia rekreácie, je predpoklad, že časť rodinných domov bude vybudovaná ako rekreačná. Reálne je teda možné počítať s výstavbou cca 180 bytov.

B.9.2 OBČIANSKA A REKREAČNÁ VYBAVENOSŤ

Jestvujúca občianska vybavenosť včítane sociálnej infraštruktúry v zásade vyhovuje súčasným aj výhľadovým potrebám obyvateľov obce.

Sociálna občianska vybavenosť na území obce je reprezentovaná objektmi pre školstvo a výchovu.

Z predškolských zariadení sa v obci nachádza materská škola, ktorú navštevuje v dvoch triedach s trom učiteľmi celkovo 42 detí. V súčasnej dobe nie je využívaná na plnú kapacitu. Základná škola má kapacitu 10 tried s počtom žiakov 160.

V obci sa nenachádzajú žiadne zariadenia sociálnej starostlivosti.

Zariadenia zdravotníckej starostlivosti sú reprezentované ambulanciami praktického lekára a stomatóloga.

Komerčná občianska vybavenosť je v obci zastúpená zariadeniami maloobchodu (potravinové predajne, predajne priemyselného tovaru, rozličný tovar), zariadeniami služieb (pohostinstvo). Ostatná občianska vybavenosť na území obce je reprezentovaná objektmi pre verejnú správu a administratívu (objekt obecného úradu spolu s poštou), objektmi pre kultúru a osvetu – kultúrny dom s knižnicou, Dom smútku, kostol, objektmi pre šport - športové zariadenia sú v obci zastúpené športovým ihriskom. Ďalej sa v obci nachádza požiarna zbrojnica o kapacite 1 vozidlo.

Návrh ÚPN O odporúča nasledovné kapacity občianskej vybavenosti:

- občianska vybavenosť – obchody – 300 m² – návrh
- občianska a rekreačná vybavenosť – hotel, reštaurácia, spoločenské priestory... 120 lôžok, 250 stoličiek - návrh
- občianska vybavenosť – komunitné a edukačné centrum s chránenými dielňami 80 pracovných miest, 50 miest v učebniach – návrh
- občianska vybavenosť- zariadenie opatrovateľských služieb – 40 lôžok, 60 stoličiek
- živý skanzen- časť historického priemyslu, amfiteáter
- živý skanzen, ubytovanie, remeslá
- občianska vybavenosť- predajno-logistické centrum užšieho okolia - 2500 m² predajnej plochy, 80 pracovných miest.- návrh (miestna časť Červená skala)
- otvorené športoviská, tribúny, šatne, WC,... návštevnosť 3000, 400 športovcov – návrh
- čerpacia stanica PHM - 8 prac. miest – návrh
- „Slovenské safari“ a rybníky s reštauráciou – 40 stoličiek

Navrhované hlavné kapacity rekreácie a rekreačnej vybavenosti

- rekreačná vybavenosť – hotely, apartmán. domy, kryté športoviská, vodný svet 1250m² vodnej plochy, 350 lôžok, 200 stoličiek - návrh
- rekreačná vybavenosť – penzióny – 180 lôžok, 50 stoličiek – návrh
- súbor ICHR 40 objektov = 240 lôžok – návrh
- živý skanzen - časť priemyslu, amfiteáter, strava, ubytovanie – 60 lôžok, 60 stoličiek, 1000 miest v amfiteátri návrh
- živý skanzen, ubytovanie, stravovanie, remeslá – 100 lôžok, 80 stoličiek – návrh
- rekreačná vybavenosť – prestavba historických budov – 120 lôžok, 120 stoličiek – návrh (miestna časť Červená skala)
- rekreačná vybavenosť – ubytovanie, stravovanie, športoviská otvorené a kryté, vodný svet - 350 lôžok, 200 stoličiek 1250 m² vodnej plochy – návrh
- súbor ICHR - 10 objektov = 60 lôžok - návrh
- rekreačná vybavenosť – údolná stanica sedačkovej lanovky, občerstvenie – 40 stoličiek - návrh
- rekreačná vybavenosť- hotel, športové vybavenie... 100 lôžok, 100 stoličiek – návrh
- otvorené športoviská, tribúny, šatne, WC,... návštevnosť 3000, 400 športovcov – návrh
- lyžiarsky vlek s údolnou a vrcholovou stanicou vybavenými WC a bufetmi - 30 stoličiek – návrh
- golfové ihrisko s klubom – 30 lôžok a 40 stoličiek

Ďalej je počítané s reprofiláciou zariadení na Kráľovej holi na zariadenie cestovného ruchu na báze horského hotela. Tento by mal kapacitu v turistickej ubytovni cca 30 lôžok, v hotelovej časti cca 60 miest v stravovacích zariadeniach cca 60 stoličiek.

V interakčnom území počítame s revitalizáciou laznického osídlenia s následným využívaním v individuálnej rekreácii v cca. počte 30 objektov čo môže predstavovať 180 lôžok.

Súčasne je možné počítať s prechodom časti stávajúcich objektov v dnešnej zástavbe pre rekreačné využitie v odhade na 30 objektov v individuálnej rekreácii a cca. 10 objektov na penzióny, respektívne na inú rekreačnú vybavenosť. Toto môže priniesť ďalších 280 lôžok a 80 stoličiek.

Kapacity horských dopravných zariadení

SL 1 sedačková lanovka na Kráľovu hoľu- spodný úsek Šumiac – Predné sedlo
Dĺžka 2 500m, prepravná kapacita 1000 osôb za hodinu

SL 2 sedačková lanovka na Kráľovu hoľu horný úsek Predné sedlo – Kráľova hoľa
Dĺžka 1 900 m, prepravná kapacita 1500 osôb za hodinu

LV1 Lyžiarsky vlek na Kráľovej holi
Dĺžka 800 m, prepravná kapacita 700 osôb za hodinu

LV2 lyžiarsky vlek v lokalite Dolina
Dĺžka 300 m, prepravná kapacita 600 osôb za hodinu

B.9.3 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Postupné starnutie obyvateľov ako aj trend vyst'ahovávania sa dôchodcov z miest do dedín si vynúti realizáciu zariadení pre prestárle obyvateľstvo. Toto budú predstavovať kluby dôchodcov, opatrovateľské služby. Tieto je možné umiestňovať aj v obytných zónach ako súčasť obytných objektov alebo aj samostatnými menšími zariadeniami.

Centrum starostlivosti o starších navrhujeme realizovať v lokalite Dolina. Môže obsahovať ubytovacu čašť, vývarovňu, klubovne, priestory pre záujmovú činnosť, záhradky, možnosť chovu malých zvierat...

Súčasne je potrebné venovať pozornosť aj mládeži výstavbou klubových zariadení, zariadení pre školskú mládež a vyžitie mládeže v športe a mimoškolskej činnosti.

Pre riešenie problematiky sociálne hendikepovanej skupiny obyvateľstva je v obidvoch variantoch navrhované edukačné stredisko so spoločenskými priestormi ako aj s chránenými dielňami. Pre vytvorenie a zachovanie pracovných návykov je vhodné v blízkosti riešiť aj zdroje pracovných príležitostí, preto ÚPN O navrhuje tu aj menšie výrobné a remeselné prevádzky.

B.9.4 VÝROBA

Pri umiestňovaní výroby je potrebné mať na pamäti, že nie je možné umiestňovať také druhy výroby, ktoré budú ohrozovať životné prostredie, umiestňované druhy výroby nebudú produkovať zvýšené množstvo nespracovateľného odpadu a nebudú mať zvýšené nároky na dopravu. V tomto smere je vhodné uprednostňovať prevádzky ktoré pre dovoz a odvoz budú využívať služby železníc. Výrobný areál navrhujeme predovšetkým pri železničnej stanici v miestnej časti Červená Skala. Pre vytvorenie a zachovanie pracovných návykov sociálne hendikepovanej skupiny je vhodné v jej blízkosti riešiť aj zdroje pracovných príležitostí, preto ÚPN O navrhuje tu aj menšie výrobné a remeselné prevádzky.

Ďalším disponibilným priestorom umiestnenia zariadení výroby a skladov je predimenzovaný areál poľnohospodárskeho družstva.

Disponibilné plochy pre výrobu a sklady presahujú potreby samotnej obce, sú však dimenzované aj pre zamestnanie obyvateľov minimálne z Telgártu, Zlatna a Valkovne.

B.10 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

V súčasnosti je zastavané územie obce vymedzené hranicou zastavaného územia obce určenou k 1.1.1990. Hranica súčasného zastavaného územia ohraničuje kompaktnú zástavbu obce. Súčasnú hranicu zastavaného územia v tesnej blízkosti ohraničujú plochy zastavané obytnou zástavbou a záhrady. Nezahŕňajú areál poľnohospodárskeho družstva ako aj lokalitu IBV „ Pod Šumiackym vrchom a lokalitu IBV pri ceste na Kráľovu hoľu Miestna časť Červená Skala má stanovenú hranicu zastavaného územia tak, že zahŕňa plochy bývania a výroby. Nezahŕňa však plochy železničnej stanice, drevoskladu, obytnej výstavby za železnicou.

Navrhovaná hranica zastavaného územia bude kopírovať súčasné zastavané územie rozšírené o navrhovanú zástavbu nadväzujúcu na existujúcu zástavbu. Navrhovaná hranica zastavaného územia je definovaná v grafickej časti jednotlivých variantných riešení.

B.11 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Z hľadiska ochrany trás nadradeného technického vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia v zmysle príslušných právnych predpisov a to:

- ochranné pásmo cesty I. triedy stanovené mimo územia zastavaného alebo určeného na súvislé zastavanie 50 m od osi komunikácie – ochranné pásmo v zmysle Zákona č. 135/1961 Zb. (Cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.
- ochranné pásmo cesty III. triedy stanovené mimo územia zastavaného alebo určeného na súvislé zastavanie 20 m od osi komunikácie – ochranné pásmo v zmysle Zákona č. 135/1961 Zb. (Cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.
- ochranné pásmo dráhy v šírke 60 m na každú stranu od osi krajnej koľaje (v priestore stanice resp. železničného zariadenia 30 m od obvodu dráhy) v zmysle zákona č. 164/1996 Zb. o dráhach
- V zmysle § 30 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) v znení neskorších predpisov, je potrebný súhlas Leteckého úradu Slovenskej republiky na stavby:
  - stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písm. a)
  - stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých
  - vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písm. b)
  - zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných
  - zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac
  - energetické zariadenia a vysielačie stanice (§ 30 ods. 1 písm. c)
  - zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo
  - zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1, písmeno d)
- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí

(katastrálnym územím okrem vedení VN 22 kV prechádzajú vedenia VVN 110 kV, 220 kV a 400 kV):

- od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m, 2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
- od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
  - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
  - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
  - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
  - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
  - vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásma zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2m
- ochranné pásma vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
  - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
  - v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
    - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
    - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásma vodných zdrojov (PHO I. a II. stupňa), zákon č. 364/2004 Z.z., zákon č. 398/2002 Z. z. – Vyhláška MŽP SR – ochranné pásma vodárenských zdrojov
- ochranné pásma vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 1,5 m na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac 2,5 m na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia

Ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov

Chránené vodohospodárske oblasti (ďalej CHVO), stanovené NV SSR č.13/1987 Zb.

- Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Nízke Tatry (východná časť) zaberá severnú časť k.ú. obce po rozvodnicu medzi čiastkovými povodiami Hron a Váh,
- CHVO Muránska planina zaberá časť k.ú. obce južne od rieky Hron,
- CHVO Horné povodie rieky Hnilec zaberá severovýchodný cíp k.ú. východne od Kráľovej hole.

Ochranné pásma vodárenských zdrojov (ďalej OP)

- Cibunô, Potôčky 1 a 2, Nový Široký bahn, OP stanovené Rozhodnutím ONV Banská Bystrica č. PLVH 2045/88-Dš dňa 9.11.1988 takto: OP I. stupňa Cibunô 25x25m, Potôčky 1 a 2 spoločné 20x40m, Nový Široký bahn 35x100m, OP II. stupňa (viď grafická časť),
- Liptovská Teplička, OP II. stupňa vodárenských zdrojov zasahuje do severnej časti k.ú. a hranica je totožná s hranicou CHVO Nízke Tatry (východná časť)

ÚPN obce Šumiac z hľadiska ochrany vodných pomerov a vodárenských zdrojov v oboch variantoch:

- rešpektuje CHVO Nízke Tatry (východná časť), CHVO Muránska planina a CHVO Horné povodie rieky Hnilec,
- rešpektuje OP vodárenských zdrojov Cibunô a Nový Široký bahn,
- navrhuje zrušiť OP vodárenského zdroja Potôčky, ktorý sa nevyužíva,
- navrhuje legislatívne stanoviť OP vodárenského zdroja Teplica (Rybáreň).

Pásma ochrany vodohospodárskych zariadení

Verejné vodovody a verejné kanalizácie, zákon č.230/2005 Z.z. §19 ods.2

Pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného a kanalizačného potrubia na oboch stranách:

- 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane
- 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm

Vodojemy

Pásma ochrany I. stupňa existujúcich vodojemov je oplotené. Jedná sa o vodojemy:

- vodojem s objemom 50 m³
- vodojem s objemom 40 m³
- Červená skala (neverejný vodovod ŽSR, kapacity nezistené)

ČOV

Pásma ochrany I. stupňa je oplotené, PHO 50m.

ÚPN obce Šumiac z hľadiska ochrany vodohospodárskych zariadení:

- rešpektuje pásma ochrany vodovodných a kanalizačných potrubí, vodojemu s objemom 50 m³ (Šumiac II.) a Červená Skala
- navrhuje zrušenie vodojemu s objemom 40 m³ a jeho pásma ochrany (ponechať prípadne na akumuláciu vody len pre požiarne potreby)
- rezervuje územia (pásma ochrany I. stupňa) pre navrhované vodojemy Šumiac I. s objemom 250 m³ a Šumiac III. s objemom 2x150 m³
- rezervuje územie pre navrhované prírodné potrubie z VZ Teplica (Rybáreň) do navrhovaných VDJ Šumiac I. a Šumiac III., zásobné potrubie z VDJ Šumiac I.
- rezervuje územie pre prírodné potrubie Horehronského skupinovného vodovodu z VZ Teplica (Rybáreň) a VZ Zadné (z k. ú. Telgárt)

- rezervuje územie pre navrhovanú ČOV Šumiac

Vodné toky

Pobrežné pozemky, ktoré môže užívať správca vodného toku pri výkone správy toku a správy vodných stavieb, sú pozemky do 10 m od brehovej čiary pri vodohospodársky významnom toku Hron a pri drobných tokoch do 5 m od brehovej čiary.

ÚPN obce Šumiac rešpektuje pobrežné pozemky vodných tokov.

Chránené územia prírody a ich ochranné pásma

- Národný park Nízke Tatry a jeho ochranné pásmo – Vyhlásený v roku 1978. Podľa zákona č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov na území platí tretí a v ochrannom pásme druhý stupeň ochrany.
- Národný park Muránska Planina – Vyhlásený Nariadením vlády SR č. 259/1997 Z.z., ktorým sa vyhlasuje Národný park Muránska planina zo dňa 23. septembra 1997. Podľa zákona č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov na území platí tretí a v ochrannom pásme druhý stupeň ochrany.
- Maloplošné chránené územia:
  - Prírodná rezervácia Martalúžka – rok vyhlásenia 1999
  - Prírodná rezervácia Meandre Hrona – rok vyhlásenia 1980
  - Chránený areál Brezinky – rok vyhlásenia 2007
  - Národná prírodná rezervácia Zlatnica – územie s 5. stupňom ochrany
  - Prírodná rezervácia Havrania dolina - územie s 5. stupňom ochrany
  - Prírodná rezervácia Mokrú Poľana - územie s 4. stupňom ochrany
  - SKUEV 0225 Muránska planina
  - CHVU 017 Muránska planina a Stolické vrchy
- Územia sústavy NATURA 2000 v Národnom parku Nízke Tatry a jeho ochrannom pásme
- Chránené vtáčie územie Nízke Tatry
- Územia európskeho významu:
  - Brezinky, SKUEV0297
  - Alúvium Hrona, SKUEV0303
  - Kráľovohoľské Nízke Tatry, SKUEV0310
- Regionálne a lokálne významné mokrade – podľa uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 848/2007 z 03.10.2007 k aktualizovanému Programu starostlivosti o mokrade na Slovensku na roky 2008 – 2014 a Akčnému plánu na roky 2008 - 2011 k aktualizovanému Programu starostlivosti o mokrade Slovenska, bola rezortu ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja uložená v Strategických cieľoch č. 1 úloha „presadzovať ochranu a trvalo udržateľné využívanie mokradí v procese prípravy územnoplánovacej dokumentácie všetkých stupňov.“ V zozname regionálne významných mokradí pod por. č. 22 sú zoradené Meandre Hrona v obciach Telgárt, Šumiac o rozlohe 500 000 m² a v zozname lokálne významných mokradí je zaradená pod por. č. 3 Dolina Trsteník, JZ od Červenej skaly o rozlohe 121 000 m², pod por. č. 4 Za Havraník o rozlohe 305 000 m².
- Chránené prírodné pamiatky – 80 jaskýň
- Lokality výskytu chránených a vzácnych druhov flóry.

Ďalšie ochranné pásma

- ochranné pásmo cintorína (pohrebiska) v zmysle Zákona č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov – 50 m – v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy – šírka ochranného pásma pohrebiska 50 m sa nevyžaduje pre pohrebiská zriadené pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 470/2005 Z. z. t. j. pred 1.11.2005
- ochranné pásmo lesa vo vzdialenosti 50 m od okraja lesných pozemkov v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch
- ochranné pásmo živočíšnej výroby v areáli poľnohospodárskeho družstva 150 m
- ochranné pásmo živočíšnej výroby v agrofarmách - 70 m

B.12 NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

B.12.1 OBRANA ŠTÁTU

V záujmovom priestore nie sú evidované žiadne podzemné objekty ani inžinierske siete vojenskej správy.

B.12.2 POŽIARNA OCHRANA

Požiarnu ochranu v obci zabezpečuje miestny dobrovoľný hasičský zbor. Zdrojom požiarnej vody je verejný vodovod a potok Zubrovica pretekajúci intravilánom obce. V prípade potreby zasahujú aj dobrovoľné hasičské zbory z okolitých obcí a HaZZ z Brezna.

ÚPN obce Šumiac rešpektuje existujúci systém zabezpečovania požiarnej ochrany v obci.

Navrhovanou rekonštrukciou existujúcej rozvodnej siete verejného vodovodu a realizáciou navrhovaných vodojemov sa zlepši zabezpečenie požiarnej vody.

V obci sa nachádza požiarne zbrojnica vybavená hasiacou striekacou súpravou PPS 12. V záujme zabezpečenia požiarnej ochrany je potrebné rešpektovať v území nasledujúce Požiadavky:

- riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi, s vyhláškou č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarne bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb a s ďalšími platnými právnymi predpismi a záväznými STN z odboru požiarnej ochrany,
- pre všetky areály je nutné zabezpečiť zdroj vody na hasenie požiarov a odberné miesta v zmysle vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov

B.12.3 OCHRANA PRED POVODŇAMI

Intravilán obce nie je ohrozovaný povodňami. Koryto potoka, ktorý preteká intravilánom obce je upravené v celom intraviláne. Pred vstupom do obce je vybudovaná prehrádzka. Havraní potok nie je upravený, ale má dostatočné retenčné možnosti.

V miestnej časti Červená skala určitým rizikovým miestom je pri Hrone za železnicou, kde je možné ohrozenie jestvujúceho domového fondu. Koncept ÚPN O nerozvíja túto lokalitu.

B.13 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, OCHRANA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, LOŽÍSK NERASTOV A VŠETKÝCH ĎALŠÍCH CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ A ICH OCHRANNÝCH PÁSIEM VRÁTANE POŽIADAVIEK NA ZABEZPEČENIE EKOLOGICKEJ STABILITY ÚZEMIA

B.13.1 OCHRANA PRÍRODY

Ochranou prírody a krajiny sa podľa zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu zničiť, ohroziť alebo zničiť podmienky a formy života, vzhľad krajiny, prírodné dedičstvo, znížiť ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie týchto následkov takýchto zásahov. Ochranou prírody sa rozumie aj starostlivosť o ekosystémy.

Záujmové územie spadá do osobitne chráneného územia Národného parku Nízke Tatry (územie národného parku a jeho ochranné pásmo/zóna C a D), a Národného parku Muránska planina (územie národného parku a jeho ochranné pásmo/zóna C a D). Rozsah obmedzení činností pre dané územie upravuje zákon ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Národný park Nízke Tatry

V roku 1978 bol Nariadením vlády SSR č.119/78 Zb. zriadený a vyhlásený Národný park Nízke Tatry (NAPANT). Národný park Nízke Tatry je rozlohou najväčší národný park Slovenska. Jeho najvyšším vrcholom je Ďumbier (2043 m n. m.). Pohorie sa tiahne stredom Slovenska východo-západným smerom v dĺžke takmer 100 km. Sedlom Čertovica je rozdelené na 2 časti: západnú - Ďumbierske Tatry a východnú - Kráľovohoľské Tatry. Masív Kráľovej hole je pramenným miestom a zároveň rozvodím štyroch slovenských riek - Váhu, Hrona, Hornádu a Hnilca.

Z geologického hľadiska je masív Kráľovej hole budovaný granitmi, grandiorými kryštalickejšími bridlicami, rulami a svormi. Asi 90 % rozlohy územia pripadá na lesný pôdny fond (v ochrannom pásme 50 %). Kvetena je rozmanitá, s prevahou druhov typických pre podmienky chladnej klímy. Horskú flóru reprezentujú druhy ako zvonček maličký (*Campanula cochleariifolia*), horec Clusiov (*Gentiana clusii*), plesnivec alpínsky (*Leontopodium alpinum*), stokráska Micheliho (*Bellidiastrum michelii*), poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*), metluška krivoľaká (*Avenella flexuosa*), podbelica alpínska (*Homogyne alpina*) a ďalšie.

Je to perspektívne územie najmä pre zachovanie veľkých cicavcov, predovšetkým medveďa, rysa a vlka. Zároveň poskytuje priaznivé podmienky pre ďalšie jestvovanie svišťa (*Marmota marmota*) i vysadeného kamzíka vrchovského tatranského (*Rupicapra rupicapra*). K ďalším vysokohorským živočíchom patria aj vzácny hrabáč tatranský (*Pitymys tatricus*) a hrabáč snežný (*Microtus nivalis*). Významnými hniezdičmi v území sú napríklad orol skalný (*Aquila chrysaetos*), orol kriľavý (*Aquila pomarina*), včelár obyčajný (*Pernis apivorus*), tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*) a ďalšie.

Národný park Muránska planina

Národný park Muránska planina sa nachádza v západnej časti Slovenského Rudohoria a predstavuje geomorfologicky významné krasové územie. Jeho jadro tvorí vápencovo - dolomitická planina s početnými krasovými útvarmi. Najvyšším vrcholom je Fabova hoľa (1439 m n. m.). Príroda Muránskej planiny je bohatá na vzácne a málo pozmenené spoločenstvá rastlín a živočíchov s viacerými reliktnými a endemickými druhmi. Rastlinstvo národného parku sa radí k najzaujímavejším spomedzi ostatných orografických celkov. Zastúpené sú xerothermné,

horské, alpínske i subalpínske druhy. Rastie tu viac ako 90 chránených druhov, 35 endemitov a subendemitov a niekoľko reliktov. Najznámejší je miestny paleoendemit lykovec muránsky (*Daphne arbuscula*). Živočíšstvo sa vyznačuje bohatstvom západokarpatských montánných a submontánných zoocenóz, vrátane zástupcov reliktných i endemických foriem živočíchov. Domov tu majú napríklad medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk obyčajný (*Canis lupus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), mačka divá (*Felis silvestris*), vydra riečna (*Lutra lutra*), ale i orol skalný (*Aquila chrysaetos*), orol krikľavý (*Aquila pomarina*), sokol rároh (*Falco cherrug*), výr skalný (*Bubo bubo*). V jaskyniach žije viacero druhov netopierov.

V záujmovom území sa nachádza šesť osobitných území ochrany prírody: Národná prírodná rezervácia Zlatnica, prírodná rezervácia Havrania dolina, Prírodná rezervácia Mokrý Poľana (spravujúci orgán ŠOP SR/ správa NP Muránska planina), chránený areál Brezinky, prírodná rezervácia Martalúžka a prírodná rezervácia Meandre Hrona (spravujúci orgán ŠOP SR/ správa NAPANT)

Národná prírodná rezervácia Zlatnica

CHÚ	kataster	okres	evidenč. číslo	rozloha [ha]	rok vyhlásenia	príslušnosť ŠOP
NPR Zlatnica	Šumiac	Brezno	850	154,06	1993	ŠOP SR NP Muránska planina

Zdroj: www.sopsr.sk

NPR sa nachádza východne od obce Šumiac pri osade Zlatno v nadmorskej výške 750 – 1100 m n. m. Územie patrí k najzachovalejším častiam Muránskej planiny, kde potok Sviniarka eróznou činnosťou vymodeloval pozoruhodné krasové javy (jaskynné systémy), vodopády, skalné stupne, obrie hrnce a i. Územie Zlatnice tvoria lesom porastené svahy gravitujúce k potoku Sviniarka, Postal'ka a Suchá s výskytom chránených a ohrozených druhov rastlinstva, napr. lykovca muránskeho.

Prírodná rezervácia Havrania dolina

CHÚ	kataster	okres	evidenč. číslo	rozloha [ha]	rok vyhlásenia	príslušnosť ŠOP
PR Havrania dolina	Valkovňa	Brezno	1021	229,6	1996	ŠOP SR NP Muránska planina

Zdroj: www.sopsr.sk

PR sa nachádza približne 2 km juhovýchodne od obce Valkovňa, časť Zlatno v rozpätí nadmorských výšok 800 – 1100 m n.m. Dôvodom ochrany je výskyt prirodzených jedľovo-bukových lesných spoločenstiev v geomorfologicky členitom území Muránskej planiny. V dolinách sa prejavil výsledok erózívnej činnosti vodných tokov, ktorý vyformoval skalné hrnce (až niekoľko metrov široké), skalné prahy, menšie vodopády a útvar pripomínajúci skalné okno. Je tu zaznamenaný výskyt veľkého počtu chránených a ohrozených druhov predovšetkým flóry, vrátane paleoendemitu lykovca muránskeho (*Daphne arbuscula*).

Prírodná rezervácia Mokrý Poľana

CHÚ	kataster	okres	evidenč. číslo	Rozloha [ha]	rok vyhlásenia	príslušnosť ŠOP
PR Mokrý Poľana	Šumiac	Brezno	1081	13,5	2000	ŠOP SR NP Muránska planina

Zdroj: www.sopsr.sk

PR Mokrý Polana sa rozkladá približne 6 km juhozápadne od obce Šumiac v nadmorských výškach 880 – 915 m n. m. dôvodom ochrany tejto PR je výskyt jedinečných a zriedkavých podmáčaných lesných a lúčnych spoločenstiev v krasovom území na karbonátovom podloží (vápence vrchného triasu). Na území sa vyskytujú viaceré chránené druhy flóry a mykoflóry.

Chránený areál Brezinky

CHÚ	Kataster	okres	evidenč. číslo	rozloha [ha]	rok vyhlásenia	príslušnosť ŠOP
CHA Brezinky	Telgárt, Šumiac	Brezno	1141	8,6	2007	ŠOP SR NAPANT

Zdroj: www.sopsr.sk

Územie chráneného areálu sa skladá so šiestich samostatných plôch nachádzajúcich sa v katastrálnom území obcí Telgárt a Šumiac. Päť častí má charakter mokradí rôzneho typu a spôsobu a intenzity využívania, šiestu časť tvorí vresovisko.

Účelom vyhlásenia chráneného areálu je ochrana zachovalých biotopov európskeho významu slatiny s vysokým obsahom báz, aktívne vrchoviská, prechodné rašeliniská, a trasoviská, degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy a vresoviská s výskytom chránených druhov rastlín a živočíchov.

V dôsledku absencie tradičného obhospodarovania došlo k zarastaniu plôch krovitými vrbami, ale aj inými druhmi drevín a krovín. V záujme udržania týchto hodnôt v území je potrebné na jednotlivých plochách CHA vykonávať opatrenia zamedzujúce ich zarastaniu z dôvodu sekundárnej sukcesie a podporiť vhodné poľnohospodárske využívanie lokalít. Od roku 2001 Správa NAPANT zabezpečuje starostlivosť o tieto biotopy (odstraňovanie drevín, ručné kosenie).

Prírodná rezervácia Meandre Hrona

CHÚ	kataster	okres	evidenč. číslo	rozloha [ha]	rok vyhlásenia	príslušnosť ŠOP
PR Meandre Hrona	Telgárt, Šumiac	Brezno	351	103,8	1980	ŠOP SR NAPANT

Zdroj: www.sopsr.sk

PR predstavuje jedinečnú sústavu meandrov horného toku rieky Hron s podmáčanými lúkami s výskytom vzácnych a chránených druhov rastlín. Výškové rozpätie cca 860 - 815 m. n. m. Funkciou CHÚ je ochrana fluvialných geomorfologických foriem a lúčnych rašelinných fytoocenóz v doline Hrona na úseku medzi železničnými stanicami Telgárt a Červená skala. V minulosti extenzívne využívaná niva Hrona sa vyznačovala predovšetkým slatinnou vegetáciou. V závislosti od množstva obsahu CaCO₃ vo vode, ktorá zamokrovala lokality, nájdeme na rozličných miestach rezervácie prvosenku pomúčenú (*Primula farinosa*), tučnicu obyčajnú (*Pinguicula vulgaris*), valeriánu dvojdomú (*Valeriana dioica*), vrbu rozmarínolistú (*Salix rosmarinifolia*), ostricu sivastú (*Carex canescens*), ostricu ježatú (*Carex echinata*), ostricu čiernu (*Carex nigra*), alebo fialku močiarnu (*Viola palustris*). Veľký význam územia spočíva najmä v tom, že na území Slovenska bola väčšina takýchto lokalít zregulovaná a tým zničená.

Prírodná rezervácia Martalúžka

CHÚ	kataster	okres	evidenč. číslo	rozloha [ha]	rok vyhlásenia	príslušnosť ŠOP
PR Martalúžka	Telgárt, Šumiac, Liptovská Teplička	Brezno	1057	154,8	1999	ŠOP SR NAPANT

Zdroj: www.sopsr.sk

PR sa nachádza sa vo východnej časti Nízkyh Tatier, severovýchodne od Kráľovej hole. Výškové rozpätie je 1320 - 1755 m n.m. Územie je tvorené mozaikou viacerých biotopov -

skalné steny, kamenné sutiny, kosodrevina, alpínske lúky, tečúca voda. Nachádza sa v 7. - 9. vegetačnom stupni. Napriek tvrdým podmienkam je územie bohaté osídlené viacerými druhmi obojživelníkov, plazov i cicavcov ako napr. mlok karpatský (*Triturus montandoni*), mlok vrchovský (*Triturus alpestris*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), vretenica severná (*Vivipera berus*) jašterica živorodá (*Lacerta viviparia*), svišť vrchovský (*Marmota marmota*), vlk dravý (*Canis lupus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), rys ostrovid (*Lynx lynx*). Vtáctvo je zastúpené druhmi ako labtuška vrchovská (*Anthus spinoletta*), vrchárka červenkastá (*Prunella collaris*), drozd kolohrivý (*Turdus torquatus*) a tetrov hôlniak (*Tetrao tetrix*). Za potravou sem zalietavajú aj viaceré druhy dravých vtákov.

Územie zahŕňa jedinečný geologický fenomén - skalný amfiteáter a zachytáva na malom výškovom rozpätí cca 250 m prechod od lesa k hôľnému pásmu s bohatstvom druhov rastlín a živočíchov. Územie má mimoriadne prírodné a krajinárske hodnoty. Lesy sú zaradené k lesom ochranným a dlhodobo sa v nich nehospodári.

Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000

NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie (EÚ) a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

V súvislosti so vstupom Slovenska do Európskej únie v roku 2004 a s aproximáciou národnej legislatívy k legislatíve Európskej únie došlo v zákone č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny k implementácii Smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov a Smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín. Tieto dve právne normy sú základom pre vytvorenie sústavy Natura 2000. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území:

- osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) vyhlasované na základe smernice o vtákoch
  - v národnej legislatíve: **chránené vtáčie územia**
- osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) vyhlasované na základe smernice o biotopoch
  - v národnej legislatíve: **územia európskeho významu** - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Územia európskeho významu

Zákon č. 543/2002 Z.z o ochrane prírody a krajiny definuje územie európskeho významu (ÚEV) ako územie v SR tvorené jednou alebo viacerými lokalitami, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia.

Národný zoznam území európskeho významu bol schválený vládou SR (17.3.2004) a spolu s národným zoznamom navrhovaných CHVÚ bol 27.4.2004 zaslaný Európskej Komisii do Bruselu. Následne vydalo MŽP SR 14.7.2004 Výnos č. 3/2004-5.1, ktorým sa zoznam navrhovaných ÚEV vydal s účinnosťou od 1.8.2004 (č.450/2004 Z. z.). Týmto sa považujú podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny navrhované územia európskeho významu uvedené v národnom zozname ustanovenom všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným MŽP SR za chránené so stupňom ochrany uvedenom v národnom zozname.

V riešenom území sa nachádza viacero území európskeho významu:

Kráľovohoľské Nízke Tatry	(SKUEV0310)
Muránska planina	(SKUEV0225)
Alúvium Hrona	(SKUEV0303)

Chránené vtáčie územia

Národný zoznam chránených vtáčích území, ktorý bol schválený vládou SR (9.7.2003) a zaslaný Európskej Komisii na posúdenie. V súčasnosti prebieha proces ich ustanovenia vyhláškami MŽP SR za chránené.

V území obce Šumiac sa nachádzajú 2 navrhované chránené vtáčie územia:

Muránska planina - Stolica	(SKCHVU017)
Nízke Tatry	(SKCHVU018)

Chránené vtáčie územie **Muránska planina - Stolica** sa navrhuje na účel zachovania biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov kuvika kapcavého, sokola sťahovavého, orla skalného, bociana čierneho, včelára lesného, výra skalného, sovy dlhochvostej, kuvika vrabčieho, lelka lesného, žlny sivej, d'atľa bielochrbého, d'atľa čierneho, d'atľa trojprstého, muchárka červenohrdlého, muchárka bielokrkého, žltochvosta lesného, tetra hlucháňa, tetra hôľniaka, jariabka hôrneho a zabezpečenie ich prežitia a rozmnožovania.

Chránené vtáčie územie **Nízke Tatry** sa navrhuje na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov orla skalného, tetra hôľniaka, tetra hlucháňa, d'atľa trojprstého, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, jariabka hôrneho, bociana čierneho, orla krikľavého, výra skalného, včelára lesného, d'atľa bielochrbého, žlny sivej, d'atľa čierneho, muchárka červenohrdlého, muchárka bielokrkého, prepelice poľnej, žltochvosta lesného, strakoša sivého, muchára sivého, lelka lesného a zabezpečenie podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov

Na území Slovenskej republiky platí niekoľko dôležitých medzinárodných zmlúv a dohovorov, ktoré majú za cieľ výraznejšie zachovanie svetového dedičstva na Zemi. Podľa nich sú vyčlenené chránené územia a lokality, ktoré nie sú kategóriou chráneného územia podľa zákona č.543/2002 Z. z., ale tvoria významnú základňu pre rozvoj vedy a prezentácie ochrany prírody v zahraničí.

Na riešenom území sa nenachádzajú územia vyhlásené podľa medzinárodných dohovorov.

Ochrana drevín

Ochrana drevín podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny zabezpečuje legislatívnu ochranu drevín rastúcich mimo lesa (LPF) a ochranu chránených stromov, za ktoré sa môžu vyhlásiť kultúrne, vedecky, ekologicky, krajinotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradií.

V riešenom území nie je evidovaný chránený strom.

Územný priemet dokumentov územného systému ekologickej stability

V zmysle Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa za územný systém ekologickej stability (ÚSES) považuje taká „celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života

v krajine”. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu. ÚSES pomáha naplňať stratégiu trvalej udržateľnosti.

Biocentrum predstavuje ekosystém alebo sústavu ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.

Biokoridor znamená priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresu Brezno (SAZP Banská Bystrica, 2006) vymedzuje v území nasledovné prvky:

1. Biocentrá

- **Biocentrum provincionálneho významu KRÁĽOVOHOĽSKÉ NÍZKE TATRY – CENTRÁLNA ČASŤ**

Jadrom PRBc Kráľovoohoľské Nízke Tatry je na území okresu PR Martalúžka. PRBc predstavuje časť SKUEV Kráľovoohoľské Nízke Tatry v nadmorských výškach nad cca 1300 m. Súvislé lesné komplexy sú vyššie vystriedané alpínskymi hoľami s mozaikou skál, pramenísk, vysokobylinných nív.

- **Biocentrum biosférického významu MURÁNSKA PLANINA**

BRBc sa vyznačuje veľkou diverzitou krajinnou, ekosystémovou i druhovou. Predstavuje krasové územie so vzácnymi spoločenstvami rastlín a živočíchov s reliktnými a endemickými druhmi. Jadrami biocentra sú PR Fabova hoľa, NPR Veľká Stožka, PR Havrania dolina, NPR Zlatnica, PR Mokrú Poľana, PR Zlatnianske skalky a PR Mašianske skalky. BRBc zodpovedá rozsahu SKUEV Muránska planina v okrese.

- **Biocentrum nadregionálneho významu KRÁĽOVOHOĽSKÉ NÍZKE TATRY**

Jadrom je NPR Hnilecká jelšina. NRBc nadväzuje z juhu na PRBc Kráľovoohoľské Nízke Tatry. Zahrňuje časť SKUEV Kráľovoohoľské Nízke Tatry a naň južne nadväzujúce lesné komplexy a sčasti aj extenzívne lúčne spoločenstvá až po hranicu intenzívne poľnohospodársky využívaných plôch. NRBc je súčasťou CHVÚ Nízke Tatry.

2. Biokoridory

- **Biokoridor nadregionálneho významu HRON**

NRBk je v kontakte s BRBc Muránska planina, NRBc Kráľovoohoľské Nízke Tatry, RBc Lúky na Besníku, RBc Pod Dlhým vrchom, RBc Vrchovisko pri Pohorelskej Maši, RBc Bacúšska jelšina, RBc Horné lazy. Územie NRBk je vymedzené na nive Hrona mimo zastavaných území a zahŕňa lužné lesy, slatiny, rašeliniská, vlhkomilné a lúčne spoločenstvá s nelesnou drevinou vegetáciou.

Hydricko-terestrický NRBk je významným vodivým prvkom pre šírenie teplomilných rastlinných druhov až na horné povodia toku.

- **Biokoridor nadregionálneho významu MURÁNSKA PLANINA – KRÁĽOVOHOĽSKÉ NÍZKE TATRY**

NRBk prepája BRBc Muránsku planinu naprieč dolinou Hrona s NRBc Kráľovoohoľské Nízke Tatry. Vede súvislými lesnými komplexmi.

B.13.2 OCHRANA LOŽÍSK NERASTOV

V katastrálnom území obce Šumiac sa nachádza výhradné ložisko „Šumiac - Červená Skala, stavebný kameň“, s určeným chráneným ložiskovým územím a dobývacím priestorom „Šumiac - Červená Skala“. Podľa zákona č.313/1999 Z.z. o geologických prácach a štátnej geologickej správe (geologický zákon) a zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, je orgán územného plánovania a spracovateľ územnoplánovacej dokumentácie pri územnoplánovacej činnosti povinný rešpektovať uvedené právne predpisy. V katastrálnom území obce Šumiac je zaregistrovaných niekoľko zásuvných území. Tieto zosuvy je potrebné zohľadniť táto územnoplánovacia dokumentácia a je potrebné ich rešpektovať aj pri budúcej realizácii stavebných zámerov v riešenom území.

B.14 NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

B.14.1 NADRADENÁ DOPRAVNÁ STRUKTURA

Riešené územie je na nadradenú komunikačnú sieť napojené cestou I. triedy I/66. V apríli 2007 bola spracovaná technická štúdia a zámer EIA, pre rekonštrukciu úseku cesty I/66 od obce Polomka po hranicu Banskobystrického a Prešovského kraja na kategóriu C 9,5/80 (60), ktorá predpokladá v dvoch variantoch odklon súčasnej trasy mimo zastavané územie obce. Ďalšou nadradenou komunikáciou je cesta II/531 Červená skala – Muráň.

Riešeným územím prechádza celoštátna dráha železničná trať č. 173 Margecany – Červená Skala, čo je pokračovaním trate B. Bystrica – Červená skala č.172.ktorá je jednokoľajná, neelektrifikovaná so zaťažením 24 vlakov/24 hodín.

B.14.2 RIEŠENIE CESTNEJ DOPRAVY

Základom dopravnej kostry riešeného územia je cesta I/66, ktorá podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraja má byť rekonštruovaná na kategóriu C 11,5 /80,70. Výstavba a prestavba cesty I/66 bola posúdená Správou o hodnotení podľa zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. V tomto materiály je navrhovaná kategória ako C 9,5/80(60).

Trasa komunikácie bola navrhovaná v troch variantoch. Pre potreby ÚPN O boli vybrané dve. V Červenej skale sa na cestu I/66 pripája cesta II/531 smerujúca do Muráňa. Táto je uvažovaná v kategórii S 9,5/60. Nepredpokladá sa jej smerová a výšková úprava.

Samotná obec je z cesty I/66 napojená cestou III/066065. Železničná stanica je napojená cestou III/ 066066. Tieto cesty nebudú v návrhovom období šírko-vo, smerovo a výškovo upravované. Bude sa však meniť ich napojenie, tak isto napojenie cesty II. triedy, na cestu I/66 a to podľa realizovanej varianty prestavby tejto cesty.

Základnou dopravnou kostrou sa stane navrhovaná zberná komunikácia v kategórii B 3 MZ 8/40 odpájajúca sa z cesty III/066065na južnom okraj obce, smerujúca na východ a napájajúca navrhované lokality bývania „ Pri teplíci“ a rekreačné lokality „Dolina“ a „Medzi vrškami“. Súčasne zberá dopravné zaťaženie z miestnych jestvujúcich a navrhovaných obslužných komunikácií vo východnej časti obce.

Západnú časť obce prednostne bude obsluhovať nová obslužná komunikácia vedená južným a západným okrajom zástavby v kategórii C2 MO 7,5/30. Táto bude slúžiť aj ako obchvat pre prístup do areálu poľnohospodárskej výroby.

Sieť miestnych komunikácií je doplnená dôležitejšími obslužnými komunikáciami v kategórii C3 MO 6,5/30 a ďalej ukludnenými komunikáciami prevažne v kategórii D1 MOU 5,5/30.

Na základnú kostru nadväzuje sieť účelových komunikácií, z ktorých najdôležitejšia je cesta na Kráľovu hoľu. Jej parametre však neumožňujú permanentnú automobilovú verejnú dopravu a v tejto variante navrhujeme prístup horským autobusom a dopravnou obsluhou.

V miestnej časti Červená skala navrhujeme súbežnú miestnu obslužnú komunikáciu s cestou I/66 tak, aby sa znížil počet križovatiek na ceste I triedy, ako aj výjazdov na ňu.

B.14.3 RIEŠENIE ŽELEZNIČNEJ DOPRAVY

Riešeným územím prechádza železničná trať č.173 Červená Skala – Margecany čo je predĺžením trate č.172 B. Bystrica – Červená skala. Táto má v katastrálnom území obce jednu železničnú stanicu v miestnej časti Červená skala. Nástupištia stanice sú opatrené nástupištnými hranami. Železničná stanica Červená skala bola v minulosti využívaná aj na nakládku a vykládku najmä dreva, piliarskych výrobkov a drveného kameňa.

V súčasnosti je v úseku Telgárt - Dobšinská ľadová jaskyňa vylúčená nákladná doprava a prevádzkovaná je len osobná doprava. Denne prechádza v smere na Margecany 9 vlakov z čoho je jeden rýchlik. V smere na Červenú Skalu 8 vlakov z čoho je jeden rýchlik. Dopravný kľud je od 23⁰⁰ do 4⁰⁰. Dopravný takt v jednom smere je cca 1³⁰ hod.

Využitie železnice je predpokladané v letných ale najmä v zimných mesiacoch pre dovoz lyžiarov zo smeru od Mlyniek, Dobšinskej ľadovej jaskyne, kde sú ubytovacie kapacity, ale nedostatok lyžiarskych svahov a zariadení. Súčasne by bola železnica vhodná pre cykloturistiku a to ako v smere na Dedinky ako aj na Horehronie. Je potrebné vytvoriť rezervy pre turistické využitie železnice v pravidelnej doprave zlepšením poskytovaných služieb ako aj vybavenosťou staníc a zastávok.

Pravidelné turistické vlaky je potrebné viesť minimálne v úsekoch Červená skala – Mlyny.

Atraktivitou tejto železnice je jej technické prevedenie s tromi tunelmi a dvomi viaduktami, ktoré sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatok ako technické pamiatky. Atraktivity technických železničných diel sú využívané pre vedenie nepravidelných nostalgických vlekov. Návštevníkom týchto vlakov je potrebné umožniť bližšiu prehliadku ako aj možnosti sprievodných programov s možnosťami stravovania a ubytovania.

Koncept ÚPN O ponecháva vo funkcii železničnú stanicu. V železničnej stanici je potrebné zachovať rezervu pre možnú nakládku a vykládku pre predpokladaný výrobný-skladový areál, pre guľatinu, ale aj pre stavebný materiál.

B.14.4 AUTOBUSOVÁ DOPRAVA

Obec je regionálnymi linkami napojená na Brezno. Miestnou časťou Červená skala prechádzajú diaľkové linky v smere na Poprad. Autobusová doprava bude hlavnou hromadnou dopravou aj naďalej. Autobusové zastávky bude potrebné realizovať v optimálnych dostupných vzdialenostiach podľa grafiky v jednotlivých variantoch.

V samotnej obci predpokladáme predĺženie autobusovej linky podľa variant, buď do lokality Dolina, alebo až po údolnú stanicu sedačkovej lanovky. Autobusové zastávky je potrebné vybaviť nikami a prístreškami pre cestujúcich, hlavne v smeroch na odchod z územia.

B.14.5 STATICKÁ DOPRAVA

Statickú dopravu predstavujú otvorené parkoviskové státa na teréne ako aj pod terénom, v objekte a pod objektom ako aj garážové miesta.

Pre potreby obce a rekreačných areálov sú navrhnuté vo variante A tieto hlavné parkoviská:

Lokalita, počet osobných áut počet autobusov

- parkovisko penziónov 70
- pri kultúrno-spoločenskom centre 25
- pri skanzene 35
- pri stanici sedačkovej lanovky, 40
- v lokalite „Dolina“ 40
- v športovom areáli 100
- pri „ Slovenskom safari 20

Súčasne budú slúžiť parkovacie miesta na námestí v počte cca 20 áut, pri železničnej stanici v počte cca 10 áut.

Ďalšie parkoviská budú realizované pri objektoch a zariadeniach občianskej a rekreačnej vybavenosti podľa príslušných noriem na tieto zariadenia a na ich vlastných pozemkoch.

Parkoviská budú realizované tak, že jazdné pruhy budú s asfaltovým povrchom, státa z polovegetačných panelov. Parkoviská budú mať zariadenia zamedzujúce únik ropných látok.

B.14.6 PEŠIA DOPRAVA

Pešiu dopravu predstavujú predovšetkým chodníky pre peších a ukludnené priestranstvá. V súčasnosti v obci absentujú pešie komunikácie. Jednoznačne je potrebné realizovať chodník v súbehu s cestou III/066065a to v celom zastavanom území Tak isto je potrebné realizovať chodník v súbehu s cestou I/66 v miestnej časti Červená Skala. Pešie chodníky je potrebné realizovať aj popri zbernej komunikácii ako aj popri hlavných obslužných komunikáciách. Je navrhnuté pešie prepojenie obce s miestnou časťou aj súbežne s cestou III/066065, avšak separovane od vozovky.

Popri cestných komunikáciách je potrebné viesť chodníky oddelene od cesty zeleným pásom, kvôli zimnej údržbe ako aj kvôli bezpečnosti peších.

Pešie komunikácie sú doplnené v katastrálnom území pešími turistickými chodníkmi a to hlavne v smere na Kráľovu hoľu, Telgárt, Muráň, Valkovňu.

B.14.7 CYKLISTICKÁ DOPRAVA

ÚPN O navrhuje cyklistické trasy a chodníky v smeroch na Telgárt, Červenú skalu, Valkovňu. Ich trasy sa variantne líšia.

Trasa cyklistického chodníka v smere z Červenej skaly na Telgárt je vedený ako súbeh s cestou I/66, avšak separovane od jazdnej dráhy. Je navrhovaná odbočka do lokality „Medzi vrškami“ a ďalej do obce. V tejto variante je navrhnuté prepojenie obce cez lokalitu „Dolina“ popri Havraňom potoku do Červenej skaly.

Trasa v smere zo Šumiaca na Telgárt je vedená invariantne po jestvujúcich účelových komunikáciách.

Trasa v smere na Valkovňu je vedená po jestvujúcich hospodárskych komunikáciách.

V samotnej obci je cyklistická trasa vedená po miestnych komunikáciách.

Cyklistické chodníky sú navrhované v kategórii D2.

Podľa nadradenej územnoplánovacej dokumentácie – ÚPN VÚC Banskobystrického kraja , je navrhnutá cyklotrasa aj od Červenej Skaly, cez Šumiac na Kráľovu hoľu.

B.14.8 DOPRAVNÉ ZARIADENIA

Nakoľko najbližšie čerpadlo PHM je pri Pohorelej čo predstavuje vzdialenosť 16 km a na strane druhej v Dobšinej čo je 26,5 km. Celkový úsek bez čerpadla PHM je 42 km, čo sa javí v tak exkluzívnej oblasti cestovného ruchu ako nedostatočné. Z tohto dôvodu navrhujeme v riešenom území čerpaciu stanicu PHM v mieste bývalej stanice PHM v Červenej skale.

Toto zariadenie navrhujeme ako trojstojanové. Zariadenie musí spĺňať príslušné normy.

Autoservisy odporúčame realizovať vo výrobnjej zóne pri železničnej stanici.

Umyvárka áut môže byť súčasťou čerpadla PHM, alebo pri autoservise či samostatná. Umiestnená musí byť tak, aby nerušila svojou prevádzkou a príchodmi áut susedných obyvateľov alebo prevádzky.

V žiadnom prípade servisy a umyvárky nesmú byť v súboroch obytných a v súboroch rekreačnej vybavenosti a chatových lokalitách.

B.14.9 HORSKÉ DOPRAVNÉ ZARIADENIA

ÚPN O Šumiac navrhuje sedačkovú lanovku na Kráľovu hoľu. Je navrhovaná ako delená s dolným – približovacím úsekom na Predné sedlo a s horným úsekom na Kráľovu hoľu.

SL 1 sedačková lanovka na Kráľovu hoľu- spodný úsek Šumiac – Predné sedlo

Dĺžka 2 500m, prepravná kapacita 1000 osôb za hodinu

SL 2 sedačková lanovka na Kráľovu hoľu horný úsek Predné sedlo – Kráľova hoľa

Dĺžka 1 900 m, prepravná kapacita 1500 osôb za hodinu

B.14.10 LETECKÁ DOPRAVA

Riešené územie nezasahuje do žiadnych ochranných pásiem letísk.

V zmysle § 28 ods. 3 a § 30 leteckého zákona je potrebný súhlas leteckého úradu SR na stavby a zariadenia, použitie stavebných mechanizmov a činnosti:

- vysoké 100 m a viac nad terénom,
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu,
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia veľmi vysokého napätia 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice,
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje.

ÚPN O nenavrhuje takéto zariadenia. V prípade rekonštrukcie zariadení na Kráľovej holi je však nutné so spomínanými obmedzeniami počítať.

B.15 NÁVRH TECHNICKÉHO VYBAVENIA – VODNÉ HOSPODÁRSTVO

B.15.1 ŠIRŠIE VZŤAHY

Východiskový stav

Ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov

- Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Nízke Tatry (východná časť) zaberá severnú časť k.ú. obce po rozvodnicu medzi čiastkovými povodiami Hron a Váh,
- CHVO Muránska planina zaberá časť k.ú. obce južne od rieky Hron,
- CHVO Horné povodie rieky Hnilec zaberá severovýchodný cíp k.ú.
- Ochranné pásmo II. stupňa vodárenských zdrojov Liptovská Teplička zasahuje do severnej časti k.ú. a hranica je totožná s hranicou CHVO Nízke Tatry (východná časť).

Vodárenské zdroje

V katastrálnom území obce Šumiac sú evidované pramene, potenciálne vodárenské zdroje pre uvažovaný Horehronský skupinový vodovod. Jedná sa o nasledujúce pramene:

- Rybáreň (Teplica) s výdatnosťou $22,7 \text{ l.s}^{-1}$,
- Pod viaduktom s výdatnosťou $26,5 \text{ l.s}^{-1}$,
- V záreze s výdatnosťou $28,2 \text{ l.s}^{-1}$,
- Havraník s výdatnosťou $16,5 \text{ l.s}^{-1}$.

Návrh riešenia

ÚPN obce z hľadiska širších vzťahov :

- rešpektuje legislatívne stanovenú ochranu vodných pomerov a vodárenských zdrojov, CHVO Nízke Tatry, východná časť, CHVO Muránska planina a OP II. stupňa vodárenských zdrojov v Liptovskej Tepličke,
- navrhuje z vodného zdroja Teplica (Rybáreň) kryť deficit miestnych vodných zdrojov vodovodu v obci Telgárt $8,9 \text{ l.s}^{-1}$, návrh rieši prečerpávanie vody z prameňa Rybáreň a navrhovaným výtlačným privodným potrubím dĺžky 3,8 km privádzanie vody do navrhovaného VDJ Telgárt III.,
- rešpektuje koncepciu využitia miestnych potenciálnych vodárenských zdrojov pre Horehronský skupinový vodovod,

B.15.2 VODOHOSPODÁRSKA PROBLEMATIKA KATASTRÁLNEHO ÚZEMIA

VODÁRENSKÉ ZDROJE

Východiskový stav

Katastrálne územie obce Šumiac je bohaté na výskyt prameňov s väčšou alebo menšou výdatnosťou. Na hromadné zásobovanie pitnou vodou boli pre verejný vodovod zachytené nasledujúce pramene nachádzajúce sa v blízkosti obce:

- prameň Cibunô s minimálnou výdatnosťou $Q_{\min} = 0,5 \text{ l.s}^{-1}$ (za roky 2006 – 2009 bola priemerná výdatnosť $2,63 \text{ l.s}^{-1}$; $1,51 \text{ l.s}^{-1}$; $1,49 \text{ l.s}^{-1}$; $1,09 \text{ l.s}^{-1}$),
- prameň Nový široký bahn s minimálnou výdatnosťou $Q_{\min} = 0,24 \text{ l.s}^{-1}$ (za roky 2006 – 2009 bola priemerná výdatnosť $0,84 \text{ l.s}^{-1}$; $2,78 \text{ l.s}^{-1}$; $3,10 \text{ l.s}^{-1}$; $3,74 \text{ l.s}^{-1}$),
- prameň Staré potôčky, $Q_{\min} = 0,44 \text{ l.s}^{-1}$ sa od augusta 2009 nevyužíva pre nevyhovujúcu kvalitu vody

V miestnej časti Červená skala je pre neverejný vodovod Železníc SR využívaný prameň v nive potoka Župkov. Podrobnejšie údaje nezistené.

V katastrálnom území obce sú evidované pramene:

- Teplica (Rybáreň) s výdatnosťou $22,7 \text{ l.s}^{-1}$,
- Pod viaduktom s výdatnosťou $26,5 \text{ l.s}^{-1}$,
- V záreze s výdatnosťou $28,2 \text{ l.s}^{-1}$,
- Havraník s výdatnosťou $16,5 \text{ l.s}^{-1}$.

Návrh riešenia

ÚPN obce Šumiac z hľadiska využívania miestnych vodárenských zdrojov:

- neuvažuje s využívaním prameňa Staré potôčky pre hromadné zásobovanie pitnou vodou,
- navrhuje využitie prameňa Teplica (Rybáreň) pre verejný vodovod v obci, z ktorého bude krytý deficit z v súčasnosti využívaných prameňov Cibunô a Nový široký bán,
- navrhuje realizovať hydrogeologický prieskum pre stanovenie ochranných pásiem prameňa Teplica (Rybáreň),
- navrhuje z prameňa Teplica (Rybáreň) zásobovať obec Telgárt,
- rešpektuje využívanie prameňa v nive potoka Župkov pre vodovod ŽSR,
- rešpektuje koncepciu využívania potenciálnych vodárenských zdrojov (a prebytku vody z prameňa Rybáreň) pre Horehronský skupinový vodovod.

ZÁSOBOVANIE PITNOU VODOU

Východiskový stav

V katastrálnom území obce Šumiac zabezpečujú zásobovanie pitnou vodou:

- verejný obecný vodovod, v správe StVPS a.s. závod 01 Banská Bystrica, využívajúci miestne pramene Cibunô a Nový široký bán.
- neverejný vodovod v miestnej časti Červená skala, v správe Železníc SR, využívajúci miestny prameň v nive potoka Župkov,
- neverejný vodovod na Kráľovej holi, využívajúci miestny prameň v pramennej oblasti Hnilca,
- individuálne miestne pramene, studne v rozptýlenej zástavbe.

Návrh riešenia

ÚPN obce Šumiac v katastrálnom území z hľadiska zásobovania pitnou vodou :

- rešpektuje zásobovanie obce z verejného vodovodu rozšíreného vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj (podrobnejšie v kapitole Vodohospodárska problematika obce),
- rešpektuje zásobovanie miestnej časti Červená skala z existujúceho vodovodu rozšíreného vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj,
- rešpektuje vodovod na Kráľovej holi a navrhuje jeho využitie aj pre uvažovaný rekreačný územný rozvoj,
- rešpektuje individuálny spôsob zásobovania v rozptýlenej zástavbe, mimo dosahu verejného vodovodu,
- rešpektuje koncepciu výstavby Horehronského vodovodu, ktorého trasa je orientačne zakreslená vo výkrese v mierke 1:10 000.

ODVÁDZANIE A ZNEŠKODŇOVANIE ODPADOVÝCH VÔD

Východiskový stav

V katastrálnom území je v časti obce vybudovaná verejná splašková kanalizácia s ČOV. Kanalizačným systémom sú odvádzané splaškové vody z rómskej osady a ich čistenie zabezpečuje malá ČOV.

Iný kanalizačný komplex v obci a v katastrálnom území sa nenachádza. Splaškové vody od producentov sú akumulované v individuálnych žumpách, septikoch, resp. priamo vypúšťané do miestnych tokov.

Návrh riešenia

ÚPN obce Šumiac v katastrálnom území z hľadiska odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd:

- navrhuje rozšírenie vybudovanej kanalizácie pre celú obec vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj (podrobnejšie v kapitole Vodohospodárska problematika obce),
- navrhuje splaškovú kanalizáciu s ČOV v miestnej časti Červená skala,
- navrhuje akumuláciu splaškových vôd v individuálnych vodotesných žumpách pri rozptýlenej zástavbe mimo dosahu verejnej kanalizácie, resp. čistenie v malých areálových ČOV (golfový areál, Nízkotatranské safari) podľa miestnych pomerov.

HYDROLOGICKÉ POMERY, VODNÉ TOKY

Východiskový stav

Riešené katastrálne územie obce Šumiac z hydrologického hľadiska spadá do štyroch čiastkových povodií.

Takmer celé k.ú. spadá do čiastkového povodia Hron, č.hydr. poradia 4-23, základné povodie 4-23-01 Hron pod Čierny Hron.

Severné svahy Nízkych Tatier, západne od Kráľovej hole spadajú do čiastkového povodia Váh, č.hydr. poradia 4-21, základné povodie 4-21-01 Váh pod Belú. Predstavuje pramenné oblasti tokov : Čierny Váh (4-21-01-001), Veľký Brunov (4-21-01-002), Holičná a Dzrová (4-21-01-003).

Severné svahy Nízkych Tatier, východne od Kráľovej hole spadajú do čiastkového povodia Hornád, č.hydr. poradia 4-32, základné povodie 4-32-02 Hnilec. Predstavuje pramennú oblasť Hnilca (4-32-02-001).

Do južnej časti katastrálneho územia zasahuje čiastkové povodie Slaná, č.hydr. poradia 4-31, základné povodie 4-31-02 Slaná od Štítnika po Rimavu. Predstavuje pramennú oblasť Hutského potoka (4-31-02-018).

Hlavným tokom v katastrálnom území je vodohospodársky významný tok, rieka Hron. Územím preteká z východu na západ v úseku rkm 264,3 – 271,85 t.j. cca 7,55 km. V úseku rkm 259,2 – 259,55 t.j. cca 0,35 km tvorí katastrálnu hranicu.

Riečnu sieť v území tvoria prítoky Hrona.

Medzi významnejšie pravostranné prítoky patria:

- Čeremka, č.hydr. poradia 4-23-01-005
- Havraník (Havraní potok) s prítokom Hnilec, č.hydr. poradia 4-23-01-009
- Skalnistý potok, č.hydr. poradia 4-23-01-009
- Šumiacky potok, č.hydr. poradia 4-23-01-010
- Dudlava, č.hydr. poradia 4-23-01-015
- Ždiarny potok, č.hydr. poradia 4-23-01-016
- Krivý potok, č.hydr. poradia 4-23-01-017, ktorý tvorí časť západnej hranice k.ú.

Medzi významnejšie ľavostranné prítoky patria:

- Stračaník, č.hydr. poradia 4-23-01-004
- Župkov, č.hydr. poradia 4-23-01-006
- Trsteník, č.hydr. poradia 4-23-01-008
- Sviniačka, č.hydr. poradia 4-23-01-012
- Havraník, č.hydr. poradia 4-23-01-014

Okrem oblasti Kráľovej hole predstavuje katastrálne územie stredohorskú oblasť so snehovo-dažďovým režimom odtoku vôd.

Toky majú charakter bystrín s neupraveným odtokom.

Komplexná úprava koryta je realizovaná na potoku Hnilec.

Návrh riešenia

ÚPN obce Šumiac z hľadiska úpravy odtokových pomerov:

- neuvažuje s komplexnými úpravami tokov v katastrálnom území obce,
- v rámci uvažovaného územného rozvoja navrhuje miestne úpravy potoka Teplica, úpravu Havranieho potoka a jeho pravostranného nepomenovaného prítoku v priestore navrhovanej výroby,
- navrhuje rybníky na pravom brehu Šumiackeho potoka
- navrhuje využitie hydroenergetického potenciálu Šumiackeho potoka v malej vodnej elektrárni mimo toku.

B.15.3 VODOHOSPODÁRSKA PROBLEMATIKA OBCE

ZÁSOBOVANIE PITNOU VODOU

Východiskový stav

V obci je vybudovaný verejný vodovod od roku 1910 a je v správe StVPS a.s. Banská Bystrica, závod 01 Banská Bystrica.

Vodárenskými zdrojmi vodovodu sú miestne pramene:

- Cibunô, voda z prameňa je gravitačne privádzaná do vodojemu s objemom 50 m³ s kótou maximálnej hladiny 921,28 m n.m. (podľa ÚPN SÚ je kóta max. hladiny 933,3 m n.m.),
- Nový Široký baň, z prameňa je voda gravitačne privádzaná do VDJ s objemom 40 m³ s kótou max. hladiny 921,33 m n.m. (podľa ÚPN SÚ je kóta max. hladiny 924,00 m n.m.). Do tohto vodojemu bola pôvodne privádzaná aj voda z prameňa Potôčky. V súčasnosti je odber z prameňa zrušený.

Zástavba v obci je situovaná medzi kótami cca 840,00 – 930,00 m n.m. a tlakové pomery v spotrebisku sú redukované na rozvodnej sieti. Pôvodná rozvodná sieť je vybudovaná z liatinových potrubí s vysokým podielom profilov DN 80, jej rozšírenie pre novú zástavbu je z potrubia PVC DN 110. Poruchovosť siete si vyžaduje rekonštrukciu a tým aj zníženie strát .

Podľa podkladov správcu vodovodu bolo v roku 2008:

- na verejný vodovod napojených 1.353 obyvateľov, t.j. 99,6 %
- voda vyrobená 50,724 tis. m³
- voda fakturovaná 31,389 tis. m³
- špecifická potreba 102,7 l.os⁻¹.d⁻¹
- špecifická spotreba 58,93 l.os⁻¹.d⁻¹

Návrh riešenia

ÚPN obce Šumiac z hľadiska zásobovania pitnou vodou obce:

- v podstate rešpektuje koncepciu navrhovanú v ÚPN RKC Šumiac – Švermovo – Kráľova hoľa, ÚPN-Z Šumiac z roku 1987,
- rešpektuje existujúci systém zásobovania obce z verejného vodovodu využívajúci VZ Cibunô a Nový Široký bán,
- navrhuje kryť deficit existujúcich VZ z prameňa Teplica (Rybáreň), odber pre vodovod Šumiac 9,36 l.s⁻¹ a pre vodovod Telgárt 8,9 l.s⁻¹, spolu odber z VZ Teplica 18,26 l.s⁻¹,
- navrhuje, na základe rozmiestnenia zástavby v obci a jej predpokladaného územného rozvoja, vytvoriť tri tlakové pásma:
  - I. tlakové pásmo: VZ Rybáreň, ČS pri VZ (navrhovaný spoločný objekt aj pre III. tlakové pásmo a vodovod Telgárt), výtlačné prírodné potrubie (DN 110, dĺžka 100 m), VDJ Šumiac I. s kótou max. hladiny 880,00 m n.m. s objemom 2x200 m³, zásobné potrubie DN 160 dĺžky 300 m, rekonštrukcia existujúcej rozvodnej siete (DN 90 dĺžka 600 m), rozšírenie rozvodnej siete vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj (DN 160, 110, 90 dĺžka 5.300 m). Zásobný rozsah medzi kótami 855,00 – 820,00 m n.m. s redukciou tlaku na sieti na kóte 820,00 m n.m., pre areál športovísk nad kótou 855,00 m n.m. zásobovanie cez AT stanicu,
  - II. tlakové pásmo : VZ Cibunô, VDJ Šumiac II. s kótou max. hladiny 921,28 m n.m. (existujúci VDJ 50 m³), rekonštrukcia existujúceho zásobného potrubia (DN 90, dĺžka 150 m), rekonštrukcia rozvodnej siete (DN 110, 90, dĺžka 250 m), zrušenie VDJ 40 m³ ako akumulácie vody pre verejný vodovod (akumulácia požiarnej vody). Zásobný rozsah – severozápadná časť obce, vyznačená v mape 1: 5 000,
  - III. tlakové pásmo : VZ Nový Široký bán, Rybáreň, ČS pri VZ Rybáreň, výtlačné prírodné potrubie DN 110 dĺžky 1.250 m, VDJ Šumiac III. s kótou maximálnej hladiny 934,70 m n.m. s objemom 2 x 150 m³, prepojenie existujúceho prívodu z VZ Nový Široký bán na VDJ Šumiac III., zásobné potrubie DN 160 (rekonštrukcia existujúceho prírodného potrubia DN 80 dĺžka 550 m), rekonštrukcia rozvodnej siete (DN 110, 90 dĺžka 1.850 m), rozšírenie rozvodnej siete vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj(DN 110, 90 dĺžka 1.600 m). Zásobovací rozsah 910,00 – 850,00 m n.m. s redukciou tlaku na sieti na kóte 875,00 m n.m.
- navrhuje rekonštrukciu existujúcich potrubí (zásobné potrubia a rozvodná sieť) dĺžky cca 3.400m,
- navrhuje rozšírenie existujúceho vodovodu (prírodné potrubia, zásobné potrubie, rozvodná sieť) dĺžky cca 8.550m,

- navrhuje umiestnenie VDJ Šumiac III. navrhuje podľa PS „Šumiac – DVZ, rozšírenie akumulácie a rekonštrukcia vodovodu“. Práce na projekte sú v súčasnosti pozastavené,
- kapacity sú navrhované na základe výpočtu potreby vody.

Potreba pitnej vody

Potreba pitnej vody je vyčíslená podľa Vyhlášky MŽP SR č.684/2006 Z.z. zo 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

ÚPN obce predpokladá, že na verejný vodovod Šumiac bude v roku 2020 napojených:

- 2.110 obyvateľov, 300 obyvateľov bývajúcich v ICHR, základná vybavenosť, vyššia vybavenosť a výroba.

Priemerná denná potreba pitnej vody v roku 2020

Odberateľ	Počet jednotiek	Špecif. potreba l.jed ⁻¹ .deň ⁻¹	Qd priem. m ³ .d ⁻¹
Obec			
A. Bytový fond	1.300 obyvateľov	135	175,5
	450 obyvateľov	100	45,0
sociálne bývanie	360 obyvateľov	75	27,0
ICHR	300 obyvateľov	75	22,5
A. spolu	2.410 obyvateľov		270,0
B. Základná vybavenosť	2.410 obyvateľov	25	60,3
C. Vyššia vybavenosť			
ubytovanie	750 lôžok	150	112,5
	160 lôžok	100	16,0
stravovanie	25 zamestnancov	450	11,2
	15 zamestnancov	400	6,0
služby	65 zamestnancov	60	3,9
športovci	600 osôb	60	36,0
návštevníci	4.400 miest	5	22,0
C. spolu			207,6
D: Výroba, sklady	70 zamestnancov	60	4,2
	40 zamestnancov	80	3,2
D. spolu			7,4
A + B + C + D spolu			545,3
Červená skala (nárast k roku 2020)			
rekreačná vybavenosť	120 lôžok	150	18,0
občianska vybavenosť	80 zamestnancov	60	4,8
výroba, sklady	40 zamestnancov	60	2,4
	10 zamestnancov	80	0,8
Spolu			26,0
Kráľova hoľa			
ubytovanie	60 lôžok	100	6,0
občerstvenie	3 zamestnanci	400	1,2
soc. zariadenie	200 návštevníkov	5	1,0
Spolu			8,2

Rekapitulácia potreby pitnej vody v roku 2020

Odberateľ	Qd priemerná		Qd maximálna		Qh
	m ³ . d ⁻¹	l.s ⁻¹	m ³ . d ⁻¹	l.s ⁻¹	l.s ⁻¹
Obec					
A. Bytový fond	270,0	3,1	432,0	5,0	
B. Základná vybavenosť	60,3	0,7	96,5	1,1	

C. Vyššia vybavenosť	207,6	2,4	332,1	3,8	
D. Výroba	7,4	0,1	7,4	0,1	
Obec spolu	545,3	6,3	868,0	10,0	
Červená skala (nárast k roku 2020)	26,0	0,3	52,0	0,6	1,1
Kráľova hoľa	8,2	0,1	16,4	0,2	0,4

Tlakové pásma

ÚPN obce zachováva len vodojem s objemom 50 m³, ktorého zásobovací rozsah je medzi kótami 861,00 – 896,00 m n.m.

Časť existujúcej zástavby a jej navrhované rozšírenie je umiestnené mimo tohto zásobovacieho rozsahu. Kapacita vody vo vodojeme nepostačuje a je potreba jej rozšírenia.

Potreba pitnej vody podľa tlakových pásiem v roku 2020

Tlakové pásmo	Qd priemerné		Qd maximálne		Qh
	m ³ · d ⁻¹	l.s ⁻¹	m ³ · d ⁻¹	l.s ⁻¹	l.s ⁻¹
I. tlakové pásmo 701 obyvateľov, 240 ICHR, základná a vyššia vybavenosť, výroba	309,0	3,6	494,4	5,7	10,3
II. tlakové pásmo 210 obyvateľov, základná vybavenosť	26,7	0,3	42,7	0,5	0,9
III. tlakové pásmo 1.199 obyvateľov, 60 ICHR, základná a vyššia vybavenosť	209,6	2,4	335,4	3,9	7,0
Spolu	545,3	6,3	872,5	10,1	18,2

Posúdenie a návrh vodárenských zariadení

I. tlakové pásmo

Ukazovateľ	Návrh
Max. denná potreba Q _{d,max}	494,4 m ³ · d ⁻¹ 5,7 l.s ⁻¹
60 % z Q _{d,max}	297,0 m ³
Akumulácia	Návrh vodojem 2x200 m ³ 80,9 % z Q _{d,max}
Vodárenský zdroj	Rybáreň, odber 5,7 l.s ⁻¹
Prívodné potrubie	Navrhované výtlačné potrubie DN 110, dĺžka cca 100 m
Zásobné potrubie	Q _h = 10,3 l.s ⁻¹ Navrhované potrubie DN 160, dĺžka cca 300 m
Rozvodná sieť	Navrhovaná rekonštrukcia potrubia na profil DN 90 dĺžky cca 600m, rozšírenie rozvodnej siete potrubie DN 160,110,90 dĺžky 5.300m

II. tlakové pásmo

Ukazovateľ	Návrh
Max. denná potreba Q _{d,max}	42,7 m ³ · d ⁻¹ 0,5 l.s ⁻¹
60 % z Q _{d,max}	26,0 m ³
Akumulácia	Existujúci vodojem 50 m ³
Vodárenský zdroj	Cibunô, odber 0,5 l.s ⁻¹
Prívodné potrubie	Existujúce potrubie
Zásobné potrubie	Q _h = 0,9 l.s ⁻¹ Navrhovaná rekonštrukcia potrubia na DN 90 dĺžka 150m
Rozvodná sieť	Navrhovaná rekonštrukcia potrubia na profil DN 90 dĺžky cca 250m,

III. tlakové pásmo

Ukazovateľ	Návrh
Max. denná potreba $Q_{d_{max}}$	$335,4 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$ $3,9 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$
60 % z $Q_{d_{max}}$	$201,0 \text{ m}^3$
Akumulácia,	Návrh vodojem $2 \times 150 \text{ m}^3$ $89,4 \% \text{ z } Q_{d_{max}}$
Vodárenský zdroj	Nový Široký bahn, $0,24 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$ Rybáreň, odber $3,66 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$
Prívodné potrubie	Navrhované výtlačné potrubie DN 110 dĺžka 1.250m
Zásobné potrubie	$Q_h = 7,0 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$ Navrhovaná rekonštrukcia potrubia na profil DN 160 dĺžka 550m
Rozvodná sieť	Navrhovaná rekonštrukcia potrubia na profil DN 110,90 dĺžky cca 1.850m, rozšírenie rozvodnej siete potrubie DN 110,90 dĺžka 1.600m

Návrh zásobovania pitnou vodou je zakreslený vo výkresoch v mierke 1:5 000.

Navrhované vodárenské zariadenia sú špecifikované ako verejnoprospešné stavby a sú uvedené v príslušnej kapitole v Závaznej časti.

ODVÁDZANIE A ZNEŠKODŇOVANIE ODPADOVÝCH VÔD

Východiskový stav

V obci nie je vybudovaná celoobecná verejná kanalizácia. Existujúca kanalizácia s ČOV slúži na odvádzanie a čistenie splaškových vôd z rómskej osady.

V obci sú splaškové vody akumulované v individuálnych žumpách, resp. cez septiky, prípadne priamo vypúšťané do vodných tokov. Tento stav je nevyhovujúci.

Návrh riešenia

ÚPN obce Šumiac z hľadiska odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd:

- v súlade s pôvodným územným plánom navrhuje delený systém odvádzania odpadových vôd,
- navrhuje odvádzanie splaškových vôd verejnou kanalizáciou, ktorej súčasťou bude aj existujúca kanalizácia z rómskej osady,
- navrhuje realizáciu novej ČOV na novej lokalite a zrušenie pôvodnej ČOV,
- navrhuje rozšírenie gravitačnej kanalizácie dĺžky cca 14,0 km
- navrhuje odvádzanie vôd z povrchového odtoku rigolmi (otvorenými, krytými) prípadne dažďovou kanalizáciou (podľa miestnych podmienok) do miestnych tokov.

Množstvo splaškových vôd

Množstvo splaškových vôd v roku 2020, je stanovené podľa vyčíslenej potreby pitnej vody v zmysle STN 75 6101.

Priemerný denný prietok splaškových vôd:

$$Q_{24} = 481,5 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} = 6,3 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

Maximálny hodinový prietok splaškových vôd:

Podľa STN 75 6101 ods. 6.1.3 sa najväčší prietok splaškových vôd $Q_{h_{max}}$ určí z priemerného denného prietoku splaškových vôd Q_{24} vynásobením súčiniteľom maximálnej hodinovej nerovnomernosti.

V tabuľke 1 je pre 0,5 – 5 tisíc napojených obyvateľov súčiniteľ maximálnej hodinovej nerovnomernosti $k_{h \max} = 3,0$.

$$Qh_{\max} = 6,3 \text{ l.s}^{-1} \times 3,0 = \mathbf{18,9 \text{ l.s}^{-1}}$$

Minimálny hodinový prietok splaškových vôd:

Podľa STN 75 6101 ods. 6.1.3. sa najmenší prietok splaškových vôd $Qh_{\min}$ určí z priemerného denného prietoku splaškových vôd Q_{24} vynásobením súčiniteľom minimálnej hodinovej nerovnomernosti.

V tabuľke 1 je pre 0,5 – 5 tisíc napojených obyvateľov súčiniteľ minimálnej hodinovej nerovnomernosti $k_{h \min} = 0,6$.

$$Qh_{\min} = 6,3 \text{ l.s}^{-1} \times 0,6 = \mathbf{3,8 \text{ l.s}^{-1}}$$

Dimenzačný prietok je dvojnásobok najväčšieho prietoku splaškových vôd :

$$\text{Variant A: } 18,9 \times 2 = \mathbf{37,8 \text{ l.s}^{-1}}$$

Produkované znečistenie BSK₅

Orientačný výpočet vychádza z podielu množstva splaškových vôd ostatných producentov k množstvu splaškových vôd od obyvateľstva.

Podiel množstva splaškových vôd k produkcii od obyvateľstva:

Producent	Q_{24} $\text{m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$	Podiel %
Obyvateľstvo	270,0	100
Vybavenosť	267,9	99,2
Výroba	7,4	2,7
Spolu	845,3	

Produkované znečistenie BSK₅ :

$$\text{Obyvateľstvo} \quad 2.410 \text{ obyvateľov} \quad \times 60 \text{ gr.deň}^{-1} = 144,6 \text{ kg}$$

$$\text{Vybavenosť} \quad 144,6 \text{ kg} \times 0,992 = 143,4 \text{ kg}$$

$$\text{Výroba} \quad 144,6 \text{ kg} \times 0,027 = 4,0 \text{ kg}$$

$$\text{Spolu} \quad \mathbf{292,0 \text{ kg}}$$

Ekvivalentný počet obyvateľov

$$\text{EO} = 292,0 \text{ kg} : 60 \text{ gr.os}^{-1} \cdot \text{d}^{-1} = \mathbf{4.867}$$

Návrh verejnej splaškovej kanalizácie s ČOV je zakreslený vo výkrese v mierke 1: 5 000. Splašková kanalizácia s ČOV je špecifikovaná ako verejnoprospešná stavba a je uvedená v príslušnej kapitole v Závaznej časti.

VODNÉ TOKY A NÁDRŽE

Východiskový stav

Na ochranu intravilánu obce a zabezpečenia požiarnej vody bola realizovaná úprava potoka Hnilec, ktorý preteká obcou.

Na potoku je nad obcou vybudovaná kamenná prehrádzka s parametrami:

- celková výška prehrádzky je 4,6 m

- prepadová výška je 3,0 m
- dĺžka prehrádzky v korune je 26,5 m
- retenčný priestor má objem 1.500 – 1.800 m³

Na začiatku intravilánu obce je potok delený na dve ramená. Táto úprava potoka mala zabezpečiť zdroj požiarnej vody pre každú časť obce.

Pravostranné rameno je trasované južným smerom do zastavaného centra obce. Úprava je riešená otvoreným a krytým profilom s neupraveným úsekom medzi záhradami.

Pôvodné koryto potoka (ľavostranné rameno) je upravené až po zaústenie do Havranieho potoka. Kapacita upraveného koryta je na prietok Q_{50} ročnej vody = 5,5 m³.s⁻¹. Priečny profil má lichobežníkový tvar so šírkou dna 0,96 m, sklonom svahov 1:1 s hĺbkou 0,65 m.

Intravilán obce nie je ohrozovaný povodňami.

Návrh riešenia

ÚPN obce Šumiac z hľadiska úpravy tokov v oboch variantoch:

- rešpektuje realizované úpravy potoka Hnilec a jeho pravostranného ramena,
- navrhuje úpravu potoka Teplica v celom úseku existujúcej a navrhovanej zástavby až po zaústenie do Havranieho potoka, dĺžka cca 700 m,
- navrhuje úpravu Havranieho potoka dĺžky cca 300 m (viď výkres),
- navrhuje úpravu nepomenovaného potôčika, pravostranného prítoku Havranieho potoka v celej dĺžke cca 400 m,
- navrhuje revitalizovať koryto potoka Hnilec vzhľadom na uvažovaný územný rozvoj v jeho okolí,
- navrhuje realizovať pravidelnú údržbu a čistenie korýt tokov,
- navrhuje v severovýchodnej časti nešpecifikované zasakovacie pásy (rigoly) na transformáciu povodňovej vlny, ochranu intravilánu pred vodami z povrchového odtoku.

Návrh úpravy odtokových pomerov je zakreslený vo výkresoch v mierke 1: 5 000.

Navrhované úpravy tokov a zasakovacie rigoly sú špecifikované ako verejnoprospešné stavby, uvedené v príslušnej kapitole v Závaznej časti.

B.16 NÁVRH VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA - ENERGETIKA

B.16.1 KONCEPCIA ZÁSOBOVANIA ELEKTRICKOU ENERGIU

Podklady

- Urbanistický návrh konceptu riešenia ÚPN Obce Šumiac,
- Vlastný prieskum v teréne a bilancie dané spracovateľom urbanistickej časti návrhu,
- konzultácia a podklady dodané SSE-D Banská Bystrica a OPA Brezno,
- energetické požiadavky na realizáciu nových horských dopravných zariadení,

Súčasný stav v zásobovaní elektrickou energiou

Riešené územie je v súčasnosti zásobované elektrickou energiou z 22 kV vzdušnej linky č. 381 z transformovne 110/22 kV v Závadke nad Hronom. Distribučné vedenie 22 kV č. 381 slúži pre

rozdelenie elektrickej energie z nadradenej sústavy v riešenom území obce Šumiac. Z VN 22 kV vzdušného vedenia sú v riešenom a záujmovom území zrealizované VN 22 kV vzdušné prípojky pre zásobovanie elektrickou energiou vonkajších stožiarových trafostaníc obce Šumiac s prevodom 22 kV/0.4 kV. V obci Šumiac je vybudovaných sedem distribučných transformačných staníc 22/0.4 kV, ktoré zásobujú elektrickou energiou obec Šumia. Transformačná stanica TS 7 je kiosková a je umiestnená v centre obce. Ostatné transformačné stanice sú vo vonkajšom prevedení s transformátormi osadenými na betónových a priehradových stožiaroch. Lokalita Červená Skala je zásobovaná elektrickou energiou z troch distribučných vonkajších stožiarových trafostaníc. Poľnohospodárske objekty a ťažba štrkopieskov v Červenej Skale disponujú vlastnými stožiarovými trafostanicami. Výkony jednotlivých transformátorov distribučných transformačných staníc distribučný podnik SSE-D, a.s. Žilina neposkytol spracovateľovi UPD. Z distribučného 22 kV vedenia je cez UV 22 zrealizované zemné káblové pripojenie televízneho vysielateľa na Kráľovej Holi s distribučnými trafostanicami.

Sekundárne rozvody NN sú prevedené systémom napätí 3x 400/230V. Rozvody sú prevedené vonkajšími vzdušnými vedeniami NN a to holými vodičmi AlFe 6 s prierezom od 3x35+25 mm² do 3 x70+25 mm² AlFe na betónových a drevených podperných bodoch spolu s rozvodom verejného osvetlenia, ktorý je prevedený vodičom AlFe 25 mm². Svietidlá sú v prevažnej miere výbojkové, osadené buď na podperných bodoch spolu s NN rozvodom, alebo samostatne na oceľových stožiaroch. Spínanie verejného osvetlenia je centrálné prostredníctvom impulzných káblov cez RVO pri trafostaniaciach. Niektoré NN sekundárne vývody zo stožiarových trafostaníc do centier spotreby sú vyvedené prostredníctvom závesných káblov po stožiaroch NN sekundárnej vzdušnej siete.

Vzdušná NN sekundárna sieť a sieť VO (verejného osvetlenia) je v niektorých častiach obce značne preťažená a fyzicky zastaraná, kde sa vyskytuje množstvo porúch jednak na samotnom vedení NN a taktiež na osvetľovacích telesách a podperných bodoch. Bude nutné v blízkej dobe počítať s jej rekonštrukciou a výmenou zastaralých svietidiel VO za modernejšie a úspornejšie svietidlá.

Ochranné pásma

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:

- od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m, 2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
- od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
- od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m
- od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- nad 400 kV 35 m
- stožiarová transformačná stanica 22/0.4 kV - 10 m od trafostanice
- kV vzdušné vedenie - 10 m od krajného vodiča na každú stranu
- stožiarová transformačná stanica 22/0.4 kV - 10 m od trafostanice

Výpočet a návrh v zásobovaní elektrickou energiou

Pri bilancovaní potreby elektrickej energie urbanizovaného územia sa vychádzalo z predpokladu, že 70% navrhovaných objektov RD /b.j./ bude využívať komplexne na vykurovanie, varenie a prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV) elektrickú energiou. Vykurovanie objektov RD, občianskej vybavenosti, výrobných nevýrobných objektov a športovo–oddychovo-

relaxačných aktivít bude realizované formou priamovýhrevných elektrických konvektorov a elektrických kotlov pre centrálny ohrev s elektrickými zásobníkmi vody TÚV. Zostávajúca časť RD /30%/ bude využívať na vykurovanie tepelné čerpadlá so slnečnými kolektormi, resp. kotly na pevné palivo na spaľovanie biomasy resp. bioplynu. Navrhované RD /b.j./ sme zaradili do kategórie „C“ so súčasným príkonom na jednu bytovú jednotku $S_s=15$ kW, resp. 7 kW. Celková potreba elektrickej energie pre občiansku vybavenosť s komunálno-technickú spotrebu s verejným osvetlením riešených lokalít sa stanovila z podielu odberu účelových jednotiek v štruktúre jednotlivých objektov na maximálnom dennom odbere riešeného územia a to v závislosti na kubatúre jednotlivých objektov a podľa merných účelových jednotiek jednotlivých druhov vybavenosti podľa "Pravidiel pre elektrizačnú sústavu". Podrobné postupy výpočtov a priebežné výsledky budú k dispozícii u spracovateľa ÚPD obce Šumiac.

Výpočet plošného zaťaženia urbanizovaných plôch pre nové bytové jednotky individuálnej bytovej výstavby rodinných domov RD /b.j./:

Navrhované rodinné domy /RD/ celkom za riešené územie - návrh spolu 204 RD /204 b.j./:

$$S \text{ byt iRD} = 204 \times 15 \text{ kW/b.j.} = 3060 \text{ kW}$$

$$S \text{ byt sRD} = 3060 \text{ kW} \times 0.256 = 783 \text{ kW}$$

Navrhované objekty individuálnej rodinnej /chatovej/ rekreácie /ICHR/ celkom za riešené územie - návrh spolu 57 ICHR /57 b.j./:

$$S \text{ byt iICHR} = 57 \times 7 \text{ kW/b.j.} = 399 \text{ kW}$$

$$S \text{ byt sICHR} = 399 \text{ kW} \times 0.31 = 122 \text{ kW}$$

Občianska vybavenosť /30 % z S byt RD+ICHR i/:

$$S \text{ s ov} = 30\% \text{ z } 3459 = 1038 \text{ kW}$$

Komunálna spotreba s verejným osvetlením:

$$S \text{ s kom} = 8 \text{ kW}$$

$$S \text{ s celkom za riešené územie} = 783 + 122 + 1038 + 8 = 1951 \text{ kW}$$

Vysvetlivky: S byt i – celkový inštalovaný príkon pre byty /RD, ICHR/

S byt s - celkový súčasný príkon pre byty

S s ov - celkový súčasný príkon pre občiansku vybavenosť

S s kom - celkový súčasný príkon pre komunálnu spotrebu a verejné osvetlenie

S s celkom – celkový požadovaný súčasný príkon

Podiel 1 bytu na súčasnom maximálnom príkone vrátane komunálnej spotreby je vypočítaný podľa:

$$S \text{ s celkom} \quad 1951$$

$$S_n = \frac{\text{-----}}{n} = \frac{\text{-----}}{261} = 7.475 \text{ kW/b.j.}$$

Výpočtový počet transformačných staníc VN/NN s výkonom do 400 kVA zaťažených na 85 % je:

$$S \text{ s celkom} \quad 1951$$

$$N_{cDTS} = \frac{\text{-----}}{s \cdot \cos \phi} = \frac{\text{-----}}{0.85 \cdot 333} = 5.86 = \text{návrh } 6 \text{ ks trafostanice s výkonom } 400 \text{ kVA}$$

Pri predpokladanom ročnom využití maxime 1600 hodín, bude ročná spotreba elektrickej energie 3122 MWh/rok

**Navrhovaná individuálna bytová výstavba v rodinných domoch – RD /b.j./, / ICHR /b.j./
Navrhovaná občianska vybavenosť, obchody, služby, šport, rekreácia, výroba a sklady**

Funkcia	Časť územia obce Šumiac	Počet bytov /b.j./ Účelová jednotka /m ² úžitkovej, resp. predajnej plochy/	Požadovaný súčasný príkon /kW/
RD /IBV/	Košaristá	10 b.j.	68
RD /IBV/	Pod bučinkou	70 b.j.	315
RD /IBV/		22 b.j.	122
Občianska vybavenosť obchody	Pod bučinkou	300 m ²	15
Rekreačná vybavenosť – hotely, apartmánové domy, kryté športoviská, vodný svet	Dolina	350 lôžok, 740 stoličiek	395
RD /IBV/		17 b.j.	100
Rekreačná vybavenosť Penzióny		180 lôžok, 50 stoličiek	115
Súbor ICHR		40 ICHR 240 lôžok	92
Občianska a rekreačná vybavenosť - hotel, reštaurácia, spoločenské priestory		120 lôžok, 250 stoličiek	150
RD /IBV/		27 b.j.	141
Občianska vybavenosť Komunitné a edukačné centrum s chránenými dielňami		80 prac. miest, 50 miest v učebniach	45
Výroba a sklady		10 prac. miest	15
Výroba a sklady		100 prac. miest	115
RD /IBV/ Sociálne bývanie		7 b.j.	25
RD /IBV/ Sociálne bývanie		5 b.j.	20
RD /IBV/	Pri Teplici	46 b.j.	221
Živý skanzen /priemysel/ Amfiteáter, stravovanie, ubytovanie		60 lôžok 60 stoličiek	50
Živý skanzen /remeslá/ Amfiteáter, stravovanie, ubytovanie		100 lôžok 80 stoličiek	75
Výroba a sklady	Červená Skala	50 prac. miest	50
Rekreačná vybavenosť – prestavba historických budov	Červená Skala	120 lôžok, 120 stoličiek	85
Občianska vybavenosť – predajno-logistické centrum	Červená Skala	2500 m ² 80 prac. miest	125
Športový areál Medzi víškami			50
Sedačková lanovka			50
„Slovenské safari“			50
SPOLU /kW/			2489

Z uvedeného orientačného výpočtu požadovanej potreby elektrickej energie pre obec Šumiac a z analýzy jestvujúceho stavu energetických zariadení, kapacít a prenosových možností vyplýva,

že súčasný stav prevádzkovej VN 22 kV a NN 0.4 kV siete v riešenom území je nepostačujúci pre navrhovaný urbanistický rozvoj s intenzifikáciou a ďalšie požiadavky na potrebný elektrický príkon bude možné riešiť len vybudovaním nových energetických zariadení a to v oboch napäťových úrovniach VN a NN siete.

V novourbanizovaných lokalitách obce bude nutné vybudovať nové zahusťovacie trafostanice, prednostne kioskové /murované/ trafostanice, pre navrhovanú výstavbu RD, a objektov ICHR s príslušnou občianskou vybavenosťou. V jestvujúcich intenzifikovaných centrách spotreby bude zásobovanie elektrickou energiou riešené z jestvujúcich trafostaníc NN sekundárnymi káblovými prípojkami z rekonštruovanej a rozšírenej NN sekundárnej siete, pričom jestvujúce stožiarové trafostanice navrhujeme nahradiť kioskovými /murovanými/ trafostanicami s výkonom transformátora do 630 kVA. Trafostanice budú pripojené novými zemnými 22 kV prípojkami a to suchými káblami AXEKVCEY vedenými v káblových ryhách v zelenom páse vedľa navrhovaných cestných a peších komunikáciách.

Vzdušné 22 kV distribučné vedenie linky č. 381 v priestoroch s rozsiahlejšou urbanizáciou a v smere do už urbanizovaných plôch navrhujeme preložiť mimo tento priestor, resp. trasu vedenia zakáblovať suchými káblami AXEKVCEY do 240 mm² vedenými káblovej ryhe v zelenom páse vedľa navrhovaných cestných a peších komunikácií.

K navrhovaným kioskovým trafostanicami v jednotlivých lokalitách bude nutné vybudovať nové VN 22 kV káblové prípojky z jestvujúceho VN 22 kV distribučného vedenia č. 381.

V novourbanizovaných lokalitách vybudovať novú NN sekundárnu káblovú sieť zemnými káblami AYKY-J a CYKY-J do 240 mm² slučkovaním cez prípojkové a rozpojovacie skrine objektov a pilierové elektromerové rozvádzače voľne prístupné z ulice. Verejné osvetlenie budovať na samostatných stožiaroch verejného osvetlenia /VO/ zemnými káblami CYKY-J do 16 mm² s pripojením na centrálny impulz obce Šumiac s úspornými LED zdrojmi osvetlenia.

Navrhované trafostanice a zmeny jestvujúcich trafostaníc

(číslovanie trafostaníc je účelové a výkony sú informatívne)

Č. názov	Lokalita č.	Výkon (kVA)	Navrhovaný typ (TS)	Poznámka
TS 1	2. Šumiac	Zvýšenie výkonu trafostanice 158 kW	kiosková	Náhrada stožiarovej trafostanice + zvýšenie výkonu trafostanice
TS 2	2. Šumiac	Zvýšenie výkonu trafostanice 157 kW	kiosková	Náhrada stožiarovej trafostanice + zvýšenie výkonu trafostanice
TS 3	1. /2./ Šumiac	Zvýšenie výkonu trafostanice 68 kW	kiosková	Náhrada stožiarovej trafostanice + zvýšenie výkonu trafostanice
TS 4	Šumiac	Stav	stožiarová	Stav – bez zmeny
TS 5	Šumiac	Zvýšenie výkonu trafostanice 66 kW	kiosková	Náhrada stožiarovej trafostanice + zvýšenie výkonu trafostanice
TS 6	14. Šumiac	Zvýšenie výkonu trafostanice 97 kW	kiosková	Náhrada stožiarovej trafostanice + zvýšenie výkonu trafostanice
TS 7	Šumiac	Stav	kiosková	Stav – bez zmeny
TS 1	21 Červená Skala	Zvýšenie výkonu trafostanice	kiosková	Náhrada stožiarovej trafostanice

		210 kW		+ zvýšenie výkonu trafostanice
TS 2	19 Červená Skala	Zvýšenie výkonu trafostanice 50 kW	kiosková	Náhrada stožiarovej trafostanice + zvýšenie výkonu trafostanice
TS 3	Červená Skala	Stav	stožiarová	Stav – bez zmeny
TS 10	5. Šumiac	400 kVA	Kiosková	Nová
TS 11	7. Šumiac	250 kVA	Kiosková	Nová
TS 12	8. Šumiac	100 kVA	Kiosková	Nová
TS 13	9. Šumiac	400 kVA	Kiosková	Nová
TS 14	16. Šumiac	250 kVA	Kiosková	Nová
TS 15	18. Šumiac	160 kVA	Kiosková	Nová
SPOLU		2366 kVA		

Rozmiestnenie jestvujúcich energetických zariadení a trasy rozvodov a ich kapacity sú zdokumentované v grafickej prílohe.

Ďalej je potrebné samostatne riešiť spôsob zásobovania elektrickou energiou pre areál „Slovenské safari“ ako aj golfového ihriska.

V lokalite pri Šumiackom potoku je navrhovaná malá vodná elektráreň. Jej kapacita ako aj pripojenie bude predmetom podrobnejšieho sledovania prietoku v danom toku.

Zásady zásobovania elektrickou energiou

Analýzou jestvujúceho stavu v zásobovaní elektrickou energiou a predpokladaným vypočítaným nárastom potreby elektrickej energie v riešenom území obce Šumiac z dôvodu ďalšej urbanizácie a intenzifikácie riešeného územia bude nutné:

- Zrušiť stožiarové trafostanice TS 1, TS 2, TS 3, TS 5, TS 6 v obci Šumiac a nahradiť ich kioskovými /murovanými/ trafostanicami s navýšeným príkonom v zmysle tabuľky navrhovaných trafostaníc a energetického zbilancovania jednotlivých lokalít,
- Zrušiť stožiarové trafostanice TS 1, TS 2 v lokalite Červená Skala a nahradiť ich kioskovými /murovanými/ trafostanicami s navýšeným príkonom v zmysle tabuľky navrhovaných trafostaníc a energetického zbilancovania jednotlivých lokalít,
- Zakáblovať časti vzdušného VN 22 kV vedenia a prípojok z vedenia č. 381 do zeme v novourbanizovaných lokalitách a v smere do jestvujúcich urbanizovaných centier spotreby obce Šumiac
- Vybudovať nové zahusťovacie kioskové trafostanice TS 10, TS 11, TS 12, TS 13, TS 14, TS 15s kapacitou transformátora podľa tabuľky navrhovaných trafostaníc a energetického zbilancovania jednotlivých lokalít s ich káblovým prepojením na jestvujúce distribučné VN 22 kV vedenie č. 381,
- Navrhované kioskové /murované/ trafostanice pripojiť VN 22kV káblovými prípojkami suchými káblami v zemi z jestvujúceho VN 22 kV vedenia, resp. slučkovaním z VN rozvádzačov navrhovaných trafostaníc,
- NN sekundárne vývody z jestvujúcich trafostaníc v intenzifikovaných lokalitách riešiť závesnými a samonosnými káblami po jestvujúcich podperných bodoch sekundárnej vzdušnej siete NN, ktoré budú postupne nahrádzať vzdušné vedenia z neizolovaných vodičov AlFe, resp. tieto vedenia v centrálnej časti obce a popri štátnej ceste postupne zakáblovať zemnými káblami typu AYKY-J, CYKY-J do 240 mm² uloženými v zemi, NN

sekundárnu sieť v novonavrhovaných urbanizovaných lokalitách RD, ICHR a občianskej vybavenosti budovať zemnými káblami typu AYKY-J, CYKY-J do 240 mm²uloženými v zemi popri cestných a peších komunikáciách, kde sa jednotlivé objekty budú napájať slučkovaním cez rozpojovacie a prípojkové skrine objektov s elektromerovými rozvádzačmi, voľne prístupné z ulice, s možnosťou dosiahnutia okružného zásobovania,

- vonkajšie osvetlenie riešiť výbojkovými svietidlami s úspornými LED a SHC zdrojmi, ktoré sú osadené na podperných bodoch spolu s NN sekundárnym rozvodom, resp. v novourbanizovaných lokalitách na samostatných oceľových stožiaroch s káblovým zemným rozvodom CYKY-J do 16 mm², spínanie osvetlenia bude zabezpečené prostredníctvom rozvádzačov RVO od trafostaníc

B.16.2 KONCEPCIA ZÁSBOVANIA TEPLOM

Prevažná časť objektov v riešenom území bude zásobovaná teplom z vlastných zdrojov na báze dreva. Z centrálnych zdrojov vykurovaných palivom na báze dreva navrhujeme zásobovanie areálu školy s obecným úradom. Druhým tepelným centrálnym zdrojom je možné vykurovať, materskú škôlku, nákupné stredisko. Bytové domy je možné tiež vykurovať z ďalšieho tepelného zdroja Nové súbory rekreačnej a občianskej vybavenosti je možné vykurovať z ďalších centrálnych tepelných zdrojov. V Miestnej časti Červená skala sú uvažované dva centrálné tepelné zdroje a to jeden pre vykurovanie areálu železničnej stanice a Lesov SR a okolia. A druhá pre vykurovanie bytových domov, navrhovanej občianskej vybavenosti a výrobného areálu.

Elektrickou energiou budú vykurované útulky obsluhy horských zariadení, šatne pri ihrisku, vrcholová stanica sedačkovej lanovky, horský hotel na Kráľovej holi, čerpacia stanica PHM. Aj jednotlivé objekty rekreačnej vybavenosti budú dočasne vykurované elektrickou energiou a postupne budú napájané na centrálny tepelný zdroj.

B.16.3 ELEKTRONICKÉ KOMUNIKAČNÉ SIETE

Riešené územie je pokryté televíznym signálom ako aj signálom mobilného operátora.

Pevná telekomunikačná sieť obce bude rozšírená aj do riešeného územia. Po výstavbe vznikne potreba zriadenia cca. 300 účastníckych staníc.

Všetky trasy budú vedené káblom.

Územím prechádzajú diaľkové káble.

B.16.4 CIVILNÁ OCHRANA OBYVATEĽSTVA

Obecný systém civilnej ochrany obsahuje okrem skladu ochranných prostriedkov aj systém ohlasovania nebezpečenstva. Niektoré objekty občianskej vybavenosti sú prispôbené pre zodolnenie. Tento trend je potrebné zachovať aj pri návrhu nových areálov.

Pri riešení záujmov civilnej ochrany obyvateľstva je potrebné zohľadniť požiadavky:

- zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov
- vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok a zariadení civilnej ochrany
- vyhlášky č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany.

Vzhľadom k reálnym možnostiam je predpoklad pre ochranu obyvateľstva ukrytím budovať ochranné stavby len formou úkrytov budovaných svojpomocne v rodinných domoch (dvojúčelové stavby).

Varovanie obyvateľstva v riešenej zóne musí byť obecným úradom zabezpečené reláciou v obecnom rozhlase, alebo inými mobilnými vyznamievacími prostriedkami.

B.17 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

B.17.1 OCHRANA VÔD

Základným právnym dokumentom v oblasti vody je zákon č.364/2004 Z.z. z 13.5.2004 o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

Tento zákon vytvára podmienky na:

- všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
- zachovanie alebo zlepšovanie stavu vôd,
- účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd,
- manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek,
- znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,
- zabezpečenie funkcií vodných tokov,
- bezpečnosť vodných stavieb.

Tento zákon upravuje práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb k vodám a nehnuteľnostiam, ktoré s nimi súvisia pri ich ochrane, účelnom a hospodárnom využívaní, oprávnenia a povinnosti štátnej vodnej správy a zodpovednosť za porušenie povinností podľa tohto zákona.

Ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov, zákon č.364/2004 Z.z. Piata časť Chránené vodohospodárske oblasti (ďalej CHVO), § 31 zákona č.364/2004 Z.z. stanovené NV SSR č.13/1987 Zb.

- Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Nízke Tatry (východná časť) zaberá severnú časť k.ú. obce po rozvodnicu medzi čiastkovými povodiami Hron a Váh,
- CHVO Muránska planina zaberá časť k.ú. obce južne od rieky Hron,
- CHVO Horné povodie rieky Hnilec zaberá severovýchodný cíp k.ú. východne od Kráľovej hole,

Ochranné pásma vodárenských zdrojov (ďalej OP), § 32 zákona č.364/2004 Z.z.

- Cibunô, Potôčky 1 a 2, Nový Široký bahn, OP stanovené Rozhodnutím ONV Banská Bystrica č. PLVH 2045/88-Dš dňa 9.11.1988 takto: OP I. stupňa Cibunô 25x25m, Potôčky 1 a 2 spoločné 20x40m, Nový Široký bahn 35x100m, OP II. stupňa (vid' grafická časť),
- Liptovská Teplička, OP II. stupňa vodárenských zdrojov zasahuje do severnej časti k.ú. a hranica je totožná s hranicou CHVO Nízke Tatry (východná časť)

Pásma ochrany vodohospodárskych zariadení

Verejné vodovody a verejné kanalizácie, zákon č.230/2005 Z.z. §19 ods.2.

Pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného a kanalizačného potrubia na obidve strany:

- 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane

- 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm

Vodojemy

Pásma ochrany I. stupňa existujúcich vodojemov je oplotené. Jedná sa o vodojemy:

- vodojem s objemom 50 m³,
- vodojem s objemom 40 m³,
- Červená skala (neverejný vodovod ŽSR, kapacity nezistené),

ČOV

Pásma ochrany I. stupňa je oplotené, PHO 50m.

Správa vodných tokov, zákon č.364/2004 Z.z. § 49, ods. 2

Pobrežné pozemky, ktoré môže užívať správca vodného toku pri výkone správy toku a správy vodných stavieb, sú pozemky do 10 m od brehovej čiary pri vodohospodársky významnom toku Hron a pri drobných tokoch do 5 m od brehovej čiary.

Zdroje znečistenia vôd

V katastrálnom území obce Šumiac nie sú evidované významné zdroje znečistenia podzemných a povrchových vôd.

Verejná splašková kanalizácia s ČOV je vybudovaná len pre rómsku osadu.

V ostatnom zastavanom území obce sú splaškové vody akumulované v žumpách a septikoch s nezaručenou vodotesnosťou.

Fekálne vody z netesných žump, resp. vyústenia zo septikov a priame vyústenia do potokov a sú potenciálnymi znečisťovateľmi podzemných a povrchových vôd.

Návrh opatrení

V ÚPN obce Šumiac sú z hľadiska starostlivosti o životné prostredie, ochranu vodných pomerov a vodárenských zdrojov v obidvoch variantoch navrhované nasledujúce opatrenia:

- rešpektovanie ochrany vôd vyplývajúcej zo zákona č.364/2004 Z.z. jeho zmien a doplnkov zákona č. 230/2005 Z.z. z 10.5.2005 a rozhodnutí orgánov štátnej vodnej správy,
- zabezpečenie vodárenského zdroja pre verejný vodovod obce Šumiac, zachytenie prameňa Teplica (Rybáreň), hydrogeologický prieskum a stanovanie jeho OP,
- rezervovanie územia pre navrhované vodojemy Šumiac I. 752 m² a Šumiac III. 752 m², ktoré budú predstavovať OP I. stupňa vodárenského zdroja,
- realizácia verejnej splaškovej kanalizácie v celej obci a kapacitne vyhovujúcej ČOV,
- akumulácia splaškových vôd vo vodotesných žumpách pri producentoch v rozptýlenej zástavbe, mimo dosahu verejnej kanalizácie,
- rešpektovanie prirodzených terénnych depresí a drobných miestnych tokov ako recipientov vôd z povrchového odtoku,
- zníženie extrémnych odtokov zrážkových vôd z povodí drobných tokov, zvýšenie akumulačnej schopnosti územia a transformáciu povodňovej vlny realizáciou malých vodných zdrží na Havranom potoku a zasakovacie rigoly na hranici zastavaného územia,
- v rámci pozemkových úprav vyplývajúcich z budúcej výstavby vynechať pobrežné pozemky 10m od brehovej čiary na vodohospodársky významnom toku Hron a pobrežné pozemky do 5m od brehovej čiary u ostatných drobných tokov.
- Zachovať a udržiavať štruktúru terasových poličok

B.17.2 OCHRANA PÔDY

Súčasná pôdna erózia sa vyskytuje na pasienkoch a to v okolí napájania dobytká na podmáčaných miestach ako aj na svahoch pri priehone dobytká. Tieto fakty je možné eliminovať úpravou napájacích miest ako aj s presmerovaním priehonu dobytká.

Je potrebné zvážiť mieru potlačania sukcesných procesov na pastvách, alebo zvážiť prevod týchto lokalít do LPF.

B.17.3 OCHRANA OVZDUŠIA

Urbanistický návrh neuvažuje s prevádzkami ohrozujúcimi kvalitu ovzdušia. Objekty budú vykurované čiastočne na báze elektrického prúdu a z časti z centrálného tepelného zdroja ktorý bude spaľovať drewnú hmotu ako aj z lokálnych zdrojov na báze dreva. Uvažuje sa aj so sekundárnym využitím solárnej energie na ohrev vody.

Plochy ciest a parkovísk budú spevnené a tak pri ich dobrej údržbe nehrozí zvýšenie prašnosti.

Pri výsadbe drevín nebudú použité alergénne dreviny.

Rozptylové podmienky sú vyhovujúce, čo sa týka aj smeru, občasnosti ako aj sily vetrov.

B.17.4 OCHRANA PROTI HLUKU

Zdrojom súčasného hluku je cesta I/66 a železničná trať. Pri ceste I/66 je možné počítat' zo zvýšením hybnosti a tým aj zo zvýšením hluku.

Pri železničnej trati je hluk len občasný, čo plynie z malej frekvencie vlakov a to len osobných pri súčasnom vylúčení nákladnej dopravy.

Do lokalít postihnutých hlukom je navrhovaná čerpacia stanica PHM.

Pri prevádzke lyžiarskych areálov počítame s možnou hudobnou produkciou do 70 dB len v denných hodinách. Takáto produkcia bude len pri krátkych vlekoch.

Ostatná hluková hladina je obvyklá pre navrhované funkcie a objekty a preto nie sú navrhované iné protihlukové opatrenia.

B.17.5 OCHRANA PROTI IONIZUJÚCEMU ŽIARENIU

Zdrojom ionizujúceho žiarenia sú najmä vedenia a transformačné stanice 22 kV. Do ochranných pásiem týchto zdrojov nie sú navrhované obytné a ani iné objekty.

B.17.6 OCHRANA PRED RADÓNOVÝM NEBEZPEČENSTVOM

Územie obce Šumiac je charakterizované ako územie so stredným radónovým rizikom.

Obyvatelia môžu byť vystavení riziku z radónu 3 spôsobmi:

- radón z podlôžia
- radón z pitnej vody
- radón zo stavebných materiálov

Vzhľadom na riziko prenikania radónu do stavieb z podlôžia, merania vykonané v uplynulých rokoch zaznamenali na území okresu B. Bystrica (súčasťou ktorého bol i terajší okres Brezno) hodnoty ^{222}Rn v rozsahu 1,6 - 154,3 kBq/ m³. Tieto hodnoty zaradili toto územie do stredného a vyššieho stupňa radónového rizika. Nakoľko údaje sú k dispozícii len v mierke 1:200 000 a územie je značne geologicky rôznorodé, podrobnejšie posúdenie tohoto rizika je možné len meraním na jednotlivých parcelách s predpokladom využitia na stavebné účely.

Pred výstavbou je potrebné zabezpečiť meranie a hodnotenie objemovej aktivity Radónu v pôdnom vzduchu podľa § 17 d Zákona č.272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí. Na základe výskytu radónu zaistiť vhodné izolácie spodnej stavby.

B.17.7 NAKLADANIE S ODPADMI

Je potrebné počítať s prísnu separáciou odpadov najmä s ohľadom na dlhé trasy odvozu odpadu na riadené skládky odpadov. Komunálny odpad sa vyváža na riadenú skládku komunálneho odpadu v Brezne. Ďalej je potrebné s odpadmi nakladať v zmysle koncepcie nakladania s odpadmi obce Šumiac a v zmysle koncepcie s nakladaním s odpadmi okresu Brezno ako aj s príslušnými legislatívnymi normami.

V súčasnosti je pripravované kompostovisko.

V riešenom území sa nenavrhuje prevádzky produkujúce nebezpečné odpady.

Pri výstavbe dôjde k tvorbe stavebného odpadu s ktorým bude nakladané v zmysle spomínaných dokumentácií, ako aj k ťažbe zemín, ktorá bude využívaná na tvorbu násypov v riešenom území ako aj v samotnej obci.

Je potrebné zabezpečiť rekultiváciu skládky odpadu v lokalite „ Stoličňô“

B.18 VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMOVÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

V katastrálnom území obce Šumiac sa nachádza výhradné ložisko „Šumiac- Červená Skala, stavebný kameň“, s určeným chráneným ložiskovým územím a dobývacím priestorom „Šumiac - Červená Skala“. Podľa zákona č.313/1999 Z.z. o geologických prácach a štátnej geologickej správe (geologický zákon) a zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, je orgán územného plánovania a spracovateľ územnoplánovacej dokumentácie pri územnoplánovacej činnosti povinný rešpektovať uvedené právne predpisy. V katastrálnom území obce Šumiac je zaregistrovaných niekoľko zásuvných území. Tieto zosuvy je potrebné zohľadniť táto územnoplánovacia dokumentácia a je potrebné ich rešpektovať aj pri budúcej realizácii stavebných zámerov v riešenom území.

B.19 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

B.19.1 OCHRANA PRED POVODŇAMI

Intravilán obce nie je ohrozovaný povodňami. Koryto potoka Hnilec, ktorý preteká intravilánom obce je upravené až po jeho zaústenie do Havranieho potoka.

B.19.2 OCHRANA VODNÝCH POMEROV A VODÁRENSKÝCH ZDROJOV

Zákon č.364/2004 Z.z. Piata časť

Chránené vodohospodárske oblasti (ďalej CHVO), § 31 zákona č.364/2004 Z.z. stanovené NV SSR č.13/1987 Zb.

- Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Nízke Tatry (východná časť) zaberá severnú časť k.ú. obce po rozvodnicu medzi čiastkovými povodiami Hron a Váh,

- CHVO Muránska planina zaberá časť k.ú. obce južne od rieky Hron,
- CHVO Horné povodie rieky Hnilec zaberá severovýchodný cíp k.ú. východne od Kráľovej hole,

Ochranné pásma vodárenských zdrojov (ďalej OP), § 32 zákona č.364/2004 Z.z.

- Cibunô, Potôčky 1 a 2, Nový Široký bahn, OP stanovené Rozhodnutím ONV Banská Bystrica č. PLVH 2045/88-Dš dňa 9.11.1988 takto: OP I. stupňa Cibunô 25x25m, Potôčky 1 a 2 spoločne 20x40m, Nový Široký bahn 35x100m, OP II. stupňa (viď grafická časť),
- Liptovská Teplička, OP II. stupňa vodárenských zdrojov zasahuje do severnej časti k.ú. a hranica je totožná s hranicou CHVO Nízke Tatry (východná časť)

B.20 VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

B.20.1 ZÁBERY POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

Návrh územného plánu obce Šumiac v sebe kombinuje oba varianty riešené v jeho koncepte. Komplexné využitie územia zahŕňa prípravu plôch pre bývanie, občiansku vybavenosť, športovú a rekreačnú vybavenosť, environmentálnu vybavenosť až po poľnohospodársku výrobu. Realizácia zámerov si vyžaduje zábery poľnohospodárskej pôdy - trvalých trávnych porastov a čiastočne ornej pôdy a záhrad.

Zábery poľnohospodárskej pôdy

Lokalita č.	Navrhované využitie	Súčasnú využitie	Výmera lokality (ha)
1	Individuálna bytová výstavba	TTP	1,1400
2	Individuálna bytová výstavba a miestne komunikácie	záhrada, orná pôda, TTP	7,5850
3	Občianska vybavenosť (obchody)	TTP	0,2875
4	ČOV a miestne komunikácie	TTP	0,4750
5	Individuálna bytová výstavba a miestne komunikácie	záhrada, orná pôda, TTP	2,3750
6	Chatová rekreácia a miestne komunikácie	TTP	3,7180
7	Rekreačná vybavenosť, parkovisko, miestne komunikácie	TTP	2,4400
8	Miestna komunikácia	TTP, orná pôda	1,8000
9	Rozšírenie cintorína	TTP, orná pôda	0,5000
10	Rozšírenie športovísk	TTP	0,4550
11	Chatová rekreácia	TTP, orná pôda	1,4200
12	Individuálna bytová výstavba a miestne komunikácie	TTP	5,3600
13	Individuálna bytová výstavba a miestne komunikácie	TTP, zastavaná plocha	1,0800
14	Občianska vybavenosť	TTP	0,9600
15	Výroba, sklady, miestne komunikácie	TTP	2,4250
16	Verejná zeleň	TTP	2,9600
17	Individuálna bytová výstavba a miestne komunikácie	TTP	2,5380
18	Občianska a rekreačná vybavenosť a miestne komunikácie	TTP	1,3000
19	Parkovisko	TTP	0,4050
20	Rekreačná vybavenosť (skanzen) a miestne komunikácie	TTP	8,9270

21	Rekreačná vybavenosť	TTP	0,7200
22	Športoviská (lyžiarsky bežecký štadión)	TTP	8,1700
23	Výroba a sklady	ostatná plocha	1,1860
24	Občianska vybavenosť (obchody), parkovisko	záhrada, ostatná plocha, zastavaná plocha	1,3200
25	Čerpacia stanica PHM	TTP, orná pôda	0,3560
26	Rekreačná vybavenosť, športoviská, verejná zeleň, pešie a miestne komunikácie	TTP	6,3600
27	Miestne komunikácie a chodník	TTP	0,3700
28	Rybníky	TTP	2,2400
29	Vodná nádrž	TTP	0,1600
30	Vodná nádrž	TTP	0,1200
31	Obora	TTP	36,5500
32	Rekreačná vybavenosť (golf klub)	TTP	0,4000
33	Golfové ihrisko	TTP	67,1400
34	Údolná stanica (20x10 m) a pätky stožiarov (3x3 m) sedačkovej lanovky L1	TTP	0,0317
35	Vrcholová stanica (20x10 m) a pätky stožiarov (3x3 m) sedačkovej lanovky L2	TTP	0,0299
36	Malá vodná elektrárň	TTP	0,0750
37	Rekreačná vybavenosť (klub rybárov)	TTP	0,2790
38	Rekreačná vybavenosť – údolná stanica sedačkovej lanovky a parkovisko	TTP	0,3375
39	Individuálna bytová výstavba a miestne komunikácie	TTP	0,5460
40	Občianska vybavenosť		
41	Lyžiarsky vlek (koncové stanice a pätky)	TTP	0,1600
42	Pätky stožiarov lyžiarskeho vleku (2x2 m) a horná stanica (10x10 m) vleku	TTP	0,0132

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy

Lokalita č.	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy		Užívateľ PP	Vybudované hydromelioračné zariadenia	Časová etapa realizácie	Iná informácia BPEJ	
			spolu v ha	spolu v ha	z toho					
					skupina BPEJ					výmera v ha
1	Šumiac	TTP	1,1400	1,1400	6	0,3150	nie		1065212, 1065242	
					7	0,8250			1068445	
2	Šumiac	záhrada, orná pôda, TTP	7,5850	7,5850	6	7,5850	nie		1065212	
3	Šumiac	TTP	0,2875	0,2875	6	0,2875	nie		1065212	
4	Šumiac	orná pôda, TTP	1,7500	1,7500	7	1,7500	nie		1065412, 1014061	
5	Šumiac	záhrada, orná pôda, TTP	2,3750	2,3750	6	0,1250	nie		1065212	
					7	2,2500			1065412	
6	Šumiac	TTP	3,7180	3,7180	6	1,2000	nie		1065212	
					7	2,5180			1065412	
7	Šumiac	TTP	2,4400	2,4400	7	2,4400	nie		1065412	
8	Šumiac	TTP, orná pôda	1,8000	1,8000	6	0,3850	nie		1065212	
					7	1,4150			1065412, 1078262	
9	Šumiac	TTP, orná pôda	0,5000	0,5000	6	0,5000	nie		1065212	
10	Šumiac	TTP	0,4550	0,4550	9	0,4550	nie		1078262	
11	Šumiac	TTP, orná pôda	1,4200	1,4200	9	1,4200	nie		1080681, 1078262, 1076262	
12	Šumiac	TTP	5,3600	5,3600	7	0,9590	nie		1068442, 1014061	
					9	4,4010			1078262, 1076282	
13	Šumiac	TTP, zastavaná plocha	1,0800	0,9900	7	0,8960	nie		1014061	
					9	0,0940			1078262	
14	Šumiac	TTP	0,9600	0,9600	9	0,9600	nie		1078262	
15	Šumiac	TTP	2,4250	2,4250	7	2,1150	nie		1014061	
					9	0,3100			1078262	
16	Šumiac	TTP	2,9600	2,9600	7	0,6580	nie		1014061	
					9	2,3020			1078262	
17	Šumiac	TTP	2,5380	2,5380	9	2,5380	nie		1078262	

18	Šumiac	TTP	1,3000	1,3000	7	0,7800		nie		1014061, 1065412
					9	0,5200				1078262
19	Šumiac	TTP	0,4050	0,4050	7	0,4050		nie		1014061, 1065412
20	Šumiac	TTP	8,9270	8,9270	7	8,9270		nie		1087212, 1068442, 1068242
21	Šumiac	TTP	0,7200	0,7200	7	0,7200		nie		1087212, 1068242, 1068442
22	Šumiac	TTP	8,1700	8,1700	7	8,1700		nie		1087212
23	Šumiac	ostatná plocha	1,1860	-	-	-		nie		-
24	Šumiac	záhrada, ost. plocha, zast. plocha	1,3200	0,5494	7	0,5494		nie		1014061
25	Šumiac	TTP, orná pôda	0,3560	0,3560	7	0,3560		nie		1014061
26	Šumiac	TTP	6,3600	6,3600	7	6,3600		nie		1014061, 1065412
27	Šumiac	TTP	0,3700	0,3700	7	0,3700		nie		1087212
28	Šumiac	TTP	2,2400	2,2400	9	1,6800		nie		1094002
					7	0,5600				1087243
29	Šumiac	TTP	0,1600	0,1600	9	0,1600		nie		1094002
30	Šumiac	TTP	0,1200	0,1200	6	0,0600		nie		1065215
					9	0,0600				1094002
31	Šumiac	TTP	36,5500	36,5500	6	22,2700		nie		1065215, 1068215
					7	3,7800				1087243
					9	10,5000				1081675, 1094002
32	Šumiac	TTP	0,4000	0,4000	9	0,4000		nie		1080682
33	Šumiac	TTP	67,1400	67,1400	6	8,6100		nie		1068235
					7	5,8500				1068442, 1068415
					9	52,6800				1076262, 1076462, 1080682
34	Šumiac	TTP	0,0317	0,0317	9	0,0317		nie		1086881, 1080881
35	Šumiac	TTP	0,0299	0,0299	9	0,0299		nie		1000891, 1086881, 1086461
36	Šumiac	TTP	0,0750	0,0750	9	0,0750		nie		1094002
37	Šumiac	TTP	0,2790	0,2790	7	0,2790		nie		1087243
38	Šumiac	TTP	0,3375	0,3375	9	0,3375		nie		1076262, 1080681
39	Šumiac	TTP	0,5460	0,5460	7	0,5460		nie		1068442
40	Šumiac	TTP	0,8250	0,8250	7	0,6800		nie		1065412
					9	0,1450				1078262

41	Šumiac	TTP	0,1600	0,1600	7	0,1600		nie		1068442
42	Šumiac	TTP	0,0132	0,0132	9	0,0132		nie		1086881, 1086461
Spolu			176,8148	174,7682	6	41,3375				
					7	54,3184				
					9	79,1123				

Celkový záber pozemkov pre realizáciu zámerov v katastrálnom území Šumiac v návrhu územného plánu predstavuje **176,8148 ha**, z čoho poľnohospodárska pôda predstavuje **174,7682 ha**.

Údaje o bonitovaných pôdno-ekologických jednotkách boli prevzaté z mapového podkladu BPEJ v mierke 1:5000, vypracovaného Výskumným ústavom pôdozvedectva a ochrany pôdy v Banskej Bystrici.

Zábery poľnohospodárskej pôdy sa riadili ustanoveniami zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy zo dňa 28. apríla 2004 a zákona 219/2008 Z.z., ktorý ho mení a dopĺňa. Všetky dotknuté pozemky v zmysle Prílohy č.3 zákona sú podľa bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek zaradené do skupín BPEJ 6-9 a nie sú predmetom osobitnej ochrany v zmysle § 12 ods.2, písm. a) citovaného zákona.

B.21 VYHODNOTENIE ZÁBEROV LESNÝCH POZEMKOV

B.21.1 ZÁBERY LESNÝCH POZEMKOV

V koncepte územného plánu obce Šumiac sa pre zvýšenie turistickej atraktivity územia navrhuje vybudovanie sedačkovej lanovky začínajúcej východne od obce na lokalitu Nižné sedlo a odtiaľ vybudovanie sedačkovej lanovky a zjazdovky hrebeňom cez Vyšné sedlo po poslednú zákrutu cesty pod vrcholom Kráľovej hole. Realizácia zámeru si okrem záberu poľnohospodárskej pôdy vyžaduje aj trvalý záber lesných pozemkov.

Územné vymedzenie záberov lesných pozemkov (LP)

Lokalita Kráľovej hole je slovenským fenoménom, avšak doteraz využívaným hlavne pre pešiu letnú turistiku a v minimálnej miere pre turistiku zimnú. Nevyužitú budovu vysieláča na vrchole Kráľovej hole je možné využiť na vybudovanie malého lyžiarskeho strediska, a tak zlepšiť možnosti športového vyžitia a zabezpečiť rozvoj cestovného ruchu v atraktívnom prostredí Horehronia. Výstavbou sedačkových lanoviek a zjazdovky budú dotknuté lesné pozemky KN č. 5479/2, 5479/5, 5479/1, 5481/1 a 5481/3 na ktorých sa nachádzajú jednotky priestorového rozdelenia lesa (JPRL) - lesné porasty č. 126b,e, 125, 124a,c,d, 123a,b, 120a, 121b, 139a, 141b a funkčné plochy č. 91, 92 a 65. Dominantnou drevinou dotknutých porastov je smrek (okrem porastu 126b – borovica 75% a 141b – kosodrevina 90%). Vek porastov je od 35 do 115 rokov a zakmenenie od 6 do 8.

Z hľadiska ochrany lesných zdrojov budú zámerom dotknuté okrem hospodárskych lesov aj lesné porasty kategórie ochranných lesov (O).

Podľa lesohospodárskej evidencie patria porasty do lesného hospodárskeho celku (LHC) Červená Skala. Porasty v najnižších polohách sú vo vlastníctve obce vo vyšších polohách vo vlastníctve štátu. Všetky dotknuté lesné porasty sú v užívaní Lesov SR, š.p..

Platnosť lesného hospodárskeho plánu pre LHC Červená Skala je na roky 2004-2013.

Údaje o dotknutých lesných porastoch udáva nasledujúca tabuľka:

Číslo JPRL	Kategória - písmeno	Hospodársky súbor lesných typov (HSLT)	Vlastník	Užívateľ
126b	H	505	Obec Šumiac	Lesy SR
126e	H	511	Obec Šumiac	Lesy SR
125	H	511	SR	Lesy SR
124a,c,d	H	505	SR	Lesy SR
123a,b	H	605	SR	Lesy SR
120a	H	605	SR	Lesy SR
121b	O b	719	SR	Lesy SR
139a	O b	719	SR	Lesy SR
141b	O c	820	SR	Lesy SR
funk.pl. 91		719	SR	Lesy SR
funk.pl. 92		719	SR	Lesy SR
funk.pl. 65		719	SR	Lesy SR

Dotknutými hospodárskymi súbormi lesných typov (HSLT) sú nasledovné:

- 505 – kyslé jedľové bučiny
- 511 – živné jedľové bučiny
- 605 – kyslé jedľovo-bukové smrečiny
- 719 – vysokohorské smrečiny
- 820 – kosodrevina

Vyhodnotenie predpokladaných záberov LP

Záber lesných pozemkov pre obe sedačkové lanovky sa uvažuje ako trvalý. V zmysle zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch, zo dňa 23.6.2005 a jeho novely č. 360/2007 Z.z. zo dňa 21.6. 2007 je pri záberoch lesných pozemkov žiadateľ povinný nahradiť stratu mimoprodukčných funkcií lesa – odvod. Podľa uvedenej legislatívy realizácia zámerov nie je oslobodená od odvodov za záber LP.

Zábery lesných pozemkov budú nasledovné:

- budova medzistanice sedačkovej lanovky v lokalite Nižné sedlo o rozmeroch 20x10 m
- pätky stožiarov sedačkovej lanovky 3x3 m
- plocha trasy sedačkovej lanovky šírky 20 m.

Na zjazdovku bude využitá plocha bezlesia na funkčných plochách č. 65, 91 a 92.

Výmery záberov lesných pozemkov zodpovedajú aproximatívnej hodnote mierky pracovného podkladu – porastovej mapy mierky M 1:25 000.

Záber LP pre sedačkovú lanovku od obce po lokalitu Nižné sedlo – L1

Záber JPRL č.	Katastr. územie	Poze-mok KN č.	HSL T	Hodnoty efektov mimoprodukčných funkcií lesa		Zvýšenie v zmysle § 9 %	Výmer a záberu Ha	Odvod za trvalý záber LP	
				€	Sk			€	Sk
126b	Šumiac	5479/2	505	19252,47	580000	-	0,2750	5 294,43	159 500
126e	Šumiac	5479/2	511	17924,72	540000	-	0,1050	1 882,10	56 700
125	Šumiac	5479/5	511	17924,72	540000	-	0,3000	5 377,42	162 000
124d	Šumiac	5479/1	505	19252,47	580000	-	0,2350	4 524,33	136 300
124c	Šumiac	5479/1	505	19252,47	580000	-	0,2950	5 679,48	171 100
124a	Šumiac	5479/1	505	19252,47	580000	-	0,3400	6 545,84	197 200
123a	Šumiac	5479/1	605	35517,49	1070000	-	0,3250	11 543,18	347 750
123b	Šumiac	5479/1	605	35517,49	1070000	-	0,0750	2 663,81	80 250
120a	Šumiac	5479/1	605	35517,49	1070000	-	0,3100	11 010,42	331 700
121b	Šumiac	5481/1	719	4647,15	140000	100	0,8500	7 900,16	238 000

fun.pl. 91, 92, 65	Šumiac	5481/1	719	4647,15	140000	-	0,1250	580,89	17 500
Spolu							3,2350	63 002,06	1 898 000

Konverzný kurz: € = 30,1260 Sk

Záber LP pre sedačkovú lanovku z lokality Nižné sedlo pod Kráľovu hoľu – L2

Záber JPRL č.	Katastr. územie	Poze-mok KN č.	HSL T	Hodnoty efektov mimoprodukčných funkcií lesa		Zvýšenie v zmysle § 9 %	Výmer a záberu Ha	Odvod za trvalý záber LP	
				€	Sk			€	Sk
139a	Šumiac	5481/1	719	4647,15	140000	100	0,1300	1 208,26	36 400
141b	Šumiac	5481/3	820	53442,21	1610000	100	0,2100	22 445,73	676 200
f.pl. 65	Šumiac	5481/1	719	4647,15	140000	-	2,0500	9 526,66	287 000
Spolu							2,3900	33 180,65	999 600

Konverzný kurz: € = 30,1260 Sk

Záber lesných pozemkov pre sedačkovú lanovku L1 bude predstavovať 3,2350 ha, pričom odvod za stratu efektov mimoprodukčných funkcií lesa na zabratých lesných pozemkoch bude 63 002,06 € resp. 1 898 000 Sk. Záber lesných pozemkov pre sedačkovú lanovku L2 pod Kráľovu hoľu bude predstavovať 2,3900 ha, pričom odvod za stratu efektov mimoprodukčných funkcií lesa na zabratých lesných pozemkoch bude 33 180,65 € respektíve 999 600 Sk.

Celkový záber lesných pozemkov pre sedačkové lanovky pod Kráľovu hoľu bude predstavovať 5,6250 ha, pričom odvod za stratu efektov mimoprodukčných funkcií lesa na zabratých lesných pozemkoch bude 96 182,71 € resp. 2 897 600 Sk.

B.22 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA NAJMÄ Z HEADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

B.22.1 HODNOTENIE S HEADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH DÔSLEDKOV

Riešenie nezasahuje do priestorov a lokalít ktoré sú v záujme ochrany prírody a ani do kostry ekologickej stability územia.

Riešenie dopĺňa jestvujúci stav o zariadenia a funkcie, ktoré kompletujú využitie územia rozširujú jeho využitie na celoročné (v lete s nižšou návštevnosťou). Súčasne riešenie sa snaží o elimináciu súčasných negatívnych faktorov ako je sukcesia, rurálne spoločenstvá, pôdna erózia, zašľapávanie prameňov...

Návrh zvyšuje podiel trvalých trávnych porastov na úkor zníženia sukcesných procesov ale aj na úkor LPF a dopĺňa brehové porasty.

Návrh zachováva stupeň vodozdržnosti územia a zachováva ja podmáčané lokality.

Pri návrhu nie sú uvažované prevádzky znečisťujúce vody, ovzdušie a pôdy. Pri nakladaní s odpadmi návrh preferuje ich separáciu a ďalší postup v zmysle platnej legislatívy.

B.22.2 HODNOTENIE Z HEADISKA EKONOMICKÝCH DÔSLEDKOV

Výstavba rekreačných areálov podnieti zvýšenie záujmu verejnosti nielen o samotnú rekreáciu ale o celú obec. Toto predpokladá aktivizáciu podnikateľských subjektov aj priamo v obci, čo môže naštartovať ďalšiu výstavbu, ktorá však musí byť smerovaná do obce, respektíve na okraje obce.

B.22.3 HODNOTENIE Z HľadISKA SOCIÁLNYCH DÔSLEDKOV

Realizácia zámerov stanovených v ÚPN O prinesie zvýšenie pracovných príležitostí najmä vo sfére cestovného ruchu, obchodoch a službách. Rozvoj obce je však potrebné organizovať tak, aby boli rozvíjané aj aktivity vo výrobe ako aj v poľnohospodárstve. Takto je možné zabezpečiť zamestnanosť širšej škále obyvateľstva a odstrániť sezónnosť zamestnania.

B.22.4 HODNOTENIE Z HľadISKA ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

Realizácia rozvoja obce prinesie potrebu zabezpečenia zvýšenej potreby pitnej vody a to ako zabezpečením ich zdrojov, tak aj ich akumuláciou. Súčasne bude potrebné realizovať zásobovanie vodou v tlakových pásmach.

Je potrebné dobudovať ČOV ako aj celú kanalizačnú sieť. Toto je potrebné realizovať čo v najkratšom čase, najmä vo vzťahu k ochrane vôd ale aj maloplošných chránených území.

C ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚPN OBCE ŠUMIAC

C.1 ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA A FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA

C.1.1 ROZVOJOVÉ SMERY VYŽITIA ÚZEMIA

- Prioritnou funkciou je funkcia bývania a rekreačného využitia
- Nezastupiteľnou funkciou je poľnohospodárske využitie pôdy
- Ochranu vodných zdrojov ako aj území v záujme ochrany prírody

C.1.2 REGULATÍVY ROZVOJOVÝCH PLÔCH, URČENIE PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH ALEBO VYLUČUJÚCICH PODMIENOK PRE VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH

Regulovaná plocha č.1.1.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia súčasná – zástavba v hraniciach zastavaného územia.
    - Prevládajúca funkcia - občianska vybavenosť, bývanie.
  - Obmedzujúca funkcia – šport. Centrálny zdroj tepla.
  - Vylučujúca funkcia – veľkochov, veľkokapacitná výroba, sklady, prevádzky rušiace hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby - individuálne stojace objekty
  - Percento zastavanosti súčasné
  - Výška zástavby súčasná, nezvyšovať
  - Iné ustanovenia – historická časť obce vhodná na vyhlásenie v kategórií pamätihodností. Zachovať historický a architektonický ráz zástavby. Výška zástavby a tvaroslovie výstavby v prelukách ako aj pri prestavbách musí zodpovedať okolitej zástavbe

Regulovaná plocha č.1.2.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – súčasná zástavba v hraniciach zastavaného územia
    - Prevládajúca funkcia – bývanie vo forme IBV, záhrady, občianska vybavenosť, dopravná obsluha
  - Obmedzujúca funkcia – individuálna rekreácia, rekreačná vybavenosť, drobnochov, remeslá
  - Vylučujúca funkcia – veľkochov, veľkokapacitná výroba, sklady, prevádzky rušiace hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – individuálne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – súčasné
  - Výška zástavby – súčasná, nezvyšovať
  - Iné ustanovenia – historická časť obce vhodná na vyhlásenie v kategórií pamätihodností. Zachovať historický a architektonický ráz zástavby. Výška zástavby v prelukách ako aj pre prestavbách musí zodpovedať okolitej zástavbe

Regulovaná plocha č.1.3.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – bývanie, rekreácia
  - Obmedzujúca funkcia – individuálna rekreácia, rekreačná vybavenosť, drobnochov, remeslá
  - Vylučujúca funkcia – veľkochov, veľkokapacitná výroba, sklady, prevádzky rušiace hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – individuálne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – 40 % pozemku
  - Výška zástavby – jedno nadzemné podlažie a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia – územie riešené v predchádzajúcej ÚPD

Regulovaná plocha č.1.4.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – občianska vybavenosť, bývanie, rekreácia
  - Obmedzujúca funkcia – individuálna rekreácia, rekreačná vybavenosť, drobnochov, remeslá
  - Vylučujúca funkcia – veľkochov, veľkokapacitná výroba, sklady, prevádzky rušiace hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – individuálne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – 60 % pozemku
  - Výška zástavby – jedno nadzemné podlažie a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia – územie obmedzované ochranným pásmom el. vedenia

Regulovaná plocha č.1.5.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – stávajúca rekreačná a občianska vybavenosť, statická doprava
  - Obmedzujúca funkcia – bývanie
  - Vylučujúca funkcia – ostatné
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojacimi objektmi
  - Percento zastavanosti – 50 % pozemku
  - Výška zástavby – dve nadzemné podlažie a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia – riešiť komplexne celé územie

Regulovaná plocha č.1.6.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – jestvujúce bývanie vo forme IBV- sociálne bývanie
  - Obmedzujúca funkcia – menšie športoviská
  - Vylučujúca funkcia – ostatné
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – súčasné
  - Percento zastavanosti – súčasné
  - Výška zástavby – súčasné s možnosťou dostavby funkčného podkrovia
  - Iné ustanovenia – riešiť komplexne celé územie

Regulovaná plocha č.1.7.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – bývanie vo forme IBV – sociálne bývanie
  - Obmedzujúca funkcia –
  - Vylučujúca funkcia – ostatné
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojacimi objektmi
  - Percento zastavanosti – max 50%
  - Výška zástavby – max. jedno nadzemné podlažia a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia – vydané stavebné povolenie

Regulovaná plocha č.1.8.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – športová vybavenosť, statická doprava
  - Obmedzujúca funkcia – žiadne
  - Vylučujúca funkcia – ostatné
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – voľné plochy a súvisiace nadzemné stavby
  - Percento zastavanosti – max 10 % lokality
  - Výška zástavby – sprievodných stavieb – jedno nadzemné podlažie
  - Iné ustanovenia – žiadne

Regulovaná plocha č.1.9.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – rekreácia, bývanie, občianska vybavenosť
  - Obmedzujúca funkcia – individuálna rekreácia, rekreačná vybavenosť, drobnochov, remeslá
  - Vylučujúca funkcia – veľkochov, veľkokapacitná výroba, sklady, prevádzky rušiacie hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – individuálne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – 40 % pozemku
  - Výška zástavby – jedno nadzemné podlažie a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia – môže dôjsť k obmedzeniu využívaním vodného zdroja

Regulovaná plocha č.1.10.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – rekreačná vybavenosť
  - Obmedzujúca funkcia – statická doprava, súvisiace sklady
  - Vylučujúca funkcia – bývanie, výroba, chov dobytka, chatová rekreácia
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – individuálne stojace objekty a plochy
  - Percento zastavanosti – 90 %
  - Výška zástavby – jedno nadzemné zvýšené podlažie a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia – údolná stanica sedačkovej lanovky, hygienické zariadenie, parkovisko

Regulovaná plocha č.1.11.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – súčasť živočíšna výroba
  - Obmedzujúca funkcia – drobnochov, remeslá

- Vylučujúca funkcia – bývanie
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – individuálne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – súčasné
  - Výška zástavby – súčasná, nezvyšovať ani pri dostavbe
  - Iné ustanovenia – žiadne

Regulovaná plocha č.1.12.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – občianska vybavenosť
  - Obmedzujúca funkcia – malá výroba, drobných remeslá
  - Vylučujúca funkcia – veľkochov, veľkokapacitná výroba, sklady, prevádzky rušiacie hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – individuálne stojace objekty a súbory
  - Percento zastavanosti – 40% pozemku
  - Výška zástavby – jedno nadzemné podlažie a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia – žiadne – edukačné a komunitné centrum s chránenými dielňami

Regulovaná plocha č.1.13.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – individuálna rekreácia, občianska vybavenosť
  - Obmedzujúca funkcia – bývanie, rekreačná vybavenosť
  - Vylučujúca funkcia – veľkochov, veľkokapacitná výroba, sklady, prevádzky rušiacie hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – individuálne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – 40% pozemku
  - Výška zástavby – jedno nadzemné podlažie a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia – vyčleniť časť územia na ihriská, verejnú zeleň a statickú dopravu

Regulovaná plocha č.1.14.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – bývanie, občianska vybavenosť
  - Obmedzujúca funkcia – rekreácia
  - Vylučujúca funkcia – veľkochov, veľkokapacitná výroba, sklady, prevádzky rušiacie hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – individuálne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – 40%
  - Výška zástavby – jedno nadzemné podlažie a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia –

Regulovaná plocha č.1.15

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – súčasť a navrhovaný cintorín a statická doprava
  - Obmedzujúca funkcia – žiadne iné
  - Vylučujúca funkcia – všetky ostatné
- **Priestorové regulatívy**

- Spôsob zástavby – verejná zeleň
- Percento zastavanosti – súčasné
- Výška zástavby – súčasná
- Iné ustanovenia – ochranné pásmo 50 m

Regulovaná plocha č.1.16

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – súčasné záhrady a trvalé trávne porasty
  - Obmedzujúca funkcia – verejná zeleň
  - Vylučujúca funkcia – ostatné
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – voľná krajina
  - Percento zastavanosti – žiadne
  - Výška zástavby – žiadna
  - Iné ustanovenia – potreba, zlá prístupnosť, veľká svažitosť, územie v ochrannom pásme cintorína a el. vedenia

Regulovaná plocha č. 1.17.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – bývanie, individuálna rekreácia
  - Obmedzujúca funkcia – drobnochov, vybavenosť
  - Vylučujúca funkcia – veľkokapacitná výroba, veľkochov sklady, prevádzky rušiace hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – 40%
  - Výška zástavby – max. jedno nadzemné podlažie a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia – OP el. vedenia, potreba ozelenenia okrajov areálov vysokou zeleňou

Regulovaná plocha č. 1.18.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – bývanie vo forme IBV
  - Obmedzujúca funkcia – individuálna rekreácia, občianska vybavenosť, drobnochov, remeslá
  - Vylučujúca funkcia – veľkokapacitná výroba, veľkochov sklady, prevádzky rušiace hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – 40%
  - Výška zástavby – max. jedno nadzemné podlažie a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia – OP 22 kV,

Regulovaná plocha č. 1.19.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – občianska a rekreačná vybavenosť, statická doprava, technické vybavenie
  - Obmedzujúca funkcia – služby spojené s hlavnou funkciou
  - Vylučujúca funkcia – veľkokapacitná výroba, veľkochov sklady, prevádzky rušiace hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov

- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – 65%
  - Výška zástavby – max. tri nadzemné podlažia a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia – nutné ozelenenie areálu

Regulovaná plocha č. 1.20.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – výroba a sklady
  - Obmedzujúca funkcia – bývanie súvisiace s prioritnou funkciou
  - Vylučujúca funkcia – bývanie, rekreácia, občianska vybavenosť, ostatné služby, šport, výroba, sklady, agroturistika
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – 80%
  - Výška zástavby – 9m
  - Iné ustanovenia – OP el. vedenia, železnice, vodného toku

Regulovaná plocha č. 1.21.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – rekreačná a občianska vybavenosť
  - Obmedzujúca funkcia – služby a reštauračné zariadenia súvisiace s hlavnou funkciou, bývanie, rekreácia, drobnochov
  - Vylučujúca funkcia – veľkokapacitná výroba, veľkochov sklady, prevádzky rušiacie hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – 30%
  - Výška zástavby – jedno nadzemné podlažie a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia – Horehronský živý skanzen – prenesené objekty, kópie originálnych objektov

Regulovaná plocha č. 1.22

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – bývanie, individuálna rekreácia
  - Obmedzujúca funkcia – občianska vybavenosť a šport, drobnochov, remeslá
  - Vylučujúca funkcia – veľkokapacitná výroba, veľkochov sklady, prevádzky rušiacie hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – 40%
  - Výška zástavby – jedno nadzemné podlažie a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia – ozelenenie lokality

Regulovaná plocha č. 1.23.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – rekreačná a občianska vybavenosť
  - Obmedzujúca funkcia – bývanie
  - Vylučujúca funkcia – veľkokapacitná výroba, veľkochov sklady, prevádzky rušiacie hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov

- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – 40%
  - Výška zástavby – max. jedno nadzemné podlažie a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia –

Regulovaná plocha č. 1.24.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – bývanie vo forme IBV
  - Obmedzujúca funkcia – individuálna rekreácia, občianska vybavenosť, drobnochov, remeslá
  - Vylučujúca funkcia – veľkokapacitná výroba, veľkochov sklady, prevádzky rušiace hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – 40%
  - Výška zástavby – max. jedno nadzemné podlažie a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia – OP 22 kV,

Regulovaná plocha č. 1.25.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – rekreačná a športová vybavenosť, statická doprava
  - Obmedzujúca funkcia – služby súvisiace s hlavnou funkciou, technická vybavenosť
  - Vylučujúca funkcia – ostatné
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – viacfunkčný športový areál s budovami pre ubytovanie, služby, stravovanie
  - Percento zastavanosti – 22%
  - Výška zástavby – dvojpodlažné objekty s funkčným podkrovím
  - Iné ustanovenia – ochranné pásmo el. vedenia a lesa

Regulovaná plocha č.1.26

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – šport, kosenie, pasenie
  - Obmedzujúca funkcia – rekreačná vybavenosť
  - Vylučujúca funkcia – ostatné
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – lyžiarsky vlek a lyžiarska trať
  - Percento zastavanosti – 2%
  - Výška zástavby – výška stožiaru
  - Iné ustanovenia –

Regulovaná plocha č.1.27

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – občianska vybavenosť, bývanie
  - Obmedzujúca funkcia – služby
  - Vylučujúca funkcia – veľkokapacitná výroba, veľkochov sklady, prevádzky rušiace hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**

- Spôsob zástavby – individuálne stojace objekty v areáli
- Percento zastavanosti – 40%
- Výška zástavby – jedno podlažie a funkčné podkrovie
- Iné ustanovenia – areál opatrovateľských služieb, ochranné pásmo el. vedenia, potreba úpravy potoka

Regulovaná plocha č.2.1

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – súčasť cintorín a statická doprava
  - Obmedzujúca funkcia – žiadne iné
  - Vylučujúca funkcia – všetky ostatné
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – verejná zeleň
  - Percento zastavanosti – súčasné
  - Výška zástavby – súčasná
  - Iné ustanovenia – ochranné pásmo 50 m

Regulovaná plocha č. 2.2.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – individuálna rekreácia
  - Obmedzujúca funkcia – bývanie, malochovy
  - Vylučujúca funkcia – rekreácia vyššieho štandardu, občianska vybavenosť, služby, výroba, sklady, agroturistika
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – súčasné
  - Výška zástavby – súčasná
  - Iné ustanovenia – riziko vybreženia Hrona, lokalitu nerozvíjať

Regulovaná plocha č. 2.3.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – plochy a zariadenia železnice
  - Obmedzujúca funkcia – administratíva, občianska a rekreačná vybavenosť, bývanie súvisiace s hlavnou funkciou, statická doprava
  - Vylučujúca funkcia – bývanie, rekreácia vyšších foriem, služby, šport, výroba, sklady, agroturistika
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – súčasné
  - Výška zástavby – súčasná
  - Iné ustanovenia – prioritná funkcia je železničná doprava a preprava. Možno ju doplniť o súvisiace činnosti. Zachovať charakter objektov

Regulovaná plocha č. 2.4.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – sklady
  - Obmedzujúca funkcia – výroba
  - Vylučujúca funkcia – bývanie, rekreácia, občianska vybavenosť, služby, šport, agroturistika
- **Priestorové regulatívy**

- Spôsob zástavby – bez zástavby objektmi
- Percento zastavanosti – 0%
- Výška zástavby – 0
- Iné ustanovenia – humanizovať areál

Regulovaná plocha č. 2.5.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – bývanie, občianska vybavenosť, cestná komunikácia
  - Obmedzujúca funkcia – rekreačná vybavenosť, drobných
  - Vylučujúca funkcia – výroba, sklady
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – terajšie
  - Výška zástavby – terajšia
  - Iné ustanovenia – lokalita v hluku cestnej komunikácie, potrebné protihlukové opatrenia, realizovať pešiu komunikáciu

Regulovaná plocha č. 2.6.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – bývanie, občianska a dopravná vybavenosť , cestná komunikácia
  - Obmedzujúca funkcia – rekreačná vybavenosť, drobných
  - Vylučujúca funkcia – výroba, sklady
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – terajšie
  - Výška zástavby – terajšia
  - Iné ustanovenia – lokalita v hluku cestnej komunikácie, potrebné protihlukové opatrenia, realizovať pešiu komunikáciu

Regulovaná plocha č. 2.7.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – bývanie, občianska vybavenosť, cestná komunikácia
  - Obmedzujúca funkcia – rekreačná vybavenosť, drobných
  - Vylučujúca funkcia – výroba, sklady
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – terajšie
  - Výška zástavby – terajšia
  - Iné ustanovenia – lokalita v hluku cestnej komunikácie, potrebné protihlukové opatrenia, realizovať pešiu komunikáciu

Regulovaná plocha č. 2.8.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – bývanie, občianska vybavenosť, cestná komunikácia
  - Obmedzujúca funkcia – rekreačná vybavenosť, drobných
  - Vylučujúca funkcia – výroba, sklady
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – terajšie

- Výška zástavby – terajšia
- Iné ustanovenia – lokalita v hluku cestnej komunikácie, potrebné protihlukové opatrenia, realizovať pešiu komunikáciu, vhodná reprofília na rekreačnú funkciu a na rekreačnú vybavenosť pári zachovaní terajšieho architektonického rázu

Regulovaná plocha č. 2.9.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – výroba a sklady
  - Obmedzujúca funkcia – administratíva, služby a bývanie súvisiace s hlavnou funkciou
  - Vylučujúca funkcia – bývanie, rekreácia, občianska vybavenosť, služby, šport, agroturistika
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – max terajšie je možné zvýšiť na max. 50%
  - Výška zástavby – max 12 m po atiku
  - Iné ustanovenia – v nižších plochách riziko zaplavovania, čiastočne v OP železnice a el. vedení

Regulovaná plocha č. 2.10.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – výroba a sklady
  - Obmedzujúca funkcia – administratíva, služby a bývanie súvisiace s hlavnou funkciou
  - Vylučujúca funkcia – bývanie, rekreácia, občianska vybavenosť, služby, šport, agroturistika
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – max terajšie
  - Výška zástavby – max 12 m po atiku
  - Iné ustanovenia – čiastočne v OP železnice a el. vedení

Regulovaná plocha č. 2.11.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – občianska vybavenosť, cestná komunikácia
  - Obmedzujúca funkcia – sklady, bývanie súvisiace s hlavnou funkciou
  - Vylučujúca funkcia – bývanie, veľkochov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – max 60%
  - Výška zástavby – max do 12 m v atike
  - Iné ustanovenia – vhodná plocha pre vybavenosť, logistické centrum mikroregiónu

Regulovaná plocha č.3.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – stávajúce bývanie, drobnochov
  - Obmedzujúca funkcia – individuálna rekreácia
  - Vylučujúca funkcia – ostatné
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojacími objektmi

- Percento zastavanosti – súčasné
- Výška zástavby – súčasné s možnosťou dostavby funkčného podkrovia
- Iné ustanovenia – možnosť prestavby a zlepšenia architektonického výrazu

Regulovaná plocha č.4.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – areál poľnohospodárskeho družstva, živočíšna výroba a činnosti súvisiace
  - Obmedzujúca funkcia – administratíva, stravovania a ubytovanie – všetky spojené s hlavnou funkciou, výroba, sklady
  - Vylučujúca funkcia – bývanie, rekreácia
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – samostatne stojacimi objektmi
  - Percento zastavanosti – 50%
  - Výška zástavby – max. 8 m po atiku
  - Iné ustanovenia – živočíšnu výrobu umiestniť vo vzdialenejšej polohe od obytných plôch

Regulovaná plocha č.5.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – chov rýb, rekreačná vybavenosť
  - Obmedzujúca funkcia – bývanie súvisiace s hlavnou funkciou
  - Vylučujúca funkcia – veľkokapacitná výroba, sklady, prevádzky rušiacie hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – vodné plochy a individuálne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – 5%
  - Výška zástavby – jedno nadzemné podlažie a funkčné podkrovia
  - Iné ustanovenia – rybné hospodárstvo umiestniť mimo toku Šumiackeho potoka. Objekt rekreačnej vybavenosti riešiť spolu aj pre nasledujúcu regulovanú plochu

Regulovaná plocha č.6.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – poľnohospodárska výroba s rekreačnou vybavenosťou
  - Obmedzujúca funkcia – bývanie prevádzkovateľa, súvisiace sklady
  - Vylučujúca funkcia – veľkokapacitná výroba, sklady, prevádzky rušiacie hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – oplotené plochy a individuálne stojace objekty
  - Percento zastavanosti – max. 5%
  - Výška zástavby – jedno nadzemné podlažie
  - Iné ustanovenia – navrhovaný areál obory „Slovenského safari“. Zachovať čo v najväčšej miere prírodné prostredie

Regulovaná plocha č.7.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – šport, rekreácia
  - Obmedzujúca funkcia – služby a bývanie súvisiace s hlavnou funkciou
  - Vylučujúca funkcia – ostatné
- **Priestorové regulatívy**

- Spôsob zástavby – samostatne stojacimi objektmi a voľné trávnaté plochy
- Percento zastavanosti – max. 5%
- Výška zástavby – jedno nadzemné podlažie a funkčné podkrovie
- Iné ustanovenia – golfové ihrisko s klubom. Zachovať vo čo najväčšej miere neupravený terén a trávne porasty

Regulovaná plocha č.8.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – pasenie, kosenie, extenzívne športové a rekreačné využitie
  - Obmedzujúca funkcia – žiadne
  - Vylučujúca funkcia – ostatné
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – voľné plochy
  - Percento zastavanosti – 0%
  - Výška zástavby – max. 0m
  - Iné ustanovenia – plochy pre sezónne vytýčenie bežeckých, bežkárskech, cyklotrialových trás, možné snežné skútrovanie. Rešpektovať enklávy v záujme ochrany prírody. Prevažne zimné využitie

Regulovaná plocha č.9.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – horské dopravné zariadenie – sedačková lanovka
  - Obmedzujúca funkcia – žiadne
  - Vylučujúca funkcia – ostatné
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – medzistanice a vrcholová stanica, stožiare lanovky
  - Percento zastavanosti – 0,5%
  - Výška zástavby – výška stožiarov
  - Iné ustanovenia – potreba výrubu pásu v ochrannom pásme lanovky 2x 10m

Regulovaná plocha č.10.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – kosenie pasenie
  - Obmedzujúca funkcia – rekreačný rozptyl
  - Vylučujúca funkcia – veľkokapacitná výroba, sklady, prevádzky rušiacie hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov, bývanie, rekreačná a občianska vybavenosť
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – voľné plochy
  - Percento zastavanosti – žiadne
  - Výška zástavby – žiadna
  - Iné ustanovenia – prioritnou funkciou je pasenie, kosenie, potláčanie sukcesných procesov,

Regulovaná plocha č.11.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – kosenie pasenie
  - Obmedzujúca funkcia – rekreačný rozptyl

- Vylučujúca funkcia – veľkokapacitná výroba, sklady, prevádzky rušiac hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov, bývanie, rekreačná a občianska vybavenosť
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby –voľné plochy
  - Percento zastavanosti – žiadne
  - Výška zástavby – žiadna
  - Iné ustanovenia – prioritnou funkciou je pasenie, kosenie, potláčanie sukcesných procesov, ochrana prírody. Vytvárať podmienky pre zvýšenie vodozdržnosti ako ochrany pred prívalovými vodami.

Regulovaná plocha č.12.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – poľnohospodárska výroba, rekreácia, bývanie v polohách terajších a bývalých samôt
  - Obmedzujúca funkcia – bývanie prevádzkovateľa, súvisiace sklady
  - Vylučujúca funkcia – veľkokapacitná výroba, sklady, prevádzky rušiac hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – individuálne stojace objekty na plochách jestvujúcich, alebo bývalých samôt
  - Percento zastavanosti – max terajšie
  - Výška zástavby – jedno nadzemné podlažie a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia – prioritnou funkciou je pasenie, kosenie, potláčanie sukcesných procesov, ochrana prírody. Je možné pre bývanie, menšie agrofarmy a individuálnu rekreáciu využívať plochy stávajúcich, alebo bývalých samôt pri zachovaní tradičného hmotového a architektonického stvárnenia

Regulovaná plocha č.13.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia –pasenie, kosenie, cestná komunikácia
  - Obmedzujúca funkcia – trasy inžinierskych sietí
  - Vylučujúca funkcia – ostatné
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby –cesta
  - Percento zastavanosti – cesta
  - Výška zástavby – žiadna
  - Iné ustanovenia – prioritnou funkciou je pasenie, kosenie, potláčanie sukcesných procesov, ochrana prírody. Rezerva pre rekonštrukciu cesty I/66, pre cyklotrasu, pre trasu Horehronského skupinového vodovodu.

Regulovaná plocha č.14.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – ochrana prírody
  - Obmedzujúca funkcia – kosenie pasenie, podľa pokynov ochrany prírody
  - Vylučujúca funkcia – ostatné
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – žiaden
  - Percento zastavanosti – žiadne
  - Výška zástavby – žiadna

- Iné ustanovenia –prioritou je ochrana prírody v územiach Európskeho významu a v Chránenom vtáčom území a v maloplošných rezerváciách. Udržiavať územie kosením a pasením podľa pokynov Ochrany prírody.

Regulovaná plocha č.15.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – pasenie, kosenie, extenzívne športové a rekreačné využitie
  - Obmedzujúca funkcia – žiadne
  - Vylučujúca funkcia – ostatné
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – voľné plochy
  - Percento zastavanosti – 0%
  - Výška zástavby – max. 0m
  - Iné ustanovenia –časť územia v rezerve pre rekonštrukciu cesty I/66

Regulovaná plocha č.16.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – kosenie pasenie
  - Obmedzujúca funkcia – rekreačný rozptyl
  - Vylučujúca funkcia – veľkokapacitná výroba, sklady, prevádzky rušiacie hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov, bývanie, rekreačná a občianska vybavenosť
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby –voľné plochy
  - Percento zastavanosti – žiadne
  - Výška zástavby – žiadna
  - Iné ustanovenia – prioritnou funkciou je pasenie, kosenie, potláčanie sukcesných procesov, ochrana prírody. Vytvárať podmienky pre zvýšenie vodozdržnosti ako ochrany pred privalovými vodami. Zachovať historické krajinné štruktúry

Regulovaná plocha č.17.

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – poľnohospodárska výroba, rekreácia, bývanie v polohách terajších a bývalých samôt
  - Obmedzujúca funkcia – bývanie prevádzkovateľa, súvisiace sklady
  - Vylučujúca funkcia – veľkokapacitná výroba, sklady, prevádzky rušiacie hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – individuálne stojace objekty na plochách jestvujúcich, alebo bývalých samôt
  - Percento zastavanosti – podľa pôvodnej zástavby
  - Výška zástavby – jedno nadzemné podlažie a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia – prioritnou funkciou je pasenie, kosenie, potláčanie sukcesných procesov, ochrana prírody. Je možné pre bývanie, menšie agrofarmy a individuálnu rekreáciu využívať plochy stávajúcich, alebo bývalých samôt pri zachovaní tradičného hmotového a architektonického stvárnenia

Regulovaná plocha č.18.

- **Funkčné regulatívy**

- Prípustná funkcia – poľnohospodárska výroba, rekreácia, bývanie v polohách terajších a bývalých samôt
- Obmedzujúca funkcia – bývanie prevádzkovateľa, súvisiace sklady
- Vylučujúca funkcia – veľkokapacitná výroba, sklady, prevádzky rušiacie hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – individuálne stojace objekty na plochách jestvujúcich, alebo bývalých samôt
  - Percento zastavanosti – podľa pôvodnej zástavby
  - Výška zástavby – jedno nadzemné podlažie a funkčné podkrovie
  - Iné ustanovenia – prioritnou funkciou je pasenie, kosenie, potláčanie sukcesných procesov, ochrana prírody. Je možné pre bývanie, menšie agrofarmy a individuálnu rekreáciu využívať plochy stávajúcich, alebo bývalých samôt pri zachovaní tradičného hmotového a architektonického stvárnenia

Regulovaná plocha Kráľova hoľa

- **Funkčné regulatívy**
  - Prípustná funkcia – technická vybavenosť, rekreačná vybavenosť, horské dopravné zariadenie
  - Obmedzujúca funkcia – bývanie prevádzkovateľa, súvisiace sklady, športoviská
  - Vylučujúca funkcia – veľkokapacitná výroba, sklady, prevádzky rušiacie hlukom, prašnosťou, zápachom a nadmerným pohybom automobilov
- **Priestorové regulatívy**
  - Spôsob zástavby – rekonštrukcia stávajúcich objektov
  - Percento zastavanosti – max terajšie zvýšené o 50% pre celú regulovanú plochu
  - Výška zástavby – terajšie
  - Iné ustanovenia – reprofilácia terajšieho zariadenia na horský hotel so sedačkovou lanovkou, lyžiarskym vlekom

C.2 ZÁSADY A REGULATÍVY NA UMIESTNENIE OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA

- pri návrhu riešenia jednotlivých stavieb občianskeho vybavenia a sociálnej infraštruktúry dodržiavať príslušné normy a právne predpisy, platné v čase realizácie stavieb
- lokalizovať zariadenia občianskej vybavenosti (najmä obchod a služby) v rámci vymedzených regulačných blokov (tam, kde to pripúšťajú regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu) – prípadné plochy pre občiansku vybavenosť situovať najmä v blízkosti hlavných cestných komunikácií.

C.3 ZÁSADY A REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

- Rešpektovať existujúcu trasu železničnej dopravy
- Rešpektovať navrhovanú trasu I/66 vo výhľadovej kategórii C 11,5/80,70.

- Rešpektovať trasu cesty II/531 vo výhľadovej kategórii S 9,5/60, 70 a vytvárať podmienky pre vylepšenie šírkového usporiadania a smerového riešenia.
- Rešpektovať cestu III/066065 a cestu III/066066 v jej existujúcej trase vo výhľadovej kategórii C 7,5/70,60 mimo zastavaného územia, v zastavanom území vo funkčnej triede B3 (MZ 8/50).
- Za zbernú komunikáciu považovať navrhovanú trasu po južnom okraji obce v smere do lokality „Dolina“ až po lokalitu „Pri teplíci“ v kategórii B3 MZ 8/40
- Vo variante A počítať za hlavnú zbernú komunikáciu aj navrhovanú cestu po južnom okraji zastavaného územia v smere na západ a smerujúcu po poľnohospodársky areál v kategórii C2 MO 7,5/ 30
- realizovať ostatné miestne komunikácie a to v kategóriách C3-MO 6,5/40 a D1 – MOU 5,5/30
- ukladanie dopravy riešiť najmä na navrhovanej zbernej komunikácii predovšetkým smerovými retardérmi
- realizovať nasledovné parkoviská:
  - pri navrhovanej sed. lanovke na Kráľovu hoľu
  - centrálné parkovisko v lokalite „Dolina“ pri navrhovanej rekreačnej a občianskej vybavenosti
  - v lokalite „Dolina“ pri navrhovanej občianskej vybavenosti
  - v lokalite „Medi výškami“ pri navrhovanom športovom areáli
  - pri navrhovanom skanzene
- Realizovať ďalšie parkovacie miesta vo vlastných areáloch občianskej a rekreačnej vybavenosti
- Parkovanie pre ubytovanie na súkromí, penziónoch, objektoch obchodu a služieb ako aj remeselníckych zariadení a drobnopodnikateľov je potrebné riešiť na ich pozemkoch, bez záberu verejných plôch či verejných komunikácií.
- Autobusové zastávky realizovať v optimálnych dostupných vzdialenostiach podľa grafiky v jednotlivých variantoch.
- Autobusové zastávky vybaviť nikami ako aj prístreškami
- Počítať s dostupnosťou Kráľovej hory sedačkovou lanovkou.
- Realizovať sieť peších komunikácií v zastavanom území ako aj v navrhovaných lokalitách podľa grafiky
- Realizovať cyklistické trasy a chodníky v smeroch na Telgárt, Červenú skalú, Valkovňu v kategórii D2
- Realizovať čerpaciu stanicu PHM v lokalite Červená skala
- Autoservisy realizovať vo výrobnnej zóne pri železničnej stanici. Je vylúčená realizácia servisov a umyvární v súboroch obytných a v súboroch rekreačnej vybavenosti a chatových lokalitách.
- Realizovať horské dopravné zariadenia

C.4 ZÁSADY A REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

C.4.1 VODNÉ HOSPODÁRSTVO

- Zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu obce Šumiac v zmysle Vyhlášky MŽP SR č.684/2006 Z.z. zo 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a kanalizácii §2, ods. 12,14 vytvorením tlakových pásiem,
- Deficit vody existujúcich VZ Cibunô a Nový Široký bán vykryť z VZ Teplica (Rybáreň),
- Stanoviť OP vodárenského zdroja Teplica (Rybáreň),
- Vybudovať vodojem Šumiac I. pre I. tlakové pásmo a zabezpečiť do neho dodávku vody z vodárenského zdroja Teplica (Rybáreň),
- Vybudovať vodojem Šumiac III. pre III. tlakové pásmo a zabezpečiť do neho dodávku vody z VZ Nový Široký bán a VZ Teplica (Rybáreň),
- Rekonštruovať vodojem Šumiac II. (50 m³),
- Tlakové pomery v III. tlakovom pásme pod kótou 875,00 m n.m. riešiť redukciami tlaku na rozvodnej sieti,
- Rekonštruovať kapacitne, vekovo a materiálovo nevyhovujúce potrubia verejného vodovodu,
- rozšíriť rozvodnú sieť verejného vodovodu v obci vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj v I. a III. tlakovom pásme,
- zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou v m.č. Červená skala s existujúceho vodovodu,
- zabezpečovať zásobovanie pitnou vodou v rozptýlenej zástavbe v k.ú. z individuálnych miestnych VZ,
- riešiť odvádzanie odpadových vôd v obci deleným systémom,
- realizovať verejnú splaškovú kanalizáciu s ČOV pre celú obec, ktorej súčasťou bude aj existujúca splašková kanalizácia z rómskej osady a jej rozšírenie vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj,
- riešiť odvádzanie splaškových odpadových vôd a ich čistenie v m.č. Červená skala,
- riešiť odvádzanie vôd z povrchového odtoku do miestnych tokov (rigoly, odvodňovacie žľaby) a rešpektovanie terénnych depresii,
- riešiť úpravu odtokových pomerov v povodiach drobných tokov (transformácia povodňovej vlny malými viac účelovými vodnými nádržami a zasakovacími rigolmi, úprava drobných tokov v zastavanej časti obce)
- v rámci širších vzťahov z VZ Teplica (Rybáreň) vykryť aj deficit miestnych vodných zdrojov v obci Telgárt,
- tlakové pomery v I. tlakovom pásme pod kótou 820,00 m n.m. riešiť redukciami tlaku na rozvodnej sieti,

C.4.2 ELEKTRICKÁ ENERGIA

- Zrušiť stožiarové trafostanice TS 1, TS 2, TS 3, TS 5, TS 6 v obci Šumiac a nahradiť ich kioskovými /murovanými/ trafostanicami s navýšeným príkonom v zmysle tabuľky navrhovaných trafostaníc a energetického zbilancovania jednotlivých lokalít,
- Zrušiť stožiarové trafostanice TS 1, TS 2 v lokalite Červená Skala a nahradiť ich kioskovými /murovanými/ trafostanicami s navýšeným príkonom v zmysle tabuľky navrhovaných trafostaníc a energetického zbilancovania jednotlivých lokalít,
- Zakáblovať časti vzdušného VN 22 kV vedenia a prípojok z vedenia č. 381 do zeme v novourbanizovaných lokalitách a v smere do jestvujúcich urbanizovaných centier spotreby obce Šumiac
- Vybudovať nové zahusťovacie kioskové trafostanice TS 10, TS 11, TS 12, TS 13, TS 14, TS 15, TS 16 s kapacitou transformátora podľa tabuľky navrhovaných trafostaníc a

energetického zbilancovania jednotlivých lokalít s ich káblovým prepojením na jestvujúce distribučné VN 22 kV vedenie č. 381,

- Navrhované kioskové /murované/ trafostanice pripojiť VN 22kV káblovými prípojkami suchými káblami v zemi z jestvujúceho VN 22 kV vedenia, resp. slučkovaním z VN rozvádzačov navrhovaných trafostaníc,
- NN sekundárne vývody z jestvujúcich trafostaníc v intenzifikovaných lokalitách riešiť závesnými a samonosnými káblami po jestvujúcich podperných bodoch sekundárnej vzdušnej siete NN, ktoré budú postupne nahrádzať vzdušné vedenia z neizolovaných vodičov AlFe, resp. tieto vedenia v centrálnej časti obce a popri štátnej ceste postupne zakáblovať zemnými káblami typu AYKY-J, CYKY-J do 240 mm² uloženými v zemi,
- NN sekundárnu sieť v novonavrhovaných urbanizovaných lokalitách RD, ICHR a občianskej vybavenosti budovať zemnými káblami typu AYKY-J, CYKY-J do 240 mm² uloženými v zemi popri cestných a peších komunikáciách, kde sa jednotlivé objekty budú napájať slučkovaním cez rozpojovacie a prípojkové skrine objektov s elektromerovými rozvádzačmi, voľne prístupné z ulice, s možnosťou dosiahnutia okružného zásobovania,
- vonkajšie osvetlenie riešiť výbojkovými svietidlami s úspornými LED a SHC zdrojmi, ktoré sú osadené na podperných bodoch spolu s NN sekundárnym rozvodom, resp. v novourbanizovaných lokalitách na samostatných oceľových stožiaroch s káblovým zemným rozvodom CYKY-J do 16 mm², spínanie osvetlenia bude zabezpečené prostredníctvom rozvádzačov RVO od trafostaníc
- realizovať malú vodnú elektrárňu na Šumiackom potoku

C.4.3 VŠEOBECNÉ REGULATÍVY TECHNICKEJ VYBAVENOSTI

- Stimulovať využívanie alternatívnych druhov energie
- Koordinovať trasy el. vedení s inými inžinierskymi sieťami
- V rozvojových lokalitách vytvárať verejne prístupné koridory pre možnosť trasovania inžinierskych sietí
- Pred realizáciou výstavby v rozvojových lokalitách vytýčiť presné trasovanie telekomunikačných káblov

C.5 ZÁSADY PRE ZACHOVANIE KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, PRE OCHRANU A VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV, PRE OCHRANU PRÍRODY A TVORBU KRAJINY

V oblasti ochrany prírody a krajiny

- Rešpektovať a chrániť chránené časti prírody vrátane prvkov siete NATURA 2000:
  - Národný park Nízke Tatry
  - Národný park Muránska planina
  - Územia európskeho významu: Kráľovohol'ské Nízke Tatry, Alúvium Hrona, Muránska planina
  - Chránené vtáčie územia: Muránska planina - Stolica a Nízke Tatry
  - NPR Zlatnica
  - PR Havrania dolina
  - PR Meandre Hrona
  - PR Martalúžka

- PR Mokrá Poľana
- CHA Brezinky
- Rešpektovať a chrániť zaujímavé a hodnotné krajinné prvky v záujmovom území
- Rešpektovať a chrániť národne významné mokrade (Za Havraník a Dolina Tresník, JZ od Červenej Skaly), ako aj ostatné regionálne či miestne významné mokrade
- Rešpektovať a chrániť prírodné pamiatky – jaskyne
- Zabezpečovať ochranu charakteristického vzhľadu krajiny nasledujúcimi opatreniami, v návaznosti na implementáciu Európskeho dohovoru o krajine:
  - zabezpečiť v území aplikáciu metód integrovaného manažmentu krajiny a ochrany charakteristického vzhľadu krajiny
  - vylúčiť umiestňovanie reklamných pútačov na exponovaných miestach výhľadov do voľnej krajiny
  - preferovať podzemné vedenia energovodov pred vzdušnými
  - vylúčiť v novej zástavbe v pohľadovo exponovaných polohách radové formy zástavby z dôvodov zabezpečenia priehľadov do krajiny
  - vylúčiť realizáciu stavieb, ktoré by svojou hmotou a výškou konkurovali historickým dominantám, charakteristickým objektov a výhľadov v panorámach obcí

V oblasti územných systémov ekologickej stability

- Rešpektovať v samotnom záujmovom území obce prvky územného systému ekologickej stability
  - Biocentrum provincionálneho významu KRÁĽOVOHOĽSKÉ NÍZKE TATRY
  - Biocentrum biosférického významu MURÁNSKA PLANINA
  - Biocentrum nadregionálneho významu KRÁĽOVOHOĽSKÉ NÍZKE TATRY
  - Biokoridor nadregionálneho významu HRON
  - Biokoridor nadregionálneho významu MURÁNSKA PLANINA – KRÁĽOVOHOĽSKÉ NÍZKE TATRY
- Vytvárať podmienky pre komplexnú ochranu všeobecne ekologicky významných segmentov celom území obce:
  - vodné toky a vodné plochy
  - plochy verejnej zelene a nelesnej drevinovej vegetácie v zastavanom území
  - všetky plochy nelesnej drevinovej vegetácie v časti intenzívne využívané na poľnohospodárske účely
  - plochy lesných porastov
- Realizovať navrhované ekostabilizačné opatrenia:
  - zvýšenie podielu nelesnej drevinovej vegetácie, najmä pozdĺž vodných tokov a ciest
  - zvýšenie ekologickej stability územia v blízkosti hospodárskych dvorov a prevádzok tvorbou plôch zelene a výsadbu izolačných pásov zelene okolo areálov
  - navrhované priestory na vytvorenie polyfunkčnej krajinej zelene (dobudovanie prvkov ÚSES, vetrolamov, sprievodnej zelene poľných ciest a ostatných cestných komunikácií) riešiť stromoradiami s kríkovým podrastom
  - do projektových dokumentácií pre územné a stavebné konanie rozvojových plôch s hlavnou funkciou „bývanie v rodinných domoch“ je potrebné zapracovať a následne realizovať tieto regulačné opatrenia:
    - vytvoriť územnú rezervu pre funkčnú uličnú stromovú a kríkovú zeleň bez kolízie s podzemnými alebo vzdušnými vedeniami inžinierskych sietí

- vytvoriť územnú rezervu pre funkčnú izolačnú stromovú a kríkovú zeleň všade tam, kde dochádza k nezlučiteľnosti obytnej funkcie s inými funkciami (výrobná alebo dopravná funkcia)
- v podrobnejších stupňoch územnoplánovacej a projektovej dokumentácie zadefinovať zásady pre obnovu, revitalizáciu a rekonštrukciu krajinnej zelene
- pri výsadbe brehovej vegetácie uprednostňovať druhy potenciálnej prirodzenej vegetácie, t.j. geobotanickej jednotky

Zásady ochrany kultúrneho dedičstva

- rešpektovať vyhlásené národné kultúrne pamiatky
- zachovávať pôvodnú charakteristickú jestvujúcu zástavbu s prihliadnutím na zachovávanie prvkov ľudovej architektúry,
- rešpektovať založenú štruktúru zástavby prihliadnúc na danosti terénu obce
- objekty individuálnej výstavby a tiež ďalšie stavby, ktoré budú umiestnené na území obce regulovať tak, aby vo svojom architektonickom výraze uplatňovali znaky miestnej architektúry
- do podrobného urbanistického riešenia primerane riešiť ochranu navrhovaných miestnych pamätihodností (v zmysle § 14 ods. 4 pamiatkového zákona) viažucich sa k obci Telgárt.
- Je potrebné počítať aj s možným výskytom archeologických nálezov a preto je potrebné v podobných prípadoch postupovať v zmysle § 40 zákona č.49/2002 o ochrane pamiatkového fondu: „Investor/stavebník každej stavby vyžadujúcej si zemné práce si od pamiatkového úradu v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiada konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti súvisiacej so zemnými prácami (líniové stavby, budovanie komunikácií, bytová výstavba, atď.) z dôvodu, že stavebnou činnosťou resp. zemnými prácami môže dôjsť k narušeniu archeologických nálezísk ako aj k porušeniu dosiaľ nevidovaných pamiatok.“
- Objekty existujúcich stavieb, ktoré sa nachádzajú v národnom parku, a budú predmetom novej opravy / rekonštrukcie, regulovať tak, aby rekonštrukcia – oprava, sa realizovala v pôvodnom architektonickom štýle, vrátane použitia prírodných materiálov (šindľová strecha, drevo, prírodný kameň/ lokálny/ kameň.

C.6 ZÁSADY A REGULATÍVY PRE STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

C.6.1 VODA

V ÚPN obce Šumiac z hľadiska starostlivosti o životné prostredie, ochranu vodných pomerov a vodárenských zdrojov sú navrhované nasledujúce regulatívy:

- rešpektovať ochranu vôd vyplývajúcu zo zákona č.364/2004 Z.z. jeho zmien a doplnkov zákona č. 230/2005 Z.z. z 10.5.2005 a rozhodnutí orgánov štátnej vodnej správy,
- zabezpečiť vodárenský zdroj pre verejný vodovod obce Šumiac, zachytiť prameň Teplica (Rybáreň), realizovať hydrogeologický prieskum a stanoviť jeho OP,
- realizovať verejnú splaškovú kanalizáciu v celej obci a kapacitne vyhovujúcu ČOV,
- akumulovať splaškové vody vo vodotesných žumpách pri producentoch v rozptýlenej zástavbe, mimo dosahu verejnej kanalizácie,
- rešpektovať prirodzené terénne depresie a drobné miestne toky ako recipienty vôd z povrchového odtoku,

- znížiť extrémne odtoky zrážkových vôd z povodí drobných tokov, zvýšiť akumulačnú schopnosť územia a transformáciu povodňovej vlny realizáciou malých vodných nádrží na Havranom potoku a zasakovacích rigolov na hranici zastavaného územia,
- v rámci pozemkových úprav vyplývajúcich z budúcej výstavby vynechať pobrežné pozemky 10m od brehovej čiary na vodohospodársky významnom toku Hron a pobrežné pozemky do 5m od brehovej čiary u ostatných drobných tokov.

C.6.2 OVZDUŠIE (OCHRANA ČISTOTY OVZDUŠIA)

- Neumiestňovať prevádzky znečisťujúce ovzdušie exhalátmi a prašnosťou.
- Živočíšnu umiestňovať ďalej od obytných plôch.
- Plochy ciest a parkovísk budú spevniť pre elimináciu prašnosti.
- Pri výsadbe drevín nepoužívať alergénne dreviny.
- Tepelné zdroje budú fungovať čiastočne na báze elektrického prúdu a z časti z centrálného tepelného zdroja.

C.6.3 OCHRANA PÔDNEHO FONDU

- Trvalé porasty postihnuté silným stupňom sukcesie previesť do lesa.
- Ekologickými opatreniami, spomínanými v predchádzajúcich bodoch zamedziť pôdnej erózii.

C.6.4 HLUK A VIBRÁCIE

- Nerealizovať prevádzky produkujúce hluk a vibrácie.
- V rámci prípravy a realizácie jednotlivých rozvojových lokalít v podrobnejších dokumentáciách preukázať a zabezpečiť splnenie ustanovení § 27 zákona č. 355/2007 a Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií. Do územia s prekročenými hodnotami prípustných určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí vylúčiť plochy na bývanie, školské a predškolské zariadenia, zdravotnícke a rekreačné areály.

C.6.5 OCHRANA PRED RADÓNOVÝM NEBEZPEČENSTVOM

Pred výstavbou je potrebné zabezpečiť meranie a hodnotenie objemovej aktivity Radónu v pôdnom vzduchu podľa § 17 d Zákona č.272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí. Na základe výskytu radónu zaistiť vhodné izolácie spodnej stavby.

C.6.6. NAKLADANIE S ODPADMI

- V riešení odpadového hospodárstva navrhovať minimalizáciu vzniku odpadov, správne zneškodňovať odpady a maximalizovať podiel recyklovateľných surovín
- Rešpektovať zámery a opatrenia Programu odpadového hospodárstva obce Šumiac
- Rešpektovať pripravovaný separačný dvor a kompostovisko

- Rekultivovať uzatvorenú skládku odpadu „ Stoličnô“.

C.7 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA

Vymedzenie nových hraníc zastavaného územia zahŕňa jestvujúce zastavané plochy doteraz nezahrnuté do zastavaného územia:

- lokalitu bývania „ Pod Šumiackym vrchom“
- lokalitu bývania „ Úboč I.“
- v miestnej časti Červená skala plochy železničnej stanice, drevoskladu, vybavenosti a plochy bývania medzi železnicou a Hronom

Vymedzenie nových hraníc zastavaného územia ďalej vychádza z rozšírenia jestvujúcich hraníc

o priradené funkčné plochy.

Návrh ÚPN O Šumiac navrhuje rozšírenie hraníc zastavaného územia:

- dostavba objektmi občianskej vybavenosti v lokalite 1.4.
- výstavba rekreačnej a občianskej vybavenosti v lokalite 1.5
- dostavba sociálneho bývania v lokalitách 1.6. a 1.7.
- dostavba športového areálu v lokalite 1.8.
- výstavba súboru individuálnej rekreácie v lokalite 1.9.
- výstavba občianskej vybavenosti v lokalite 1.12.
- výstavba rekreačnej lokality 1.13.
- výstavba súboru IBV v lokalite 1.14.
- výstavba súboru IBV v lokalite 1.17.
- výstavba súboru IBV v lokalite 1.18.
- výstavba občianskej vybavenosti v lokalite 1.19.
- výstavba súboru výroby a skladov v lokalite 1.20.
- výstavba súboru skanzenu v lokalite 1.21.
- výstavba súboru IBV v lokalite 1.22.
- zahrnutie jestvujúceho územia poľnohospodárskeho družstva

C.8 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Z hľadiska ochrany trás nadradeného technického vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia v zmysle príslušných právnych predpisov a to:

- ochranné pásmo cesty I. triedy stanovené mimo územia zastavaného alebo určeného na súvislé zastavanie 50 m od osi komunikácie – ochranné pásmo v zmysle Zákona č. 135/1961 Zb. (Cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.
- ochranné pásmo cesty III. triedy stanovené mimo územia zastavaného alebo určeného na súvislé zastavanie 20 m od osi komunikácie – ochranné pásmo v zmysle Zákona č. 135/1961 Zb. (Cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.,

- ochranné pásmo dráhy v šírke 60 m na každú stranu od osi krajnej koľaje (v priestore stanice resp. železničného zariadenia 30 m od obvodu dráhy) v zmysle zákona č. 164/1996 Zb. o dráhach
- V zmysle § 30 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) v znení neskorších predpisov, je potrebný súhlas Leteckého úradu Slovenskej republiky na stavby:
  - stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písm. a)
  - stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písm. b)
  - zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1 písm. c)
  - zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1, písmeno d).
- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí (katastrálnym územím okrem vedení VN 22 kV prechádzajú vedenia VVN 110 kV, 220 kV a 400 kV):
  - od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m, 2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
  - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
  - v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
    - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
    - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
    - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
    - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
    - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
    - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
    - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
    - vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m

- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
  - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
  - v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
    - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
    - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásma vodných zdrojov (PHO I. a II. stupňa), zákon č. 364/2004 Z.z., zákon č. 398/2002 Z. z. – Vyhláška MŽP SR – ochranné pásma vodárenských zdrojov
- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 1,5 m na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac 2,5 m na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia

C.8.1 OCHRANA VODNÝCH POMEROV A VODÁRENSKÝCH ZDROJOV

Chránené vodohospodárske oblasti (ďalej CHVO), stanovené NV SSR č.13/1987 Zb.

- Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Nízke Tatry (východná časť) zaberá severnú časť k.ú. obce po rozvodnicu medzi čiastkovými povodiami Hron a Váh,
- CHVO Muránska planina zaberá časť k.ú. obce južne od rieky Hron,
- CHVO Horné povodie rieky Hnilec zaberá severovýchodný cíp k.ú. východne od Kráľovej hole,

Ochranné pásma vodárenských zdrojov (ďalej OP)

- Cibunô, Potôčky 1 a 2, Nový Široký bahn, OP stanovené Rozhodnutím ONV Banská Bystrica č. PLVH 2045/88-Dš dňa 9.11.1988 takto: OP I. stupňa Cibunô 25x25m, Potôčky 1 a 2 spoločné 20x40m, Nový Široký bahn 35x100m, OP II. stupňa (viď grafická časť),
- Liptovská Teplička, OP II. stupňa vodárenských zdrojov zasahuje do severnej časti k.ú. a hranica je totožná s hranicou CHVO Nízke Tatry (východná časť)

ÚPN obce Šumiac z hľadiska ochrany vodných pomerov a vodárenských zdrojov v obidvoch variantoch:

- rešpektuje CHVO Nízke Tatry (východná časť), CHVO Muránska planina a CHVO Horné povodie rieky Hnilec,
- rešpektuje OP vodárenských zdrojov Cibunô a Nový Široký bahn,
- navrhuje zrušiť OP vodárenského zdroja Potôčky, ktorý sa nevyužíva,
- navrhuje legislatívne stanoviť OP vodárenského zdroja Teplica (Rybáreň).

Pásma ochrany vodohospodárskych zariadení

Verejné vodovody a verejné kanalizácie, zákon č.230/2005 Z.z. §19 ods.2

Pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného a kanalizačného potrubia na obidve strany:

- 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane
- 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm

Vodojemy

Pásma ochrany I. stupňa existujúcich vodojemov je oplotené. Jedná sa o vodojemy:

- vodojem s objemom 50 m³,
- vodojem s objemom 40 m³,
- Červená skala (neverejný vodovod ŽSR, kapacity nezistené),

ČOV

Pásma ochrany I. stupňa je oplotené, PHO 50m.

ÚPN obce Šumiac z hľadiska ochrany vodohospodárskych zariadení :

- rešpektuje pásma ochrany vodovodných a kanalizačných potrubí, vodojemu s objemom 50 m³ (Šumiac II.) a Červená skala,
- navrhuje zrušenie vodojemu s objemom 40 m³ a jeho pásma ochrany (ponechať prípadne na akumuláciu vody len pre požiarne potreby),
- rezervuje územia (pásma ochrany I. stupňa) pre navrhované vodojemy Šumiac I. s objemom 250 m³ (variant B s objemom 200 m³) a Šumiac III. s objemom 2x150 m³,
- rezervuje územie pre navrhované prírodné potrubie z VZ Teplica (Rybáreň) do navrhovaných VDJ Šumiac I. a Šumiac III., zásobné potrubie z VDJ Šumiac I.,
- rezervuje územie pre prírodné potrubie Horehronského skupinovému vodovodu z VZ Teplica (Rybáreň) a VZ Zadné (z k. ú. Telgárt),
- Rezervuje územie pre navrhovanú ČOV Šumiac

Vodné toky

Pobrežné pozemky, ktoré môže užívať správca vodného toku pri výkone správy toku a správy vodných stavieb, sú pozemky do 10 m od brehovej čiary pri vodohospodársky významnom toku Hron a pri drobných tokoch do 5 m od brehovej čiary.

ÚPN obce Šumiac rešpektuje pobrežné pozemky vodných tokov.

Chránené územia prírody a ich ochranné pásma

- Národný park Nízke Tatry a jeho ochranné pásma – Vyhlásený v roku 1978. Podľa zákona č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov na území platí tretí a v ochrannom pásme druhý stupeň ochrany.
- Národný park Muránska Planina – Vyhlásený Nariadením vlády SR č. 259/1997 Z.z., ktorým sa vyhlasuje Národný park Muránska planina zo dňa 23. septembra 1997. Podľa zákona č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov na území platí tretí a v ochrannom pásme druhý stupeň ochrany.
- Maloplošné chránené územia:
  - Prírodná rezervácia Martalúžka – rok vyhlásenia 1999
  - Prírodná rezervácia Meandre Hrona – rok vyhlásenia 1980
  - Chránený areál Brezinky – rok vyhlásenia 2007
  - Národná prírodná rezervácia Zlatnica – územie s 5. stupňom ochrany
  - Prírodná rezervácia Havrania dolina - územie s 5. stupňom ochrany
  - Prírodná rezervácia Mokrý Poľana - územie s 4. stupňom ochrany
  - SKUEV 0225 Muránska planina

- CHVU 017 Muránska planina a Stolické vrchy
- Územia sústavy NATURA 2000 v Národnom parku Nízke Tatry a jeho ochrannom pásme
- Chránené vtáčie územie Nízke Tatry
- Územia európskeho významu:
  - Brezinky, SKUEV0297
  - Alúvium Hrona, SKUEV0303
  - Kráľovohoľské Nízke Tatry, SKUEV0310
- Regionálne a lokálne významné mokrade – podľa uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 848/2007 z 03.10.2007 k aktualizovanému Programu starostlivosti o mokrade na Slovensku na roky 2008 – 2014 a Akčného plánu na roky 2008 - 2011 k aktualizovanému Programu starostlivosti o mokrade Slovenska, bola rezortu ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja uložená v Strategických cieľoch č. 1 úloha „presadzovať ochranu a trvalo udržateľné využívanie mokradí v procese prípravy územnoplánovacej dokumentácie všetkých stupňov.“ V zozname regionálne významných mokradí pod por. č. 22 sú zoradené Meandre Hrona v obciach Telgárt, Šumiac o rozlohe 500 000 m² a v zozname lokálne významných mokradí je zaradená pod por. č. 3 Dolina Trsteník, JZ od Červenej skaly o rozlohe 30 000 m², pod por. č. 4 Za Havraník o rozlohe 20 000 m².
- Lokality výskytu chránených a vzácnych druhov flóry

Ďalšie ochranné pásma

- ochranné pásmo cintorína (pohrebiska) v zmysle Zákona č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov – 50 m – v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy – šírka ochranného pásma pohrebiska 50 m sa nevyžaduje pre stavby zriadené pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 470/2005 Z. z. t. j. pred 1.11.2005
- ochranné pásmo lesa vo vzdialenosti 50 m od okraja lesných pozemkov v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch
- Ochranné pásmo živočíšnej výroby v areáli poľnohospodárskeho družstva 150 m
- Ochranné pásmo živočíšnej výroby v agrofarmách -70 m

C.9 PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONÁVANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

C.9.1 VYMEDZENIE PLÔCH NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Pozemky, stavby a práva k nim, potrebné na uskutočnenie stavieb alebo opatrení vo verejnom záujme, (podľa zoznamu uvedeného v Zákone č. 50/1976 Zb., §108, odsek 2), možno vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám možno obmedziť rozhodnutím stavebného úradu (ďalej len "vyvlastniť").

Verejný záujem na vyvlastnení na účely uvedené v odseku 2 sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní. Za stavby podľa odseku 2 písm. a) (verejnoprospešné stavby podľa schválenej územnoplánovacej dokumentácie) sa považujú stavby určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzí schvaľujúci orgán v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie.

V riešenom území je potrebné vymedziť plochy pre verejnoprospešné stavby podľa nasledovného zoznamu:

A1 rozšírenie cintorína

A2 výstavba sociálneho bývania

A3 výstavba edukačného a komunitného centra s chránenými dielňami

A4 výstavba centra starostlivosti o starších

A5 výsadba parku a ochranej zelene

E1 prestavba a dostavba 22kV zemných vedení s kioskovými transformačnými stanicami

E2 výstavba centrálnych tepelných zdrojov s rozvodmi tepla

D1 výstavba a prestavba cesty I/66 v celom katastrálnom území a v oboch variantoch

D2 rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií

D3 výstavba peších komunikácií

V1 zachytenie prameňa Teplica (Rybáreň), stanovenie ochranných pásiem

V2 čerpacia stanica pri prameni

V3 výtláčné prírodné potrubie III. tlakového pásma

V4 vodojem 2 x 150 m³ pre III. tlakové pásma

V5 výtláčné prírodné potrubie pre I. tlakové pásma

V6 vodojem 2 x 200 m³ pre I. tlakové pásma

V7 zásobné potrubie pre III. tlakové pásma (rekonštrukcia)

V8 zásobné potrubie pre I. tlakové pásma

V9 zrušenie vodojemu 40 m³

V10 rekonštrukcia zásobného potrubia pre II. tlakové pásma

V11 rekonštrukcia nevyhovujúcej rozvodnej siete vodovodu

V12 rozšírenie rozvodnej siete vodovodu vo všetkých tlakových pásmach

V13 úprava tlakových pomerov na rozvodnej sieti vodovodu podľa tlakových pásiem

V14 rozšírenie existujúcej splaškovej kanalizácie (v grafickej časti nevyznačené)

V15 výstavba novej ČOV

V16 úprava potoka Teplica

V17 úprava Havranieho potoka a jeho pravostranného prítoku

V18 úprava potoka Hnilec

V19 prírodné potrubie z VZ Teplica (Rybáreň) do VDJ Telgárt III
V20 rozšírenie kapacity vodojemu Červená Skala
V21 rekonštrukcia prírodného potrubia (Červená Skala)
V22 rekonštrukcia a dostavba zásobného potrubia (Červená Skala)
V23 výstavba ČOV (Červená Skala)
V24 výstavba splaškovej kanalizácie (Červená Skala)
V 25 prírodné potrubie Horehronského skupinového vodovodu z VZ Teplica (Rybáreň)
V 26 zrušenie existujúcej ČOV (Šumiac)

C.9.2 VYMEDZENIE PLÔCH NA VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV

Sceľovanie a delenie pozemkov je potrebné vykonať pre všetky novonavrhované rozvojové lokality.

C.9.3 VYMEDZENIE PLÔCH NA ASANÁCIE

Územný plán obce nevymedzuje žiadne plochy pre asanácie.

C.9.4 VYMEDZENIE PLÔCH NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

Územný plán obce nevymedzuje chránené časti krajiny.

C.10 URČENIE, NA KTORÉ ČASTI OBJE JE POTREBNÉ OBSTARAŤ A SCHVÁLIŤ PLÁN ZÓNY

Územný plán obce vymedzuje nasledovné plochy, pre ktoré je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny:

- Súbor rekreačnej vybavenosti a športu Medzi vrškami
- Rekreačno-športový areál Dolina
- Sedačková lanovka na Kráľovu hoľu
- areál skanzenu
- areál obory“ Slovenské safari“

C.11 ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

A1 rozšírenie cintorína
A2 výstavba sociálneho bývania
A3 výstavba edukačného a komunitného centra s chránenými dielňami
A4 výstavba centra starostlivosti o starších
A5 výsadba parku a ochranej zelene

E1 prestavba a dostavba 22kV zemných vedení s kioskovými transformačnými stanicami
E2 výstavba centrálnych tepelných zdrojov s rozvodmi tepla

D1 výstavba a prestavba cesty I/66 v celom katastrálnom území a v obidvoch variantoch
D2 rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií
D3 výstavba peších komunikácií

V1 zachytenie prameňa Teplica (Rybáreň), stanovenie ochranných pásiem
V2 čerpacia stanica pri prameni
V3 výtlačné prírodné potrubie III. tlakového pásma
V4 vodojem 2 x 150 m³ pre III. tlakové pásma
V5 výtlačné prírodné potrubie pre I. tlakové pásma
V6 vodojem 2 x 200 m³ pre I. tlakové pásma
V7 zásobné potrubie pre III. tlakové pásma (rekonštrukcia)
V8 zásobné potrubie pre I. tlakové pásma
V9 zrušenie vodojemu 40 m³
V10 rekonštrukcia zásobného potrubia pre II. tlakové pásma
V11 rekonštrukcia nevyhovujúcej rozvodnej siete vodovodu
V12 rozšírenie rozvodnej siete vodovodu vo všetkých tlakových pásmach
V13 úprava tlakových pomerov na rozvodnej sieti vodovodu podľa tlakových pásiem
V14 rozšírenie existujúcej splaškovej kanalizácie (v grafickej časti nevyznačené)
V15 výstavba novej ČOV
V16 úprava potoka Teplica
V17 úprava Havranieho potoka a jeho pravostranného prítoku
V18 úprava potoka Hnilec
V19 prírodné potrubie z VZ Teplica (Rybáreň) do VDJ Telgárt III
V20 rozšírenie kapacity vodojemu Červená Skala
V21 rekonštrukcia prírodného potrubia (Červená Skala)
V22 rekonštrukcia a dostavba zásobného potrubia (Červená Skala)
V23 výstavba ČOV (Červená Skala)
V24 výstavba splaškovej kanalizácie (Červená Skala)
V 25 prírodné potrubie Horehronského skupinového vodovodu z VZ Teplica (Rybáreň)
V 26 zrušenie existujúcej ČOV (Šumiac)

C.12 SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Pre riešené územie sú záväzné časti riešenia premietnuté do grafickej a textovej časti nasledovne:

- Textová časť:
  - Návrh záväznej časti - Všetky ostatné regulatívy, zásady a navrhované riešenia, ktoré nie sú uvedené v záväznej časti, majú charakter odporúčaní a tvoria smernú časť územnoplánovacej dokumentácie
- Grafická časť :
  - 8 - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia M 1: 10 000
  - 9 - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia M 1: 5 000
  - 10 Výkres verejnoprospešných stavieb M 1: 5 000

C.13 ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

- A1 rozšírenie cintorína
- A2 výstavba sociálneho bývania
- A3 výstavba edukačného a komunitného centra s chránenými dielňami
- A4 výstavba centra starostlivosti o starších
- A5 výsadba parku a ochranej zelene

- E1 prestavba a dostavba 22kV zemných vedení s kioskovými transformačnými stanicami
- E2 výstavba centrálnych tepelných zdrojov s rozvodmi tepla

- D1 výstavba a prestavba cesty I/66 v celom katastrálnom území a v obidvoch variantoch
- D2 rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií
- D3 výstavba peších komunikácií

- V1 zachytenie prameňa Teplica (Rybáreň), stanovenie ochranných pásiem
- V2 čerpacia stanica pri prameni
- V3 výtláčné prírodné potrubie III. tlakového pásma
- V4 vodojem 2 x 150 m³ pre III. tlakové pásma
- V5 výtláčné prírodné potrubie pre I. tlakové pásma
- V6 vodojem 2 x 200 m³ pre I. tlakové pásma
- V7 zásobné potrubie pre III. tlakové pásma (rekonštrukcia)
- V8 zásobné potrubie pre I. tlakové pásma
- V9 zrušenie vodojemu 40 m³
- V10 rekonštrukcia zásobného potrubia pre II. tlakové pásma
- V11 rekonštrukcia nevyhovujúcej rozvodnej siete vodovodu
- V12 rozšírenie rozvodnej siete vodovodu vo všetkých tlakových pásmach
- V13 úprava tlakových pomerov na rozvodnej sieti vodovodu podľa tlakových pásiem
- V14 rozšírenie existujúcej splaškovej kanalizácie (v grafickej časti nevyznačené)
- V15 výstavba novej ČOV
- V16 úprava potoka Teplica
- V17 úprava Havranieho potoka a jeho pravostranného prítoku
- V18 úprava potoka Hnilec
- V19 prírodné potrubie z VZ Teplica (Rybáreň) do VDJ Telgárt III
- V20 rozšírenie kapacity vodojemu Červená Skala
- V21 rekonštrukcia prírodného potrubia (Červená Skala)
- V22 rekonštrukcia a dostavba zásobného potrubia (Červená Skala)
- V23 výstavba ČOV (Červená Skala)
- V24 výstavba splaškovej kanalizácie (Červená Skala)
- V 25 prírodné potrubie Horehronského skupinového vodovodu z VZ Teplica (Rybáreň
- V 26 zrušenie existujúcej ČOV (Šumiac)